

საქართველო

ფასი 1 ლარი

გამოცემის სახელი

6

ირაკლი ალასანია:
ჩვენი ორი წევრი
«ქალაქის
ბანკში» გადვიდა

**სინაეზუი
პატივებს
ხატებს 13
ართმევენ!**

**«ჭყამოთ»
ინგლისური და
მალა ქართული
16 აღარც
მოგვუივდება!**

საქართველოს ახალი ოქისტვის ამზადებენ

2

...ამერიკული ჯარი ავლანეთიდან მიდის, თუმცა კარიბჭესთან ახალი ომი დგას. საქართველოს საკმაოდ მცირე შანსი აქვს, ამ ომში ჩათრევას თავი აარიდოს; განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, ხელისუფლების სათავეში მიხეილ სააკაშვილი თუ დარჩება. ახალი ბატალური ტილო ტრადიციულად სამი ძირითადი ფერის გამოყენებით იქმნება: შავი (ნავთობის ფერი), მწვანე (აშშ დოლარის ფერი) და წითელი, რომელსაც ხანდახან სისხლისფერს უწოდებენ. დაგაკვირდეთ შტრიხებს, ბოლო დროს ჯერაც დაუსრულებელ სურათზე რომ გაჩნდა...

**გადამწყვდები ბრძოლა
მართლმადიდებლობასთან
თუ «ნაციონალური
შედეგება»
3 სომხური ამხანაგით**

თსუ პროფესორ-მასწავლებელთა
საზოგადოებრივი გაერთიანების
— „თბილისის უნივერსიტეტის
ასამბლეის“ „ეროვნული
პრობლემატის ანალიტიკური
დარბაზის“ საგანგებო
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა 5

**საქართველოს პარლამენტმა
მართლმადიდებლობის
დამარბეველი კანონი მიიღო**

**ერთი — კალტანბრუნარი
და როზენბერგი იყვნენ
ლიბერალური და მეორე —
7 თეზაქა და ნოდია არიან**

მეუფე ეფრემი (ბოლნელი ეპისკოპოსი):
ეკლესიის, ყველაზე მეტად კი
პატრიარქის მღვდელი რეიტინგი
აღიზიანებთ — რატომაა,
რომ საზოგადოების უდიდესი
ნაწილი ეკლესიას, პატრიარქს
ენდობა და არა მეო!

ქართული სახელმწიფოებრიობა

**როცა საქართველოში
მართლმადიდებლობას
არღვევენ, ირღვევენ**

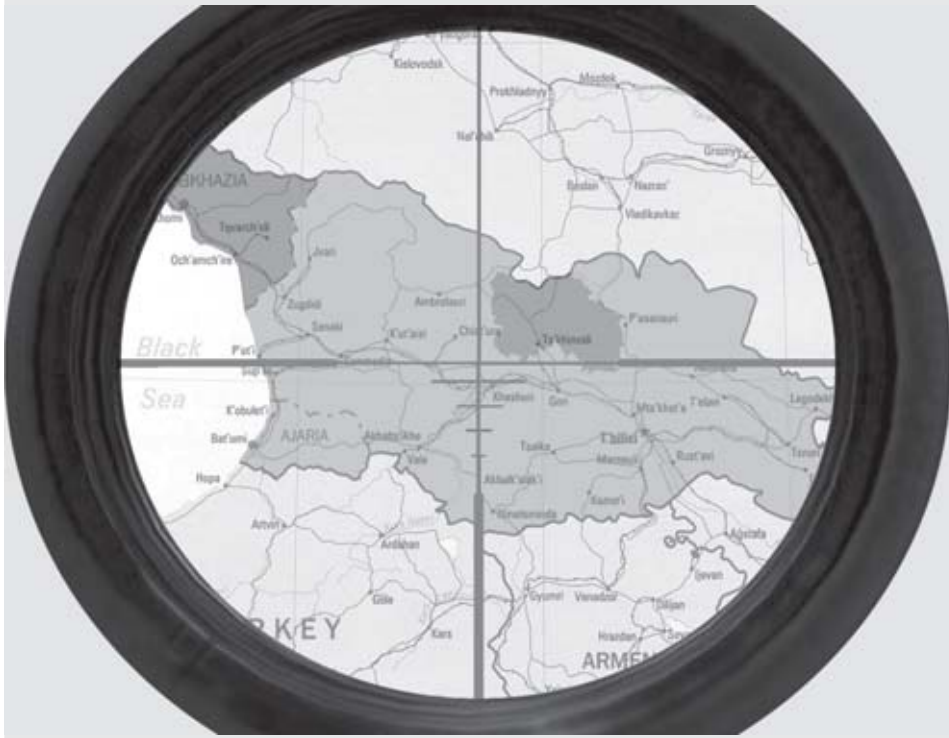
ლიბიის მოწინავეს
სააგრომომხმარებელი

SSI-ს ამ მოხსენებაში ერთ-ერთი დამაფიქრებელი ისაა, რომ სტრატეგიულ დამაფიქრებელმა განაწესა უფრო მეტი ინფორმაცია, რომელიც ახსნის, რატომ არის ახლა არაფერი შუაშია და მას მხოლოდ საყოველთაო მშვიდობა და იაფი ბენზინი შეუძლია დაეხმოს. თუმცა ამ შიშოტე-ტურმა ომმა შეტეტეს შეიძლება ძალიან დიდი ბონუსები მოუტანოს. ჯერ ერთი, კაპიტალი ალმოდებული ვერაზიდან (შესაძლოა შეტეტა კონტინენტური მასშტაბის დესტაბილიზაციის გამოწვევას) შეტეტებში "გაიქცევა", რაც დღეს (და ახლო პერსპექტივაში) აშერიკული ეკონომიკისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. ამასთანავე, ის ომი ვაშინგტონსა და ანგლო-ამერიკულ ნავთობკომპანიაებს შინაგულადაა მისცემს, ირანზე კონტროლი დაამყარონ, რაც გლობალურ პოლიტიკაში მათ რილს კიდევ უფრო გაზარდის.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქართველოს ახალი ორბიტის აღზადება?

ამერიკული ჯარი ავღანეთიდან მიდის, თუმცა კარიბჭესთან ახალი ომი დგას. საქართველოს საკმაოდ მცირე შანსი აქვს, ამ ომში ჩართვას თავი აარიდოს; განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, ხელისუფლების სათავეში მიხეილ სააკაშვილი თუ დარჩება. ახალი პატალური ტილო ტრადიციულად სამი ძირითადი ფერის გამოყენებით იქმნება: შავი (ნავთობის ფერი), მწვანე (აშშ დიპლომატიის ფერი) და წითელი, რომელსაც ხანდახან სისხლისფერს უწოდებენ. დავაკვირდეთ შტრიხებს, ბოლო დროს ჯერაც დაუსრულებელ სურათზე რომ გაჩნდა.

9 ივნისს ვენაში ნავთობის ექსპორტიორი ქვეყნების ორგანიზაციის (OPEC) სამიტის მონაწილეებმა ნავთობის მოპოვების კვლევების გაზრდასთან დაკავშირებით, პირველად ბოლო 20 წლის განმავლობაში, კონსენსუსს ვერ მიაღწიეს. მოპოვების გაზრდას 1,5 მილიონი ბარელით დღეში ("ლიბიური დანაკლისის" კომპენსირება) საუდის არაბეთი, კუვეიტი და გაერთიანებული საამიროები მიემხრნენ, წინააღმდეგ ირანი, ერაყი და ვენესუელა წაიჭრნენ. ნავთობის ფასი წინასწარ ინფლაციის კარგი მაჩვენებელია. ვენის სამიტის განცხადებით, ბაზარზე არსებული ნავთობის რაოდენობა 60 მილიონ ბარელს გამოიყენებს, ამაზე მეტი ნავთობი არ არსებობს. 28 ივნისს ირანმა სამხედრო სწავლებლები დაიწყო, რომლებიც 14 ბალისტიკური რაკეტა გაუშვა და ნავთობის ისევე იმ ფასს დაუბრუნდა, რომელიც აღწერილი კონვენსიების დანერგვამდე ჰქონდა.

იმისთვის, რომ თეირანის მოქმედების ლოგიკა გავიგოთ, ორი გარემოება უნდა გავითვალისწინოთ. მისი საბიუჯეტო გათვლები ემყარება საგარეო დო ფასს 1 ბარელი — 90-100 დოლარი, თანაც, საუდელეების განცხადებით, მას მოპოვების გაზრდის შესაძლებლობა (სიმძლავრეები), პრაქტიკულად არ აქვს. ერთი შეხედვით, ვაშინგტონისა და მისი მოკავშირეების მიზნები ფრიალ კეთილშობილურია — მსოფლიო ეკონომიკა იაფი ნავთობით უზრუნველყოს; "ათეულობით მალაჩინოსანი აშშ-დან, გერმანიიდან, სამხრეთ კორეიდან და იაპონიიდან სამი თვის განმავლობაში ჩუმად მუშაობდა იმაზე, რაც IEA-ს ისტორიაში ერთ-ერთი ყველაზე თამაში ნაბიჯი გახდა." — ნერს, Financial Times-ი, თუმცა მიუღო ამ "მარლენონის ბალეტს", საგარეო დო, მეორე ნაწილიც აქვს. 15 ივლისს აშშ-ში ძალაში შევიდა DoddFrank Wall Street Reform and Consumer Protection Act"-ის ნორმები, რაც (მათ შორის) სპეკულაციის ნავთობის ბაზარზე ძალიან სერიოზულად შეზღუდავს. იმის გათვალისწინებით, რომ სპეკულაციური ნაშთი ნავთობის დღევანდელ ფასში დაახლოებით 30%-ს შეადგენს, მისი ფასი მნიშვნელოვნად დაეცემა. თანაც ამ შემთხვევაში საქმე გრძელდება იმ ტენდენციისადმი, რომელიც ექსპერტების ერთი (მცირერიცხოვანი) ნაწილი თვლის, რომ ნავთობი წელსვე 50-55 დოლარამდე დაეცემა, ხოლო მეორე მიჩნევს, რომ ფასი ჯერ 70-75 დოლარამდე ჩამოინეწვს, ხოლო დამატებითი 25-30%-იანი ვარდნა 2012 წლის მეორე ნახევარში მოხდება. სხვათა შორის, ბარაკ ობამასთან

ვის პრეზიდენტის პოსტის ხელმძღვრედ დაკავება გაცილებით იოლი იქნება, როდესაც აშშ-ში ვალონი ბენზინი 2 (და არა 3,5-4) დოლარი ეღირება. ნარმოვიდგინოთ სიტუაცია, როდესაც ნავთობის ფასი 70-75 დოლარამდე დაეცემა; ამ დროს ბაზარზე შემოდის საუდის არაბეთი დამატებითი 1,5-1,8 მილიონი ბარელით დღეში. ფასი, ცხადია, კიდევ უფრო დაეცემა; და-მატებით ფაქტორი, რომელიც ფასის ვარდნაზე იმოქმედებს, შეიძლება ლიბიაში ომის დასრულება გახდეს. ახლო პერსპექტივაში ეს შექმნის სიტუაციას, როდესაც ირანის ბიუჯეტს, უხემად რომ ვთქვათ, დედა აღარ ეყოლება. ეს თავისთავად მომაკვდინებელი არაა, თუმცა, თუ პარალელურად მკვეთრად გააქტიურდება აშშ-ს მართული ირანული ოპოზიცია და გაღვივდება (როგორც ჩანს, მზარდი) დაპირისპირება ირანის ხელისუფლების შიგნით, ვითარება დრამატულად გახდება. მადრამ, თუ სტატისტიკური თვალსაზრისით, ნავთობის ფასის დაცემა შეტეტა ბისთვის მომავალიდან, სტრატეგიულ პერსპექტივაში ის შეიძლება დამაფიქრებელი გამოდეს. კაცმა რომ თქვას, მეტი საქმე არ აქვს ვაშინგტონს, იაფი და იოლად ხელმისაწვდომი ნავთობით ჩინეთის ეკონომიკის გაუმადარი დრაკონი კვებოს. ამიტომ, გამოიცხადებულ არაა, რომ ყოველივე აღწერილი მხოლოდ მომდევნო მოვლენების პრელუდია იყოს. ბოლო დროს თეირანი საუდის არაბეთის ლამის უფრო მწვავედ უპირისპირდება, ვიდრე ისრავლს. ორი ქვეყნის ინტერესები ერთმანეთს ბაჰრეინსა და იემენში სერიოზულად

შეჯახა. საუდიტები მიიჩნევენ, რომ ირანის ხელისუფლებამ ყველაფერი აკეთებს, რათა მათი წინააღმდეგ (მეზობელ ქვეყნებში და საკუთრივ საუდის არაბეთში მცხოვრები) შიშები აამხედროს. ეს აფრთხობს სანავთობო მონარქიას, რომელსაც ისედაც სერიოზული პრობლემები აქვს. მის გარშემო საერთო-არაბული არეულობა გრძელდება, ხელისუფლება კი ობიექტურად მომნიშვნეული რეფორმებისთვის მზად არ არის. მეფე 87 წლისაა, ტახტის მემკვიდრე მასზე 3 წლით უმცროსია, კიდევ ერთ სავარაუდო მემკვიდრეს 80 უსრულდება, "ხალიფის ქვეშ" კლანების დაუსრულებელი ბრძოლა მიდის. მმართველები ერთ-ერთი და თეირანში თავს საკმაოდ არაკომფორტულად გრძობენ და ერთმანეთს სასიკვდილო საფრთხედ მიიჩნევენ. ბოლო დროს გამოკვეთილი ტენდენციები ამ განცდას კიდევ უფრო გააძლიერებენ. რაღაც მომენტში ორივე რეჟიმი შეიძლება მივიდეს (ან მიიყვანოს) დასკვნამდე, რომ ერთადერთი შესაძლებელი გამოსავალი შექმნილი სიტუაციაა ომი. ორ ქვეყანას სახმელეთო საზღვარი არ აქვს, მათ ერთმანეთისგან სპარსეთის ყურე ყოფს. ცხადია, ომის დაწყების შემთხვევაში, მცირე ძალების რეიდებსა და შეტაკებებს მეზობელი ქვეყნების ტერიტორიებზე (მაგ. იემენში) ადგილი კი ექნება, მაგრამ ბრძოლის მთავარ ველად (ომის სანაყის ეტაპზე მაინც) სპარსეთის ყურე და შესაბამისი საჰაერო სივრცე გადაიქცევა. ულანბატის სანამთოხომო საუფროსო საზღვარსა და ორ უმსხვილეს ექსპერტიზას შორის, გლობალურ ეკონომიკაში კატასტროფულ ზეგავლენას მოახდენს. ნავთობის ფასი, საგარეოდ, 200-300 დოლარამდე ავარდება და მისი მინოდებაც არასტაბილური გახდება. ყველაზე ნაკლებად დედაქმნის ზურგზე ეს პეკინელ ამხანაგებს სჭირდებათ. ის, რომ ირანი სამხედრო პოტენციალის მაქსიმალურ გაზრდას ცდილობს, საყოველთაოდ ცნობილია; რაც შეეხება საუდის არაბეთს, ჯერ კიდევ შარშან ცნობილი გახდა, რომ ის შეტეტვისგან 60 მილიარდი (!) დოლარის შეიარაღების, მათ შორის 84 გამანადგურებლის — F-15-ისა და 178 საბრძოლო ვერტმფრენის შეძენას აპირებს. 22 ივნისს ცნობილი გახდა, რომ ამერიკული კომპანია „Raytheon“-ი 1,7 მილიარდის სანაცვლოდ საუდის არაბეთის საჰაერო თავდაცვის სისტემის მოდერნიზაციას მოახდენს. 30 ივნისს „Guardian“-ი წერდა, რომ თურქმა პრინცმა ალ-ფეისალმა (საუდის არაბეთის დავაფრთხილ ნატოს მალაჩინოსანი სამხედროები, რომ ირანის ბირთვული მისწრაფებების საპასუხოდ, ერთადერთი შეიძლება საკუთარი ბირთვული პროგრამა აამოქმედოს. 3 ივლისს გაჩნდა ცნობები, რომ საუდის არაბეთი გერმანიისგან 200 ტანკ „Leopard“-ს შეიძენს.

ერთი შეხედვით, ნობელის პრემიის ლაურეატი ბარაკ ობამა აქ არაფერ შუაშია და მას მხოლოდ საყოველთაო მშვიდობა და იაფი ბენზინი შეუძლია დაეხმოს. თუმცა ამ შიშოტე-ტურმა ომმა შეტეტეს შეიძლება ძალიან დიდი ბონუსები მოუტანოს. ჯერ ერთი, კაპიტალი ალმოდებული ვერაზიდან (შესაძლოა შეტეტა კონტინენტური მასშტაბის დესტაბილიზაციის გამოწვევას) შეტეტებში "გაიქცევა", რაც დღეს (და ახლო პერსპექტივაში) აშერიკული ეკონომიკისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. ამასთანავე, ის ომი ვაშინგტონსა და ანგლო-ამერიკულ ნავთობკომპანიაებს შინაგულადაა მისცემს, ირანზე კონტროლი დაამყარონ, რაც გლობალურ პოლიტიკაში მათ რილს კიდევ უფრო გაზარდის. ამასთანავე, თუ საუდის არაბეთი და ირანი ომს დაიწყებენ, ვაშინგტონს შესაძლებლობა ექნება, ზუსტად შეარჩიოს, თუ როგორ და რა ფორმით ჩაერვა მასში და შესაძლო დანაკარგებს (სამხედრო თუ საიმიჯო) მინიმუმამდე შეამციროს. ჩვენი სავარაუდო პრობლემები სწორედ ამ შესაძლო "ჩარევას" უკავშირდება. ახლახან აშშ-ის არმიის სამხედრო კოლეჯის სტრატეგიული კვლევების ინსტიტუტმა (SSI) ცნობილი ამერიკელი ექსპერტის — არიელ კოენისა და პოლკოვნიკ რობერტ ჰამილტონის (ამ ოფიცერს საინტერესო ნაშრომები და ბიოგრაფია აქვს; გარკვეული დროის განმავლობაში საქართველოშიც, აშშ-ის საელჩოში მსახურობდა) ვრცელი მოხსენება გამოაქვეყნა, რომელიც აგვისტოს ომის გაკვეთილებსა და შედეგებს ეხება. მოხსენების იმ ნაწილს, რომელიც 2008 წლის ამბებს აღწერს, მომავალში არაერთგზის შევეხებით, ამჯერად კი მხოლოდ ირანთან დაკავშირებულ ციტატებს მოვიყვანთ. საინტერესოა, რომ მოხსენება თავისი უფალია ისეთი რიტორიკული ნიაღვრებისგან, როგორცაა "დემოკრატიის შექმნა", "თავისუფლების გაზრდა" და ა.შ.; პუბლიკაცია სერიოზულ უწყებაში მომზადდა და მარტვი ენით დაიწერა, რათა "U.S. Army War College"-ს მსმენელები პროცესების არსს დაუფიქრებლად ჩასხედნენ. რამდენიმე ციტატა: "რუსეთის მიერ საქართველოს გაკონტროლება აზერბაიჯანის დასავლეთ ფლანგიდან შემოვიდა გახდება, რაც აშშ-ს ირანთან კონფრონტაციის შემთხვევაში ბაზირებისა და დახვეწის შესაძლებლობებს მოუხსობს". "....რუსეთი ათამბეზო ირანს, რადგან რუსეთის კონტროლი სამხრეთ კავკასიის საჰაერო სივრცეზე გამოიყენებს საჰაერო ძალებს და აზერბაიჯანში რუსეთის პარტნიორების, აეროდრომების, ელექტრონული საშუალებებისა და თანამშრომლობის სხვა ფორმების გამოყენებას შეაერთავს. ირანის სპარსეთის საჰაერო ძალები, ისრაელის საჰაერო ძალებთან ერთად, ირანის წინააღმდეგ რუსეთის სურს, რომ, ცხელი კონფრონტაციის დაწყების

შემთხვევაში, შეასაძლებლობა ჰქონდეს, შეაჩეროს კავშირები აშშ-ისა და მთავრობების შორის. რუსეთის კონტროლი სამხრეთ კავკასიის საჰაერო სივრცეზე სომხეთში და საქართველოს ტერიტორიაზე, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში განლაგებული სამხედრო ბაზებიდან, ეფექტურად გამოიტაცებს აშშ-ის საჰაერო ოპერაციებს მოსკოვის თანხმობის გარეშე". როგორც ვხედავთ, მოხსენების ავტორები საქართველოსა და აზერბაიჯანის ტერიტორიის განიხილავენ როგორც პლაცდარმს ირანის ჩრდილოეთზე იერიშის მიტანისთვის (სამხედრო თვალსაზრისით, ეს საცხებით ლოგიკურია). ამას, მათი აზრით, ხელს მოსკოვი უშლის, თუმცა (თეორიულად) დაეუშვათ, რომ ეს დაბრკოლება მოიხსნას (მოილაპარაკეს, "ჭადრაკის ფიგურები გავცვალეს" და ა.შ.). ისიც დაეუშვათ, რომ ამერიკელებმა ილჰამ ალიევიც დათანხმეს (ან აზერბაიჯანში ოპერაციის დაწყების მომენტისთვის ხელისუფლება შეიცვალა). მიხეილ სააკაშვილი კი აშშ-თან ურთიერთობებში ისედაც ყველაფერზე თანახმაა. შემიძლება ყველაფერი მარტივია — საქართველოს ტერიტორიაზე და ირანს — სარტორიულ და ირანს — სარტორიულს; არსენალი, რომელიც თეირანმა ამ დროს შეიძლება გამოიყენოს, საკმაოდ მრავალფეროვანია, მასობრივი განადგურების იარაღის ჩათვლით. SSI-ს ამ მოხსენებაში ერთ-ერთი დამაფიქრებელი ისაა, რომ სტრატეგიულ დამაფიქრებელმა განაწესა უფრო მეტი ინფორმაცია, რომელიც ახსნის, რატომ არის ახლა არაფერი შუაშია და მას მხოლოდ საყოველთაო მშვიდობა და იაფი ბენზინი შეუძლია დაეხმოს. თუმცა ამ შიშოტე-ტურმა ომმა შეტეტეს შეიძლება ძალიან დიდი ბონუსები მოუტანოს. ჯერ ერთი, კაპიტალი ალმოდებული ვერაზიდან (შესაძლოა შეტეტა კონტინენტური მასშტაბის დესტაბილიზაციის გამოწვევას) შეტეტებში "გაიქცევა", რაც დღეს (და ახლო პერსპექტივაში) აშერიკული ეკონომიკისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. ამასთანავე, ის ომი ვაშინგტონსა და ანგლო-ამერიკულ ნავთობკომპანიაებს შინაგულადაა მისცემს, ირანზე კონტროლი დაამყარონ, რაც გლობალურ პოლიტიკაში მათ რილს კიდევ უფრო გაზარდის.

ყველაზე სინტაქსო და (დღევანდელი სიტუაციის გათვალისწინებით) ერთი კარგად მოქმედი იქ ისაა, რომ განხილული პირობები ომი შეიძლება მხოლოდ რუსეთის ხისტმა პოზიციამ აპარიროს

451 გადასული ზარალი

მართლაც, ანეკდოტური ხასიათი ექვემდებარება, რომ თქვენს მათგანსა და უსწორესი მართლმადიდებელი ეკლესია საპარტიო პრინციპების ბრძანებულებით ან სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით „შეამნილიყო“. არანაკლები ანეკდოტი იქვე მოხდა, რომ მას სამხრეთში „სახელმწიფოს კონტროლით“ განეხორციელებინა, ამიტომაც შეიძლება ფორმულირება, რომელიც ხაზს უსვამდა საპარტიო ეკლესიის ისტორიულად ჩამოყალიბებაზე გუბავას, იგი სუბიექტად იყო მოხსენიებული და არა — „პირად“.

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გადასული ბრძოლა მართლმადიდებლობასთან თუ «ნაწიონალური შეთქმულება» სომხური აქცენტით?

საქართველოს პარლამენტი ზაფხულში, როგორც წესი, რეგარეშე სესიაზე არაპოპულარული გადაწყვეტილებების მისაღებად იკრიბება ხოლმე. თუმცა, რატომ მხოლოდ პარლამენტი? ხელისუფლების სხვა შტოებიც უზუსტად ასე იქცევიან: შორს რომ არ წავიდეთ, „სამშობლოდან“ მთელი ყურნალისტური კორპუსის გამოძევებაც სწორედ ზაფხულში განხორციელდა. ამჯერად პარლამენტი სამოქალაქო კოდექსში ცვლილებების პროექტს განიხილავს, რომელიც ხუთი რელიგიური ორგანიზაციისთვის საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსის მინიჭებას ითვალისწინებს. პირველი მოსმენით ეს პროექტი უკვე ნაჩქარევად მიიღეს.

სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა უკვე განაცხადა, რომ ამ საკითხის განხილვა უნდა შეჩერდეს. შეჩერება რომ სდომებოდეთ, 1 ივლისს, საგანგებო სესიის დახურვის შემდეგ, რეგარეშე სესიას არ მიიწვევდნენ და საკითხს საშემოდგომო სესიის განხილვისთვის, სექტემბერში მიუბრუნდებოდნენ. ასეც რომ არ იყოს, კანონპროექტის პირველი მოსმენით მიღება მისი პრინციპების მიღებას ნიშნავს, ხოლო მეორე და მესამე მოსმენისას მხოლოდ საჩუქრად ცვლილებები შეიძლება.

1995 წლის 24 აგვისტოს კონსტიტუციის მე-9 მუხლში ნათლად არის ნათქვამი, რომ სახელმწიფო ცნობს საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის განსაკუთრებულ როლს საქართველოს ისტორიაში. 2001 წლის 30 მარტის ცვლილებით, ამ მუხლს დაემატა პუნქტი, რომლის თანახმადაც ურთიერთობა სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის კონსტიტუციური შეთანხმების საფუძველზე მონესრუდება.

2002 წლის 14 ოქტომბერს მცხეთის სვეტიცხოვლის ტაძარში საქართველოს პრეზიდენტმა და კათოლიკოს-პატრიარქმა ხელი მოაწერეს კონსტიტუციური შეთანხმებას. 2003 წლის შობას, 7 იანვარს, გამოიცა საქართველოს პრეზიდენტის №1 ბრძანებულება სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის დადებული კონსტიტუციური შეთანხმებით გათვალისწინებული ღონისძიებების მომზადების მიზნით 5 კომისიის შექმნის თაობაზე, მათ შორის, კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში სამართლებრივი და ქონებრივი ურთიერთობების მონესრულების ღონისძიებათა კომისიისა და ეკლესიისთვის მიყენებული მატერიალური ზიანის ნაწილობრივი კომპენსაციის საკითხების შემსწავლელი კომისია.

პატრიარქისა და სრულიად საქართველოს გულისწყრომას ის იწვევს, რომ უკვე მერამდენედ ჩვენი ხელისუფლება ხალხის აზრს არაფრად დაგვიტყობს და გადაწყვეტილებებს ისე იღებს, რომ მაღალი იქნებოდა, პარლამენტის ფასადზე დავინყებულ კომუნისტური პლაკატი დაგვეკიდებინა: „პარტია ჩვენი მესაჭეა“!

2002 წლის 14 ოქტომბერს მცხეთის სვეტიცხოვლის ტაძარში საქართველოს პრეზიდენტმა და კათოლიკოს-პატრიარქმა ხელი მოაწერეს კონსტიტუციური შეთანხმებას. 2003 წლის შობას, 7 იანვარს, გამოიცა საქართველოს პრეზიდენტის №1 ბრძანებულება სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის დადებული კონსტიტუციური შეთანხმებით გათვალისწინებული ღონისძიებების მომზადების მიზნით 5 კომისიის შექმნის თაობაზე, მათ შორის, კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში სამართლებრივი და ქონებრივი ურთიერთობების მონესრულების ღონისძიებათა კომისიისა და ეკლესიისთვის მიყენებული მატერიალური ზიანის ნაწილობრივი კომპენსაციის საკითხების შემსწავლელი კომისია.

ვეტილების სავანე იქცა. ახლა თუა თუთერიძე და მისი სუბლიერი ძმები სწორედ იმ ვალდებულებების ეპიზოდურ შესრულებას აპროტესტებენ, რომელთა შესახებაც კომისიებს უნდა ემსჯელებათ. 2009 წელს ბათუმში, საკონსტიტუციო სასამართლოს ახალი მოსამართლის ფიცის დადების ცერემონიაზე, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა სიტყვით გამოვლინა განცხადება: „იმ პირობებში, როდესაც ყველა სხვა ჯგუფის უფლებები დაცული უნდა იყოს, კონკორდატი უნდა ამოქმედდეს ისე, რომ მართლმადიდებლური ეკლესიის როლსა და ფუნქციას საქართველოს ისტორიაში საგანგებოდ გავესაზრდეთ“. სიტყვა „ისტორია“ ისე ხშირად მოიხსენიება ამ კონტექსტში, რომ უთუოდ იმსახურებს ყურადღებას.

კონსტიტუციური შეთანხმების პირველი თუხის მესამე პუნქტის თანახმად, „საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია წარმოადგენს ისტორიულად ჩამოყალიბებულ საჯარო სამართლის სუბიექტს“. რატომ არის აქ ნახსენები ფორმულირება „ისტორიულად ჩამოყალიბებული“? იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ ქართული კანონმდებლობით საჯარო სამართლის იურიდიული პირი განსაზღვრულია როგორც „საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით შექმნილი, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ, სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას“.

კატორაძის მოთხოვნა, განმარტოს საჯაროდ დაბატონი, თუმცა ტელევიზიის პირდაპირ ეთერში, რათა ჩამოყალიბდეს საერთო საზოგადოებრივი აზრი და მოხდეს კონსენსუსი მართლმადიდებელ ეკლესიასთან, რადგან ძველნი მოსახლეობის უმრავლესობა მართლმადიდებელი ქრისტიანია. მართლმადიდებელი ეკლესიის სტატუსი და კონსტიტუციური შეთანხმება კი წლავის განმავლობაში განიხილებოდა და მას საერთაშორისო ექსპერტიზაც ჩაუტარდა.

კონსტიტუციური შეთანხმების პირველი თუხის მესამე პუნქტის თანახმად, „საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია წარმოადგენს ისტორიულად ჩამოყალიბებულ საჯარო სამართლის სუბიექტს“. რატომ არის აქ ნახსენები ფორმულირება „ისტორიულად ჩამოყალიბებული“? იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ ქართული კანონმდებლობით საჯარო სამართლის იურიდიული პირი განსაზღვრულია როგორც „საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით შექმნილი, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებისგან განცალკევებული ორგანიზაცია, რომელიც სახელმწიფოს კონტროლით დამოუკიდებლად ახორციელებს პოლიტიკურ, სახელმწიფოებრივ, სოციალურ, საგანმანათლებლო, კულტურულ და სხვა საჯარო საქმიანობას“.

ახლა ისიც ვიკითხოთ, იმ ხუთ რელიგიურ ორგანიზაციას რაში სჭირდება „სახელმწიფოს კონტროლი“ და იმის დაფიქსირება, რომ, მაგალითად, კათოლიკური ეკლესია საქართველოში „პრეზიდენტის ბრძანებულებით ან კანონის საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის ორგანოს ადმინისტრაციული აქტით შექმნილი“?

„ქართული პარტიის“ დღევანდელი თავმჯდომარე, იმჟამად სახალხო დამცველი სოზარ სუბანიანი საკუთარ ანგარიშში პარლამენტს იმაზე მიუთითებდა, რომ საქართველოში სხვადასხვა კონფესიები არათანაბარ მდგომარეობაში არიან და ამის გამოსწორებას მოითხოვდა. დღეს ამ თვალსაზრისით საქმე კიდევ უფრო უარესად გვაქვს, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს; 2005 წლის 6 აპრილს საქართველოს პარლამენტმა ცვლილებები შეიტანა სამოქალაქო კოდექსის 1509 მუხლში, რომლის საფუძველზეც რელიგიურ გაერთიანებებს რეგისტრაციის შესაძლებლობა მიეცათ კერძო სამართლის არასამეწარმეო იურიდიული პირის სტატუსით. „ნიპოპის მოწმეები“ სწორედ ამ

„თავის მხრივ, ეკლესია არასოდეს ნასულა წინააღმდეგი და ყოველთვის მხარს უჭერდა საქართველოში არსებული სხვა რელიგიებისადმი სტატუსის მინიჭებას და მათი უფლებების განხორციე-

„ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ ეს ბრძანებულება გაუქმდა და ეკლესიისთვის კონსტიტუციური შეთანხმებით გარანტირებული პუნქტების შესრულება სააკაშვილის ერთპიროვნული გადაწყ-

ვეტილების სავანე იქცა. ახლა თუა თუთერიძე და მისი სუბლიერი ძმები სწორედ იმ ვალდებულებების ეპიზოდურ შესრულებას აპროტესტებენ, რომელთა შესახებაც კომისიებს უნდა ემსჯელებათ. 2009 წელს ბათუმში, საკონსტიტუციო სასამართლოს ახალი მოსამართლის ფიცის დადების ცერემონიაზე, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა სიტყვით გამოვლინა განცხადება: „იმ პირობებში, როდესაც ყველა სხვა ჯგუფის უფლებები დაცული უნდა იყოს, კონკორდატი უნდა ამოქმედდეს ისე, რომ მართლმადიდებლური ეკლესიის როლსა და ფუნქციას საქართველოს ისტორიაში საგანგებოდ გავესაზრდეთ“.

„ქართული პარტიის“ დღევანდელი თავმჯდომარე, იმჟამად სახალხო დამცველი სოზარ სუბანიანი საკუთარ ანგარიშში პარლამენტს იმაზე მიუთითებდა, რომ საქართველოში სხვადასხვა კონფესიები არათანაბარ მდგომარეობაში არიან და ამის გამოსწორებას მოითხოვდა. დღეს ამ თვალსაზრისით საქმე კიდევ უფრო უარესად გვაქვს, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს; 2005 წლის 6 აპრილს საქართველოს პარლამენტმა ცვლილებები შეიტანა სამოქალაქო კოდექსის 1509 მუხლში, რომლის საფუძველზეც რელიგიურ გაერთიანებებს რეგისტრაციის შესაძლებლობა მიეცათ კერძო სამართლის არასამეწარმეო იურიდიული პირის სტატუსით. „ნიპოპის მოწმეები“ სწორედ ამ

რეზილ მომიტიანეებს ბაპტისტთა მთავარეპისკოპოსი მალხაზ სონლულაშვილი საკუთარი ხელით უსხამდა ცხელ კაკოს. იგი თავს რეფორმირებული მართლმადიდებელი ეკლესიის წევრად მიიჩნევს. ამავე დროს, დასავლეთის ბაპტისტებისგან განსხვავებით, რომლებიც საერო ტანსაცმელს და „საყოველთაო მღვდლობას“ აღიარებენ, სონლულაშვილი მართლმადიდებლურ სამოსსა და პანალიას ატარებს. ერთი შეხედვით მისი მართლმადიდებლისგან გამორჩევა გაიჭირდება. ამავე დროს, საკუთარ დამსახურებად იმასაც მიიჩნევს, რომ 2003 წელს უსამართლობაზე თვალი არ დახუჭა: „როცა ვიდრე პარლამენტის წინ, ჩოლოქთან, შემდეგ ბათუმის უნივერსიტეტთან, არ ვფიქრობდი, რომ წარმოვადგენ ბაპტისტურ ეკლესიას. მსურდა, ჩემი ხმა ქრისტიანობის ხმა ყოფილიყო“.

ქრისტიანობის ეს „ხმა“ დუმდა, როცა სანდრო გირგულიანი მოკლეს, როცა პატიმრები საკნებში ჩახოცეს, როცა 2007 წლის 7 ნოემბერს მომიტიანეებს სასტიკად გაუსწორდნენ, „იმედში“ დაარბიეს და პატრონს წაართვეს. ეს ჩამონათვალი უსასრულოდ შეიძლება გამიმგრძობდნენ, ამიტომ აქ შევჩერდეთ. სახალხო დამცველობის უამს არაერთხელ დამიცავს ბაპტისტები, როცა მათ ავიწროებდნენ. ახლაც ღრმად ვარ დაწმუნებული, რომ ძალადობა დაუშვებელია ნებისმიერი ადამიანის მიმართ, მით უფრო აღმსარებლობის ნიშნით.

მაგამ მივცით კეისარს კეისრისა და ღმერთს — ღმერთსა; ყოველთა სომეხთა კათალიკოსმა გარეგინ მეორემ პრეზიდენტ სააკაშვილთან შეხვედრისას საქართველოში სომეხების ეკლესიისთვის იურიდიული სტატუსის მინიჭების საკითხი დააყენა. საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა სომეხთა კათალიკოსს უზუსტად ისეთივე მოთხოვნა წაუყენა. სომეხების პარლამენტი არდადევებზეა, ქართველი პარლამენტარები კი რეგარეშე სესიაზე სასწრაფო წესით იღებენ „ისტორიულ“ კანონპროექტს.

სანა დევიდარიანი P.S. მღვდლარება იმაზე, რომ ამ პროექტით სხვა კონფესიები საქართველოში მართლმადიდებლობას გაუთანაბრდა, უსაფუძვლოა. საერთოდ, ქალაქზე დაწერილის გაფიქსირება არააგონივრულია. საბჭოთა პერიოდში ასეთი ანეკდოტი დადიოდა: ებრაელს ჰკითხეს, რა ეროვნებისა ხარო. უპასუხა, პასპორტში რუსი მიწერილი. — ეგ კარგია, მაგრამ არ დაგავინედეს, როგორც წესი, ყბაში გირტყამენ და არა პასპორტში! — გააფრთხილეს ქალაქზე აღიარებული „რუსი“.

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სავარაუდო შედეგი: „ნაციონალური მოქრაობა“ მომავალ პარლამენტში მიიღებს საკონსტიტუციო უმრავლესობას +5-10% (გააჩნია, იმ მომენტში რა მადა ექნება), ყოფილი „რეინის“ პარტიები კი დანარჩენ ადგილებს გაინაწილებენ. იმას, თუ რომელი იქნება თითოეული მათგანის კვოტა, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აღბეჭდვით, არ აქვს. მთავარია, რომ მათი მომხრეობა არსებობს, უხეზად რომ ვთქვათ, „გაპარაკებები“. სხვა შედეგი ნაკლებად არსებულ (ან ოდნავ სახეცვლილ) საარჩევნო გარემოში, როდესაც ხელისუფლებას შეუძლია თითქმის უპრობლემოდ მიიღოს იმდენი ხმა, რამდენიც სურს, წარმოუდგენელია.

თბილისი, 2011 წლის 26 მაისი, საპარტიო დამოუკიდებლობის დღე

40 დღის შედეგი

ვაშინგტონი, 2011 წლის 4 ივლისი, აშშ-ის დამოუკიდებლობის დღე

პრტი ზაივის ორი მხარე

26 მაისის მოვლენების 40 დღის თავზე ჩვენმა ამერიკელმა პარტიორებმა თავიანთი დამოუკიდებლობის დღე აღნიშნეს. კონტრასტი თვალშისაცემი იყო: საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს სააკაშვილის პოლიცია ადამიანებს ცემით კლავდა, აშშ-ის დამოუკიდებლობის დღეს კი საელჩოს ეზოში, მშვიდ და მეგობრულ ატმოსფეროში შტატების 1000-მდე მოქალაქე შეიკრიბა, ლუდი დააგემოვნა, სტიკები და ჰამბურგერები მიირთვა. ხომ წარმოვიდგენიათ, რამდენი სტიკი და ჰამბურგერი შეიძლება შეჭამოს ათასმა ამერიკელმა, თავის ნებაზე თუ მიუშვი? ცხადია, ამ მხრივ არც ქართველები აკლებენ ხელს, თუმცა — თეორიულად, რადგან პრაქტიკულად ამის შესაძლებლობა ბოლო დროს აღარ აქვთ. თუ რატომ, ამაზე — ოდნავ ქვემოთ.

ხელეპი უორს ჩვენი სორცისგან!

ის, რომ ხორცს საქართველოში მანიაკალური ფასი დაედო, საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტია. გასულ კვირას „კოალიციამ“ ვეროპოლი საქართველოში „უცაბედად სცადა, აეხსნა, თუ რატომ ხდება ეს უბედურება ჩვენ თავს. მათ, ვინც არ იცის, რას წარმოადგენს ხსენებული კოალიცია, შეგვიძლია მოკლედ ავუხსნათ, რომ ეს ის შემადგენლობაა, რომელმაც 26 მაისის დარბევა ასე შეაფასა: „რაკი წინასწარ ცხადი იყო, რომ პოლიციას საქმე ჰქონდა ექსტრემისტულად განწყობილ ჯგუფთან, გამართლებული იყო ამგვარი აქციების დასაშლელი კანონით გათვალისწინებული ყველაზე ეფექტური მეთოდების გამოყენება“. როდესაც ამ ძლიერი, არაორდინალური კომენტარის შემდეგ, იგივე ხალხი ხორცის ფასის პრობლემას მიადგა, იმთავითვე ცხადი გახდა, რომ ამ შემთხვევაშიც დღემდე გაუგონარ იდეებს გაგვიზიარებდნენ.

ყველაფერი ღონღონის შეცდომით დაიწყო. მისმა საგადასახადო მანიპულაციებმა ამერიკელებს ჩაიძლიერა გავრცელებული იდეები და ვაჭრებმა თანამედროვე აშშ-ის ტერიტორიაზე იაფი კონტრაბანდული ჩაის შეტანა დაიწყეს. ბრიტანეთის მთავრობა გონს მოეგო და ოსტინდოეთის კომპანიას ნება დართო, ამერიკაში ჩაიყვანა გარდასახადებისა და მოსაკრებლის გარეშე შეეტანა; ეს ჩაი კონტრაბანდულზე უფრო იაფი გამოდიოდა. ხომალდები იაფი ჩაით ბოსტონის ნავსადგურში შევიდნენ და ბუნებრივად ამ დროს იფეთქა.

ერთი შეხედვით, კატასტროფული არაფერი ხდებოდა, ჩაი კიდევ უფრო გაიფიქრა და ცხოვრება თითქოსდა მშვენიერი გახდა, მაგრამ ამერიკელ კონტრაბანდისტებს ეს ხელს არ აძლევდა, მათ აწყობილი ბიზნესი ენგეროდა. დაიწყო მიტინგები და გამოსვლები, ნიუ იორკსა და ფილადელფიაში ოსტინდოეთის კომპანიის საწყობები დაარბიეს. **მომავლის ეპიტაფიური სემუელ ადამსი გამოჩნდა, თავისი ანტიკორუპციული ორბანიზაციით „თავისუფლების შვილები“; აშშ-ის ოფიციალური ისტორია მას სახელმწიფო მოღვაწის სახელით აღწერს. მისი მომხრეობის არაერთგვაროვნება, არაერთგვაროვნება და არამზადყოფნა კარგად და ახსნადა.** „თავისუფლების შვილები“ მსწრაფლ ჩაებნენ ბრძოლაში (კონტრაბანდისტების უფლებებისთვის), გემებზე თავდასხმა მოაწყვეს და იაფი ჩაი წყალში გადაყარეს. მთავარი პრობლემა კი ამ სიტუაციაში იყო რიგითი ამერიკელების დარწმუნება, რომ საქმე არა ბანალური ანგარების, არამედ პატრიოტიზმის გამოვლინებასთან ჰქონდა; ამერიკული რევოლუციის მამებმა ამ მიზნის მიღწევა ასე თუ ისე მოახერხეს.

ამერიკული ჩაიდან ნელ-ნელა ქართულ ხორცზე გადავიდეთ. მას ასე, „კოალიციამ“ ვეროპოლი საქართველოში „უცაბედად სცადა, აეხსნა, თუ რატომ ხდება ეს უბედურება ჩვენ თავს. მათ, ვინც არ იცის, რას წარმოადგენს ხსენებული კოალიცია, შეგვიძლია მოკლედ ავუხსნათ, რომ ეს ის შემადგენლობაა, რომელმაც 26 მაისის დარბევა ასე შეაფასა: „რაკი წინასწარ ცხადი იყო, რომ პოლიციას საქმე ჰქონდა ექსტრემისტულად განწყობილ ჯგუფთან, გამართლებული იყო ამგვარი აქციების დასაშლელი კანონით გათვალისწინებული ყველაზე ეფექტური მეთოდების გამოყენება“. როდესაც ამ ძლიერი, არაორდინალური კომენტარის შემდეგ, იგივე ხალხი ხორცის ფასის პრობლემას მიადგა, იმთავითვე ცხადი გახდა, რომ ამ შემთხვევაშიც დღემდე გაუგონარ იდეებს გაგვიზიარებდნენ.

მოდით, ამ სიტუაციის გა-მარტივება ვცადოთ. ხუან ეჩანოვე მავით თეთრზე წერს: „**ვეროპოლისის არასოფლის მეურნეობის დაუფლებლობა უთხოვია ქართული მხარისთვის, დაუფლებლობა უთხოვია რეგულაციის, რომელიც ბაზარზე მხოლოდ სასაკლავო დაკლული ხორცის შეღწევას უზრუნველყოფდა.** ამასთანავე, ეჩანოვემ ხორცის გაქვრებასთან დაკავშირებით, შემდეგი რამ განაცხადა: **„ამის მიზეზები არაა მთავარი არასაკლავო ინფლაცია, მცირე ფარგონის მიმართ სხვადასხვა მხარდაჭერის ნაკლებობა, სასაკლავოების შეზღუდული რაოდენობა... სასაკლავოების გაზრდის მომართვის სტრატეგია“.** ცხადი გახდა, რომ ერთ-ერთი ფიგურანტი (ან ბარამიძე, ან ეჩანოვე) ცინიკურად ტყუილი თანადასწავლიდა სიტუაციაში, როდესაც შეიძლება ხელი ჩაიჭირო და შემოიფარგლო კომენტარით: „დაუხოცი-ათ ერთმანეთი“, არამედ იმ პრობლემასთან დაკავშირებით, რომელმაც თითოეული ოჯახის ბიუჯეტს დაარტყა. ამ დროს ავანსცენაზე გამოჩნდა „კოალიცია ვეროპოლი საქართველოში“, რომელიც მიესალმა „ბარამიძის გულწრფელ განცხადებას“ და დასძინა, რომ „**ვეროპოლისის ყოველთვის აირიდას პასუხისმგებლობას სწორად იმ ფორმით, რომელიც ეს სხუან ეჩანოვემ გააქვით**“ (სანტ-იავო დე კომპოსტელას ვფიცავ, დონ ხუან, ისინი აღარ ხუმრობენ).

წრეპე სიარულის პროგრული თავისებურებები

დავუბრუნდეთ აშშ-ის საელჩოს ეზოს, სადაც 26 მაისის „ორმოცზე“... (უკაცრავად) და აშშ-ის დამოუკიდებლობის დღე მოხდებოდა 235-წლის თავზე შეკრებილი საზოგადოება მშვიდად მიირთმევდა სტიკებსა და ჰამბურგერებს. მასწინდლებს, სავარაუდოდ, ცოტა სხვა მასშტაბის პრობლემები აღეგებებოდა, ვიდრე ხორცის ფასის წარმოქმნის ნიუანსები ან ხუან ეჩანოვე თავის ბარამიძიანად; ამ შეკრებამდე ცოტა ხნით ადრე ჯონ ბასმა საინტერესო განცხადება გააკეთა, რითაც საქართველოს პოლიტიკური მომავლის გზამკვლევი ორ ფრაზაში მოაქცია: „**მიგვაჩნია, რომ შეთანხმება, რომელსაც აღწევს, ერთის მხრივ, მმართველი გუნდი და, მეორეს მხრივ, ზოგიერთი პოლიტიკური ძალა, არის წინადადებული ნაბიჯი.**“ ოდნავ მოგვიანებით კი დასძინა: „**ვიმედოვნებ, რომ უახლოეს პერიოდში გააქტიურდება ის ძალები, რომლებ-**

მაც შეთანხმებას ხელი არ მოაწერეს, გაააქტიურებენ საუბარს საერთო ენის გამოძენის მიზნით“ („ინტერპრესნიუსი“). ცხადია, სიტყვებს „წინ გადადგმული ნაბიჯი“ ხელისუფლება ერთმნიშვნელოვნად გაიგებს, როგორც საკუთარი ქმედების მხარდაჭერას, „ექვესული“ კი, თავის მხრივ, ჩაეჭიდება „გააქტიურების“ მონიშვნას და კვლავ ეცდება, „ნაციონალური მოძრაობა“ მოლაპარაკების მაგიდასთან დაბრუნოს, რაზეც ის კატეგორიულ უარს აცხადებს. საპირისპირო მიმართულებით მოძრაი ორივე ძალის ნახა-ლისება ძალიან კარგი ხერხია საიმისოდ, რომ რეალური შეთანხმება მათ შორის შეუძლებელი გახდეს და ამავე დროს, არჩევნებამდე დარწმუნდეს პერიოდში ორივე მხარე პოლიტიკური პროცესის იმიტაციით დაკავდეს. **საბოლოოდ, ყოველივე ეს, დიდი ალბათობით, დასრულდება იმით, რომ „ეპისოდი“ არჩევნებზე ისე წავა, რომ ხელისუფლებას მირა შემოთავაზებას თანაგონს წინააღმდეგობა. ზოგიერთი კომენტატორი მიიჩნევს, რომ „ნაციონალური“ გაკვეთილ დათმობაზე ნაკლებად, მამრამ ეს ნაკლებად სავარაუდო ჩანს; მცირე სიმბოლურ ცვლილებაზე, რაც „ეპისოდი“ შესაძლებლობას მისცემს, „სახე შეინარჩუნოს“ და არჩევნებზე ასე წავიდეს, საუბარი, რა თქმა უნდა, შეიძლება, თუმცა არსებითად ეს შესაძლო მიმართულებაა, ცხადია, არაფერს შეცვლის.** სავარაუდო შედეგი: „ნაციონალური მოძრაობა“ მომავალ პარლამენტში მიიღებს საკონსტიტუციო უმრავლესობას +5-10% (გააჩნია, იმ მომენტში რა მადა ექნება), ყოფილი „რეინის“ პარტიები კი დანარჩენ ადგილებს გაინაწილებენ. იმას, თუ როგორი იქნება თითოეული მათგანის კვოტა, განსაკუთრებული მნიშვნელობა, ალბათ, არ აქვს. მთავარია, რომ მათი მომხრეობა არჩევნებს, უხეზად რომ ვთქვათ, „გაპარაკებები“. სხვა შედეგი ნაკლებად არსებულ (ან ოდნავ სახეცვლილ) საარჩევნო გარემოში, როდესაც ხელისუფლებას შეუძლია თითქმის უპრობლემოდ მიიღოს იმდენი ხმა, რამდენიც სურს, წარმოუდგენელია.

ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი ძარბველი ხალხისა და საქართველოს ეკონომიკის მიმართ განცდა უკვე ყოველგვარ საზღვრებს და უნდა მოიქაზონ გზა საქართველოს ხელისუფლების, როგორც ხალხის მიერ აღაზრდილობისა და სპონსორული სუბიექტის, ეკონომიკის სახელსა და ინტერესების სამსახურში ჩაყენებისა. უნდა მოიქაზონ გზა ხალხის რჩევითი მიერ მიღებული კრიმინალური კანონმდებლობის აღკვეთისა... ეს კანონი არა მხოლოდ უნდა შეჩერდეს, არამედ ამ რეალიზაციის მიზანმიმართული მარტეპილირებალი და მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონის გაცნობიერებით, თვალთ უნდა ახსილოს ძარბულ პოლიტიკურ ცნობიერებას.

დემოკრატიის ჩამოყალიბების ჩირაღდიანი

ნარმოვიდგინოთ, რომ მოხდა სახსნაული, ხელისუფლება დამოზბაზე წავიდა, საარჩევნო გარემო რადიკალურად გაჯანსაღდა და რეიანმა თუ ექვესიანმა (თვლა ამერიკა) არჩევნებში გაიმარჯვა. რა შეიძლება მოხდეს ამ შემთხვევაში? რას გეკარნახობს ამ მხრივ ჩვენი ამერიკელი პარტნიორების გამოცდილება? ბარემ ამერიკული ისტორიის საღამო გვაქვს და...

უმცროსი ბუშის არჩევნებთან დაკავშირებულ მანიპულაციებს თავი დავანებოთ და უფრო შორს წავიდეთ. XIX საუკუნის 70-იან წლებში პრეზიდენტის პოსტი რესპუბლიკელები ფლობდნენ და მის დამოზბას არ აპირებდნენ. კორუფცია პრეზიდენტ გრანტის ადმინისტრაციამ იხეთი იყო, ჩვენი გარემოს დაცვის სამინისტრო მონაგონია. გასაკვირი არაა, რომ 1876 წლის არჩევნები, კორუფციის წინააღმდეგ მებრძოლმა დემოკრატმა სემუელ ტილდენმა მოიგო. მონინალდმდეგემ, რუტერფორდ პეისმა მას გაბარჯვება პრეისის ფურცლებიდან მიულოცა. შემდეგ კი (Surprise!) ხელისუფლებამ სამ შტატში, რომლებშიც არჩევნები ტილდენმა მოიგო (სამხრეთ კაროლინა, ფლორიდა და ლუიზიანა), ფედერალური ჯარები შეიყვანა და იქ (აგრეთვე, ორეგონში) ხმების გადათვლა დაინიშნა. გადართვის შემდეგ საარჩევნო კომისიებმა ვაშინგტონში ორ-ორი ოქმი გაავზავნეს: ძველი, რომლის მიხედვით ტილდენმა გაიმარჯვა, და ახალი, რომლის მიხედვით გამარჯვებული პეისი გამოდიოდა. მოხერხებულმა ფლორიდადემმა ყოველი შემთხვევისთვის სამი ოქმი მოამზადეს.

დედადასაშვილი სპარტანული გამოსვლიანი დაინიშნა, თუმცა ხელისუფლებამ ჯარები ვაშინგტონშიც შეიყვანა. საბოლოოდ, საპარტიო მოხარებაზე იურიდიული განივალციების შემდეგ, გაბარჯვება პეისის მიხედვით და დემოკრატიულმა სახელმწიფომ...

მართლმადიდებლობა, ევროპის ერთ-ერთი ტრადიციული აღმსარებლობა საქართველოში, ისტორიულად სახელმწიფო რელიგია იყო, რომელმაც ჩამოაყალიბა მრავალსაუკუნოვანი ქართული კულტურა, ეროვნული მსოფლმხედველობა და ფასეულობები.

საქართველოს მოსახლეობის დიდი უმრავლესობა მართლმადიდებელი ქრისტიანია.

საქართველოს კონსტიტუციით აღიარებულია საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის განსაკუთრებული როლი ქვეყნის ისტორიაში და მისი დამოუკიდებლობა სახელმწიფოსად.

ამავე დროს: „კონკორდატის“ პირველივე მუხლით განსაზღვრულია, რომ საქართველოს „სახელმწიფო და ეკლესია ადასტურებენ მზადყოფნას, ითანამშრომლონ ურთიერთდამოუკიდებლობის პრინციპის დაცვით, ქვეყნის მოსახლეობის საკეთილდღეოდ“, რომ საქართველოს „ეკლესია წარმოადგენს ისტორიულად ჩამოყალიბებულ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც თავის საქმიანობას საქართველოს კონსტიტუციისა და საქართველოს სახელმწიფოს ურთიერთდამოკიდებულებანი უფლებიან საგანგებო კონსტიტუციური შეთანხმებით, ე.წ. კონკორდატით, რომელსაც კონკორდატით 2002 წელს სტატიცხოვლის საკათედრო ტაძარში, შეთანხმებას ხელი მოაწერეს ეკლესიის სახელმწიფოს მისმა უწმიდესობამ, საქართველოს პატრიარქმა ილია მეორემ და საქართველოს პრეზიდენტმა, ბატონმა ელუარდ შევარდნაძემ.

2011 წლის 4 ივნისს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მისი უწმიდესობის, ილია მეორის განცხადებით, მთელი საქართველოს მასშტაბით გახდა ცნობილი, რომ საქართველოს პარლამენტში მიმდინარეობს კანონის მიღება საქართველოს რელიგიური გაერთიანებების იურიდიული სტატუსის დასარგველირებალად, ისე, რომ შეუთანხმებელი ქართველ ხალხთან და საქართველოს საზოგადოებრიობასთან, მეცნიერებთან და, რაც მთავარია, საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელ ეკლესიასთან, რომლის მრევლსაც საქართველოს მოსახლეობის 90% წარმოადგენს. აღნიშნული კანონი, რომელიც უკვე მიიღეს, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებად აცხადებს ყველა რელიგიური გაერთიანებას, „მჭიდრო ისტორიული კავშირის მქონეს საქართველოსთან: რომაულ კათოლიკურ ეკლესიას, სომხურ სამოციქულო წმინდა ეკლესიას, მუსლიმთა თემს, იუდეველთა თემს, საქართველოს ევანგელისტურ-ბაპტიკურ ეკლესიას.“

„მათზე შესაბამისად გავრცელდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმები საჯარო სამართლის იურიდიული პირების შესახებ.“ (განმარტებითი ბარათი საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს კანონის პროექტზე).

იანა ჯაახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელი საზოგადოებრივი გაერთიანების — „თბილისის უნივერსიტეტის ასაგზის“ „ეროვნული პრობლემათა ანალიტიკური ღარბაზის“ გენსხადაა

საქართველოს პარლამენტმა ანტიკონსტიტუციური, მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონი მიიღო

თბილისის უნივერსიტეტის საზოგადოებრივი გაერთიანება „ეროვნული პრობლემების ანალიტიკური ღარბაზი“ პასუხისმგებლობას გრძნობს დედაეკლესიის, ქართველი ხალხისა და საქართველოს ხელისუფლების წინაშე, რომ მკვეთრად გამოხატოს თავისი დამოკიდებულება საქართველოს პარლამენტის მიერ, მიღებული კანონის მიმართ, რომელიც ეხება საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებების იურიდიული სტატუსის გათანაბრებას საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის სტატუსთან, სახელმწიფოს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთან.

დინიზა სუბაბაა

რაზო ჩხეიძე

ზურაბ აბაშვილი

ზურაბ ჭუბუბურიძე

რითად ჩამოყალიბებულ საჯარო სამართლის სუბიექტს — სახელმწიფოს მიერ აღიარებულ სრულუფლებიან საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საეკლესიო (კანონიკური) სამართლის ნორმებით, საქართველოს კონსტიტუციის, ამ შეთანხმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

2011 წლის 4 ივნისს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მისი უწმიდესობის, ილია მეორის განცხადებით, მთელი საქართველოს მასშტაბით გახდა ცნობილი, რომ საქართველოს პარლამენტში მიმდინარეობს კანონის მიღება საქართველოს რელიგიური გაერთიანებების იურიდიული სტატუსის დასარგველირებალად, ისე, რომ შეუთანხმებელი ქართველ ხალხთან და საქართველოს საზოგადოებრიობასთან, მეცნიერებთან და, რაც მთავარია, საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელ ეკლესიასთან, რომლის მრევლსაც საქართველოს მოსახლეობის 90% წარმოადგენს. აღნიშნული კანონი, რომელიც უკვე მიიღეს, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებად აცხადებს ყველა რელიგიური გაერთიანებას, „მჭიდრო ისტორიული კავშირის მქონეს საქართველოსთან: რომაულ კათოლიკურ ეკლესიას, სომხურ სამოციქულო წმინდა ეკლესიას, მუსლიმთა თემს, იუდეველთა თემს, საქართველოს ევანგელისტურ-ბაპტიკურ ეკლესიას.“

„მათზე შესაბამისად გავრცელდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმები საჯარო სამართლის იურიდიული პირების შესახებ.“ (განმარტებითი ბარათი საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს კანონის პროექტზე).

მართალია, კანონპროექტის განმარტებით ბარათში ახსნილია, რომ კანონპროექტის მოზადება განაპირობა საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებების სამართლებრივი სტატუსის განსაზღვრასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო რეგულირების სრულყოფის აუცილებლობამ, კერძოდ იმან, რომ დღეს მოქმედი კანონმდებლობით არასათანადოდ არის მოწესრიგებული საქართველოსთან ტრადიციული კავშირის მქონე რელიგიური გაერთიანებების ავანთლებიან საზოგადოებრივი გაერთიანება — „თბილისის უნივერსიტეტის ასამბლეა“ პირველი იყო, რომელიც წინააღმდეგა საქართველოს ხელისუფლებისა და საქართველოს პარლამენტის ანტიკონსტიტუციურ ქმედებას უმაღლესი განათლების სისტემის რეფორმის გატარებაში, წინ აღუდგა სამხედრო დიქტატურას უნივერსიტეტში და საქართველოს კონსტიტუციის სასამართლოს მიმართა საკონსტიტუციო სარჩელით საქართველოს პრეზიდენტისა და საქართველოს პარლამენტის პასუხისმგებლობისთვის.

მართალია, კანონპროექტის განმარტებით ბარათში ახსნილია, რომ კანონპროექტის მოზადება განაპირობა საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებების სამართლებრივი სტატუსის განსაზღვრასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო რეგულირების სრულყოფის აუცილებლობამ, კერძოდ იმან, რომ დღეს მოქმედი კანონმდებლობით არასათანადოდ არის მოწესრიგებული საქართველოსთან ტრადიციული კავშირის მქონე რელიგიური გაერთიანებების ავანთლებიან საზოგადოებრივი გაერთიანება — „თბილისის უნივერსიტეტის ასამბლეა“ პირველი იყო, რომელიც წინააღმდეგა საქართველოს ხელისუფლებისა და საქართველოს პარლამენტის ანტიკონსტიტუციურ ქმედებას უმაღლესი განათლების სისტემის რეფორმის გატარებაში, წინ აღუდგა სამხედრო დიქტატურას უნივერსიტეტში და საქართველოს კონსტიტუციის სასამართლოს მიმართა საკონსტიტუციო სარჩელით საქართველოს პრეზიდენტისა და საქართველოს პარლამენტის პასუხისმგებლობისთვის.

წმინდოვან, ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი ძარბველი ხალხისა და საქართველოს ეკონომიკის მიმართ განცდა უკვე ყოველგვარ საზღვრებს და უნდა მოიქაზონ გზა საქართველოს ხელისუფლების, როგორც ხალხის მიერ აღაზრდილობისა და სპონსორული სუბიექტის, ეკონომიკის სახელსა და ინტერესების სამსახურში ჩაყენებისა. უნდა მოიქაზონ გზა ხალხის რჩევითი მიერ მიღებული კრიმინალური კანონმდებლობის აღკვეთისა... ეს კანონი არა მხოლოდ უნდა შეჩერდეს, არამედ ამ რეალიზაციის მიზანმიმართული მარტეპილირებალი და მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონის გაცნობიერებით, თვალთ უნდა ახსილოს ძარბულ პოლიტიკურ ცნობიერებას.

საგზადაა უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელი საზოგადოებრივი გაერთიანება — „თბილისის უნივერსიტეტის ასამბლეა“ პირველი იყო, რომელიც წინააღმდეგა საქართველოს ხელისუფლებისა და საქართველოს პარლამენტის ანტიკონსტიტუციურ ქმედებას უმაღლესი განათლების სისტემის რეფორმის გატარებაში, წინ აღუდგა სამხედრო დიქტატურას უნივერსიტეტში და საქართველოს კონსტიტუციის სასამართლოს მიმართა საკონსტიტუციო სარჩელით საქართველოს პრეზიდენტისა და საქართველოს პარლამენტის პასუხისმგებლობისთვის.

წმინდოვან, ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი ძარბველი ხალხისა და საქართველოს ეკონომიკის მიმართ განცდა უკვე ყოველგვარ საზღვრებს და უნდა მოიქაზონ გზა საქართველოს ხელისუფლების, როგორც ხალხის მიერ აღაზრდილობისა და სპონსორული სუბიექტის, ეკონომიკის სახელსა და ინტერესების სამსახურში ჩაყენებისა. უნდა მოიქაზონ გზა ხალხის რჩევითი მიერ მიღებული კრიმინალური კანონმდებლობის აღკვეთისა... ეს კანონი არა მხოლოდ უნდა შეჩერდეს, არამედ ამ რეალიზაციის მიზანმიმართული მარტეპილირებალი და მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონის გაცნობიერებით, თვალთ უნდა ახსილოს ძარბულ პოლიტიკურ ცნობიერებას.

წმინდოვან, ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი ძარბველი ხალხისა და საქართველოს ეკონომიკის მიმართ განცდა უკვე ყოველგვარ საზღვრებს და უნდა მოიქაზონ გზა საქართველოს ხელისუფლების, როგორც ხალხის მიერ აღაზრდილობისა და სპონსორული სუბიექტის, ეკონომიკის სახელსა და ინტერესების სამსახურში ჩაყენებისა. უნდა მოიქაზონ გზა ხალხის რჩევითი მიერ მიღებული კრიმინალური კანონმდებლობის აღკვეთისა... ეს კანონი არა მხოლოდ უნდა შეჩერდეს, არამედ ამ რეალიზაციის მიზანმიმართული მარტეპილირებალი და მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონის გაცნობიერებით, თვალთ უნდა ახსილოს ძარბულ პოლიტიკურ ცნობიერებას.

საგზადაა უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელი საზოგადოებრივი გაერთიანება — „თბილისის უნივერსიტეტის ასამბლეა“ პირველი იყო, რომელიც წინააღმდეგა საქართველოს ხელისუფლებისა და საქართველოს პარლამენტის ანტიკონსტიტუციურ ქმედებას უმაღლესი განათლების სისტემის რეფორმის გატარებაში, წინ აღუდგა სამხედრო დიქტატურას უნივერსიტეტში და საქართველოს კონსტიტუციის სასამართლოს მიმართა საკონსტიტუციო სარჩელით საქართველოს პრეზიდენტისა და საქართველოს პარლამენტის პასუხისმგებლობისთვის.

წმინდოვან, ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი ძარბველი ხალხისა და საქართველოს ეკონომიკის მიმართ განცდა უკვე ყოველგვარ საზღვრებს და უნდა მოიქაზონ გზა საქართველოს ხელისუფლების, როგორც ხალხის მიერ აღაზრდილობისა და სპონსორული სუბიექტის, ეკონომიკის სახელსა და ინტერესების სამსახურში ჩაყენებისა. უნდა მოიქაზონ გზა ხალხის რჩევითი მიერ მიღებული კრიმინალური კანონმდებლობის აღკვეთისა... ეს კანონი არა მხოლოდ უნდა შეჩერდეს, არამედ ამ რეალიზაციის მიზანმიმართული მარტეპილირებალი და მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონის გაცნობიერებით, თვალთ უნდა ახსილოს ძარბულ პოლიტიკურ ცნობიერებას.

წმინდოვან, ხელისუფლების პოლიტიკური კურსი ძარბველი ხალხისა და საქართველოს ეკონომიკის მიმართ განცდა უკვე ყოველგვარ საზღვრებს და უნდა მოიქაზონ გზა საქართველოს ხელისუფლების, როგორც ხალხის მიერ აღაზრდილობისა და სპონსორული სუბიექტის, ეკონომიკის სახელსა და ინტერესების სამსახურში ჩაყენებისა. უნდა მოიქაზონ გზა ხალხის რჩევითი მიერ მიღებული კრიმინალური კანონმდებლობის აღკვეთისა... ეს კანონი არა მხოლოდ უნდა შეჩერდეს, არამედ ამ რეალიზაციის მიზანმიმართული მარტეპილირებალი და მართლმადიდებლობის დამარბველი კანონის გაცნობიერებით, თვალთ უნდა ახსილოს ძარბულ პოლიტიკურ ცნობიერებას.

„ეროვნული პრობლემების ანალიტიკური ღარბაზის“ სახელით

შეუკლებელი თვალთ დავსუქოთ იე რალოგასს, რომ კანონის აგვარაი ფატი-ფატიით მიღება კვალდაკვალ მოკვან საქართველოში სომხეთის პატრიარქის სტუერობას...

დევიტირი მონიავა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ყველა მიხვდა, რომ იმპულსურმა, ნაჩქარევმა გადაწყვეტილებებმა ძველანა დაღუპვის პირას მიიყვანა; ამას მოჰყვა სამომქალაქო დაპირისპირება და საზოგადოების კოლაპსიცია, გაუთვალისწინებელი ნაბიჯი — რუსეთის ფედერაციასთან კონფლიქტი, რაც ომში გადაიზარდა და ჩვენი ძველენისთვის სავალალო შედეგი მოიტანა“

ირაკლი ალასანია:

მოლოდინი, როგორც საზოგადოებას ჩემ მიმართ ჰქონდა, გადაჭარბებული იყო

ჩვენი ორი წევრი «კალვერას ბანდაში» გადავიდა

„ვინც ახლა იტყვის, რომ შუშქალებია რაიმეს მიღწევა და ხელისუფლებას დანებდება, ფაქტობრივად ის ბარდება საბაკაშვილს“, — აცხადებს „თავისუფალი დემოკრატების“ ლიდერი ირაკლი ალასანია და ამბობს, რომ აქტიური, ქართულ სინამდვილეში ჯერ არარსებული ბრძოლის დასაწყებად ემზადება. თუ რისი იმედი აქვს, ბრძოლის რა ახალ მეთოდებს მიმართავს თანამოაზრეებთან ერთად და რატომ გადავიდნენ „კალვერას ბანდაში“ ყოფილი პოლიტიკური პარტიორები — ამის თაობაზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ირაკლი ალასანია ესაუბრება.

— ბატონო ირაკლი, „რეიანი“ დაგეშალათ, რას აპირებთ?

— „რეიანი“ არ დაშლილა, უბრალოდ, გაერთიანებიდან ორი წევრი წავიდა. მე ეს ყველაფერი შევადარე ფილმს — „შესანიშნავი შედეგული“ — ჩვენი ორი წევრი „კალვერას ბანდაში“ გადავიდა, მაგრამ ყველამ კარგად იცის, ეს ისტორია როგორც მთავრდება... როგორც ბატონი კუმლაშვილი მოიქცა, დემოკრატიულ ქვეყანაში ასეთი ულტიმატუმის ენით ხელი-სუფლები ოპოზიციას არ უნდა ელაპარაკებოდეს. ბრძოლას თვითგაძლეობს... ბრძოლის მეთოდებით მთლიანად შეიცვლება. „რუსთავი 2-სა“ და „იმედზე“ ვერ მოისმენთ განსხვავებულ პოლიტიკური აზრს, მათი მემკვიდრეობით სააკაშვილი და „ნაციონალური მოძრაობა“ საზოგადოების დიდ ნაწილს სიბნელეში ამყოფებს. სწორედ ამიტომ ჩვენ ვივლით რეგიონებში, სადაც მოსახლეობას გავაცნობთ ჟურნალისტური გამოძიების მასალებს... ამასთანავე, ჩვენი ბრძოლა მშვიდობიან საპროტესტო აქციებზე არ გამოირჩევა.

— ხელისუფლებამ, ანუ როგორც თქვენ აღნიშნეთ, „კალვერას ბანდაში“, „რეიანიდან“ ორი სუბიექტი მოიხსიერდა. თქვენს მოსყიდვას კვლავაც ედებოდა?

— ხელისუფლებამ დაფინანსების საკითხი წინა პლანზე სწორედ იმიტომ წამოიწია, იმ ოპოზიციური პოლიტიკური ძალების დისკრედიტაცია რომ მოეხდინა...

— რომელი პოლიტიკური ძალების დისკრედიტაციაზე საუბრობთ?

— ვინც მათ შეთავაზებას დათანხმდებოდა და იცით უკვე, ამ ყველაფერს საზოგადოების მხრიდან რა შეფასებაც მოჰყვა. დაიწყო საუბარი, რომ ოპოზიცია რაღაც თანხაზე იყიდება. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ხელისუფლებამ მისა და მხარეებთან მიმართებაში მანერაც სასაკაშვილისეული ცინიზმისა და ულტიმატუმის მარცხიანი იყო... რა იყო მათ შეთავაზებას დათანხმდებოდა და იცით უკვე, ამ ყველაფერს საზოგადოების მხრიდან რა შეფასებაც მოჰყვა. დაიწყო საუბარი, რომ ოპოზიცია რაღაც თანხაზე იყიდება. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ხელისუფლებამ მისა და მხარეებთან მიმართებაში მანერაც სასაკაშვილისეული ცინიზმისა და ულტიმატუმის მარცხიანი იყო...

— ანუ ორი პარტია: „ახალი დემოკრატები“ და „ქრისტიან-დემოკრატები“ გაიყიდნენ და თქვენ ვილაპარაკებ?

— ასეთ შეფასებას ვერ დავადასტურებ, რადგან მიმაჩნია, რომ ეს არ არის ჩემი შესაფასებელი. საზოგადოებამ შეაფასოს — იყო თუ არა მათი საქციელი ლაღატი. მათთვისაც არ არის მისაღები ხელისუფლების შეთავაზება...

— ბატონო ირაკლი, რას ნიშნავს „მათთვისაც არ არის მისაღები ხელისუფლების შეთავაზება“? მაშინ რატომ დასთანხმდნენ „ქრისტიან-დემოკრატები“ და „ახალი დემოკრატები“ ხელისუფლების წინადადებას?

— იმიტომ, რომ ზოგს ნებისყოფა არ ჰყოფნის, ზოგს არ აქვს შინაგანი ძალა, ბრძოლა გააგრძელოს, მაგრამ ჩემთვის მთავარი ოპონენტი ყოფილი პარტიორები არ არიან. ჩემი მთავარი ოპონენტი სააკაშვილია. ჩვენი ამოცანაა, არჩევნების გზით ხელისუფლებიდან სააკაშვილი გავუშვათ. როგორც ჩანს, ზოგისთვის მთავარი ამოცანა პარლამენტში რამდენიმე დეპუტატის შეყვანაა.

— თქვენ გამუდმებით საუბრობთ ხელისუფლების შეცვლაზე, თან ყოველთვის ხაზს უსვამთ, რომ ეს მხოლოდ სამართლიანი არჩევნების გზით წარმოგიდგენიათ. რა გაძლევთ იმედს, რომ ამჯერად მაინც უზრუნველყოფთ სამართლიანი არჩევნების ჩატარებას?

— ჩვენი მთავარი ამოცანა იქნება, საზოგადოების დიდმა ნაწილმა არჩევნებზე მოსვლა გადაწყვიტოს და თავად გახდეს საკუთარი მომავლის შენების თანამონაწილე...

— ოპოზიცია მსგავს განცხადებებს აქამდეც აკეთებდა. თქვენც არაერთხელ გამოსულხართ იმედისმომცემი დაპირებებით, შედეგი კი არ მიგვიღია. მაშ, რა შეიცვალა ახლა და რატომ უნდა დაგიჯეროს ხალხმა?

— როგორც აღვნიშნე, შეიცვლება ჩვენი ქმედება, დინამიკა, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან ერთად აქციების

ჩატარების სიხშირე. განსაკუთრებით გავაქტიურდებით შემოდგომიდან, როდესაც პარლამენტში საჭირო გახდება გარკვეული საკანონმდებლო ცვლილებების მიღება. გარდა ამისა, მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და ვთქვა, რომ ეს ალბ-მიცემობა, რომელსაც საპროცესო გარეგნობა დაარქვეს, როცა ადამიანი იძულებულია, გაიყოს ყველაფერი და ხელისუფლებას ფული გადაუხადოს — არის სააკაშვილის რევანშიონი მმართველობის შედეგი. ხალხს ამის გააზრებაში უნდა დავეხმაროთ.

— ხალხს არ აქვს ეს ყველაფერი გააზრებული?

— ვფიქრობ, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი მაინც რჩება სააკაშვილის მედიაპროპაგანდის გავლენის ქვეშ, რომელიც ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ით“ და „იმედით“ იმართება. მინდა, ყველამ გაიზაროს, რომ რეალობა სხვაა და, რასაც ამ ტელეარხებზე აჩვენებენ, — სულ სხვა.

— იქნებ მთავარი მიზეზი არა „რუსთავი 2-ისა“ და „იმედის“ პროპაგანდაში, არამედ ოპოზიციის, თითოეული თქვენგანის სისუსტეშია?

— ოპოზიცია ძლიერი ვერ იქნება, თუ მას არ აქვს შესაძლებლობა, ფონდებიდან სახსრები მოიზიდოს, რეალურად თავის მხარდაჭერებთან იმუგადანყვიტოს და თავად გახდეს საკუთარი მომავლის შენების თანამონაწილე...

— ამის მიუხედავად, ვინც ახლა იტყვის, რომ შეუძლებელია ამ ქვეყანაში რაიმეს მიღწევა და ხელისუფლებას დანებდება, ფაქტობრივად, ის ბარდება სააკაშვილს. ჩვენმა პარტიამ — „თავისუფალმა დემოკრატებმა“ გადაწყვიტეთ, ბრძოლა ბოლომდე გავაგრძელოთ...

— აქამდე „ბოლომდე“ არ იბრძოდით? რით უნდა იყოს „ბოლომდე ბრძოლა“ განსხვავებული?

— ეს ბრძოლა იქნება აბსოლუტურად განსხვავებული, ვიდრე აქამდე, 20 წლის განმავლობაში, ყოფილა საქართველოში...

— ბატონო ირაკლი, აქამდე რას აკეთებდით, რა გიმოიდათ ხელს ასე წაგემართათ პროცესი?

— აქამდე მოლაპარაკება მიმდინარეობდა და ნებისმიერ საკითხს სიფრთხილით ვეკიდებოდით. იმედი მქონდა, რომ მოლაპარაკებით უფრო მეტი შედეგის მიღწევა შეიძლებოდა, მაგრამ, როდესაც ხელი-სუფლებამ ულტიმატუმის ენით დაიწყო ლაპარაკი, ჩვენი დამოკიდებულება შეიცვალა.

— რატომ არ შეუერთდით „სახალხო კრების“ მიერ ორგანიზებულ მათთვის საპროტესტო აქციებს? რვა პარტია რომ გამოსულიყო ქუჩაში, ხელისუფლებას იქნებ ამდენი ვერ გაუბედა და მსხვერპლიც არ ყოფილიყო?

— ეს იყო არასწორი ფორმითა და მოთხოვნებით ჩატარებული აქცია; მათ მიერ ნამოჭრილი პრობლემები და მოთხოვნები იყო არადეკლარირებული და არასწორი. პირდაპირ ვაღიაროთ: საზოგადოებაც არ უჭერდა მხარს მათს აქციებს. ამის შესახებ ორგანიზატორებს არაერთხელ ვუთხარი. მე თანავუგრძნობ საზოგადოების ყველა წარმომადგენელს, ვინც აქციებზე იყო, მაგრამ ეს ის არ იყო, რაშიც ჩვენ უნდა მიგველო მომანილებოდა... რა თქმა უნდა, ახლა ჩვენი მთავარი ამოცანაა, მოვითხოვოთ მომხდარის გამოძიება.

— თქვენ საპარლამენტო კომისიის შექმნის ინიციატივით გამოხვედით, რომელიც 25-26 მაისის დამით სამარბოლომდე გავაგრძელოთ...

ძალის გადაშლასა და ზარალებულთა საქმეებს გამოიძიებდა, მაგრამ პარლამენტმა თქვენი წინადადება სერიოზულად არც კი განიხილა. მეტიც, პარლამენტარმა დავით დარჩიაშვილმა ჩვენთან ინტერვიუში პოლიტიკური ქულების დაწვრთმის დაგადანაშაულებით დასაჯა. — დარჩიაშვილის მოსაზრება ჩემთვის არაფერს ნიშნავს. ის არის სააკაშვილის პროპაგანდის ნაწილი, მაგრამ მე ის უფრო გამიკვირდა, რომ „ქრისტიან-დემოკრატებმა“ არ დაუჭირეს მხარი ჩვენს ინიციატივას. არადა, შეიქმნათ ამ საკითხის პარლამენტში ნამოჭრამ, მათ შეიქმნათ მინისტრისა და სხვა ოფიციალური პირების მოსყვანა პარლამენტში და დეპუტატის გამართვა, მაგრამ ამ ყველაფერს თანავე უკავშირებს.

— მთავარი არის არჩევნები, სადაც გამოიკვეთება, ვის ენდობა საზოგადოება და არა სააკაშვილის დაქირავებული პოლიტიკურ მოღვაწის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგები... — საზოგადოების ნაწილი თქვენ „ამერიკულ პროექტად“ და „საკაშვილის №2-ად“ მოგიაზრებთ. ბევრი თქვენს პასიურობასაც ამას უკავშირებს.

— 2008 წელს, როდესაც თქვენ თანამდებობა დატოვეთ, საზოგადოებაში, თქვენი სახით ახალი, ქარიზმატული ლიდერის გამოჩენის იმედი გაჩნდა. თუმცა თქვენ ვერ გახდით ქართული ოპოზიციის ლიდერი. როგორ ფიქრობთ, რამ შეგიშალათ ხელი, შეიძლება ითქვას, რომ ირაკლი ალასანია, უბრალოდ, სუსტი აღმოჩნდა გამოწვევების წინაშე?

— არ ვფიქრობ, რომ სუსტი აღმოჩნდი. უბრალოდ, პოლიტიკური გამოცდილება არ მქონდა. მე ხომ პოლიტიკოსი არ ვყოფილვარ, საჯარო მოსამსახურე ვიყავი. ადგილობრივ არჩევნებზე ძალიან დიდი გამოცდა ჩავაბარეთ, როდესაც თბილისში ასეთ უსამართლო გარემოში გარკვეულ შედეგს მივაღწიეთ.

— უნდა აღინიშნოს, რომ მოლოდინი, რომელიც საზოგადოებას ჩემ მიმართ ჰქონდა, გადაჭარბებული იყო. ასეთი მოლოდინები ალარ უნდა ჰქონდეს ხალხს, რომ ერთი ადამიანი მოვა და ერთი ხელის მოსმით შეცვლის ყველაფერს.

საზოგადოებაში უკვე სხვა მოთხოვნებია. ყველა მიხვდა, რომ იმპულსურმა, ნაჩქარევმა გადაწყვეტილებებმა ძველანა დაღუპვის პირას მიიყვანა; ამას მოჰყვა სამომქალაქო დაპირისპირება და საზოგადოების კოლაპსიცია, გაუთვალისწინებელი ნაბიჯი — რუსეთის ფედერაციასთან კონფლიქტი, რაც ომში გადაიზარდა და

ჩვენი ძველენისთვის სავალალო შედეგი მოიტანა.

— თქვენ ლიდერობა ახსენეთ, თუმცა ახლახან საერთაშორისო ორგანიზაცია Greenberg Quinlan Rosner Research-ის მიერ ჩატარებული კვლევის მიხედვით, ოპოზიციური პარტიებიდან „ქრისტიან-დემოკრატები“ და „ლეიბორისტები“ ლიდერობენ. დანარჩენმა პარტიებმა მხოლოდ 1-2% მხარდაჭერა მოიპოვეს.

— მთავარი არის არჩევნები, სადაც გამოიკვეთება, ვის ენდობა საზოგადოება და არა სააკაშვილის დაქირავებული პოლიტიკურ მოღვაწის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგები...

— საზოგადოების ნაწილი თქვენ „ამერიკულ პროექტად“ და „საკაშვილის №2-ად“ მოგიაზრებთ. ბევრი თქვენს პასიურობასაც ამას უკავშირებს.

— ჩემი, როგორც პოლიტიკოსის, მთავარი ამოცანაა საქართველოს ევროკავშირში გაერთიანება, ოღონდ ნაციონალური ტრადიციების შენარჩუნებით. ამერიკის შეერთებული შტატები ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორია, მაგრამ გეოგრაფიულად ამერიკა ჩვენგან მოსადავია, ევროპა ჩვენი სამეზობლოა. ამის მიღწევაში ქართველ საზოგადოებასთან თანამშრომლობა გვჭირდება, რადგან სააკაშვილის ხელისუფლებამ კიდევ უფრო მეტად დააშორა საქართველო ევროპის თავისი სინგაპურიზაციის მოდელით, რომელიც ყველასთვის გაუგებარია...

— თუ სამეზობლოზე მიდგა საქმე, ევროპაზე არანაკლები მეზობელი რუსეთია, ვინც სახითაც „მედასავლეთე პარტიები“ მხოლოდ მტერს ხედავენ...

— საქართველოს პარალელურად რუსეთის ფედერაციასთან ურთიერთობის ნორმალიზების დაწყება, რაც, თუნდაც ჩვენი ევროპული პარტნიორების დახმარებით, აბსოლუტურად შესაძლებელია. მაგრამ რუსეთის ფედერაციასთან ურთიერთობების ნორმალიზება და აფხაზეთთან ურთიერთობის აღდგენაც ამ ეტაპზე წარმოუდგენელია, რადგან სააკაშვილმა ყველანაირი ნდობა და რესურსი დაკარგა. ასე რომ, ეს ყველაფერი მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილის წასვლის შემდეგ მოხდება.

ესაუბრა შორენა ციხქარაშვილი

თუ სამი წლის წინ დაუშვებოდა რაოდენობის 175-მდე გაზრდა აბსურდი იყო, დღეს მისი 190-მდე აყვანა რატომ აღარ არის უფრო დიდი აბსურდი? იქნებ 25 მანდატი არ ღირდა დათანხმებად, 40 კი — უფრო?

ნანა ლაზარევიჩის სააპოლოგო მხარე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«ე-კოლი» გაინს სულ სხვა, ანუ ბიზნესი და მოქალაქეობის

ვიდრე მთელი საქართველო ოპოზიციური „რეიანის“ დაშლასა და ხელისუფლების უხამს წინადადებაზე ბჭობდა, გიორგი თარგამაძე და დავით გამყრელიძე ამერიკის შეერთებულ შტატებში ვიზიტით იმყოფებოდნენ. „ქრისტიან-დემოკრატებმა“ და „ახლებმა“ კი მეორე პირების სახით მოაწერეს ხელი კაპიტულაციას. მამუკა კაციაძემ ამას „სოლიდური გამარჯვება“ უწოდა, ჯონ ბასმა — „წინ გადადგმული ნაბიჯი“. არც არის გასაკვირი: ბასს ლენინის ნაშრომი „ნაბიჯი წინ, ორი ნაბიჯი უკან“ არ უსწავლია.

ეროვნული საბჭოს ერთ-ერთი ლიდერის, ზვიად ძიძიგურისთვის კი ბასის განცხადების მეორე ნაწილია საინტერესო: „აშშ მხარს უჭერს არა რომელიმე კონკრეტულ პირსა და პარტიას, არამედ საქართველოს, ქვეყნის საზოგადოებას და მტკიცე დემოკრატიული ინსტიტუტების ჩამოყალიბებას, რომლის ფარგლებშიც საზოგადოებრივი ნების გამოხატვა იქნება უზრუნველყოფილი“. ქართულმა საზოგადოებამ აშშ-ის „მხარდაჭერა“ მისი ელჩის სახით 26 მაისს იგემა, ხოლო დემოკრატიული ინსტიტუტების ჩამოყალიბებას ბატონი ელჩი საკუთარ ვიდეოგამოსვლაზე ყელამდე დადებული სუბტიტრებიტებით ლამობს.

ბასის განცხადების თანახმად, თარგამაძე და გამყრელიძე კონკრეტული პირებისა და პარტიების სახით როდი მიუწვევიათ აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მდივნის მოადგილის თანაშემწეებს, ისინი საქართველოს წარმომადგენლებს; უფრო სწორად, — საქართველოს იმ ნაწილს, რომელიც ტყვედ ჩაბარდა ნაციონალურ ხელისუფლებას.

აშშ-დან დაბრუნებისთანავე გამყრელიძე პარლამენტის თავმჯდომარეს, დავით ბაქრაძეს შეხვდა. ამჯერად საარჩევნო ცვლილებებთან დაკავშირებით სპეციალური სარედაქციო ჯგუფის შექმნაზე მოგვინახა.

გამყრელიძე კმაყოფილებას გამოხატავს წინა ცერ მალაქაძის, შეხვედრიდან გამოსულს კი ჟურნალისტმა მტკიცებულ კითხვა დაუსვა: „რას ფიქრობთ რეფერენდუმით განსაზღვრული დეპუტატების რაოდენობის გაზრდაზე?“ გამყრელიძე გაზრდა და მიახალა: „საზოგადოებას ყოველთვის აქვს სურვილი, დეპუტატთა რაოდენობა შეზღუდოს. თუმცა“

და ყველას უნდა ესმოდა, რომ პარლამენტი ყველაზე დემოკრატიული ინსტიტუტია; ეს არის ადგილი, სადაც პოლიტიკურად ფართო საპეტრო სპექტრი იმართება. 2003 წლის გარდა (როცა ექვსი პარტია გავიდა პარლამენტში ოპოზიციის უმრავლესობით), როდის ნახა გამყრელიძემ პარლამენტში პოლიტიკურად ფართო სპექტრი? თუმცა ყველაზე საინტერესო ის არის, რომ მან 2003 წლის რეფერენდუმის საფუძველზე დეპუტატთა რაოდენობის შემცირებას შეფარდების გარემოცვის მიერ ჩაფიქრებული ავანტიურა უწოდა.

„საკანონმდებლო ორგანოში დეპუტატთა რაოდენობის შემცირება თავიდანვე პოპულისტური ქმედება იყო!“ ჩვენ ხშირად ვსაყვედურებთ ხელისუფლებას, რომ იგი ყოველ ამომრჩევლის ნების მიმართ. 2003 წელს 2 მილიონ 300 ათასმა ამომრჩეველმა მისცა ხმა ამ „პოპულისტურ“ გადაწყვეტილებას, რის მიხედვითაც, 235 დეპუტატის ნაცვლად, არაუმეტეს 150 კაცი უნდა ყოფილიყო საქართველოს პარლამენტი. ამ ადამიანების აზრი, როგორც ირკვევა, არც გამყრელიძეს აინტერესებს.

გამყრელიძე იმითაც დაემსგავსა ხელისუფლებას, რომ დღევანდელ საკანონმდებლო ჩიხში რვა წლის წინ გადადგმულ რეფერენდუმსა და მის გარემოცვას ადანაშაულებს. არავის ახსოვს, მას დეპუტატთა რაოდენობის შემცირების გამო პროტესტი გამოეთქვას 2005 წელს, როცა საკანონმდებლო ორგანომ ხმა მისცა მიხეილ სააკაშვილის ინიციატივას 150-წევრიანი

გამყრელიძე კმაყოფილებას გამოხატავს წინა ვერ ვალავდა, თარგამაძე კი იოლად გადაურჩა უხამს განმარტებას — აშშ-დან პირდაპირ ბერბანისუ ბაიბუზარა

პარლამენტის შესახებ. მეო, ამბობს გამყრელიძე, 2003 წლის რეფერენდუმზე ამ კითხვას უარყოფითი პასუხი გავიციო. ვინ შეუშინებდა? სამაგიეროდ, ადვილი შესაძლებელია, რას ფიქრობდა გამყრელიძე 2003 წლის რეფერენდუმის შესახებ 2008 წლის მარტში, როდესაც პარლამენტის თავმჯდომარის — ნინო ბურჯანაძის მისაღებად მიმართა: „პარლამენტი მართლაც პარლამენტი იყო 150-კაციანი პარლამენტის წევრთა რაოდენობა რეფერენდუმის გზით 150 კაცამდე შემცირდა. იყო თუ არა თქვენ ალბისული განცხადება ხალხის ნების საწინააღმდეგოდ მიმართული?“

თარგამაძე უპასუხა: „გულწრფელად გეტყვით, რომ ეს არ იყო მსოფლიო ჩვენი ინიციატივა. ანალოგიურ პოზიციას იღბა მოვიგონებთა საპარტიო ბასანაში ნაწილი. ინიციატივის გაშლარებაზე მთავრად მოვიგონებთა საპარტიო ბასანაში ნაწილი. ინიციატივის გაშლარებაზე მთავრად მოვიგონებთა საპარტიო ბასანაში ნაწილი.“

რა ც შეეხება რეფერენდუმს, შეგახსენებთ: საუბარია 2003 წლის ნოემბრის შედეგებზე, რომლის ნამდვილობა არათუ ეჭვქვეშ დადგა, არა-

ზრდის შესახებ გამყრელიძის განსრულებად განსხვავებულ პოზიციას იღდა და სხვა პოლიტიკოსებსაც იმიონებდა. მაშინ მას ასეთი შეკითხვა დაუსვეს: „თქვენ ინიციატივა იყო პარლამენტის წევრთა რაოდენობის 185-მდე გაზრდა. როგორც ვიცით, პარლამენტის წევრთა რაოდენობა რეფერენდუმის გზით 150 კაცამდე შემცირდა. იყო თუ არა თქვენ ალბისული განცხადება ხალხის ნების საწინააღმდეგოდ მიმართული?“

თარგამაძე უპასუხა: „გულწრფელად გეტყვით, რომ ეს არ იყო მსოფლიო ჩვენი ინიციატივა. ანალოგიურ პოზიციას იღბა მოვიგონებთა საპარტიო ბასანაში ნაწილი. ინიციატივის გაშლარებაზე მთავრად მოვიგონებთა საპარტიო ბასანაში ნაწილი.“

რა ც შეეხება რეფერენდუმს, შეგახსენებთ: საუბარია 2003 წლის ნოემბრის შედეგებზე, რომლის ნამდვილობა არათუ ეჭვქვეშ დადგა, არა-

მედ გახდა მიზეზი „ვარდების რევოლუციისა“ და ხელახალი არჩევნების ჩატარების“. ნულარ გაგიმორებთ, რომ რეფერენდუმის შედეგები არავის გაუხარებია ან გაუუქმებია. ნურც იმას ვიტყვით, რომ პოლიტიკოსი რევოლუციის მიზეზსა და საბაბს ერთმანეთისგან უნდა ანსხვავებდეს. მაგრამ რევოლუციიდან წლის შემდეგ „გონიერი“ ექვსი საფუძველზე მანდატების გაზრდით ვაჭრობა ვერაფერი პოლიტიკოსობაა. აქ უფრო ის არის საინტერესო, რომ თარგამაძე მანდატების 185-მდე გაზრდას ითხოვდა,

— მაინც რამდენი ვლირვარ, თქვენი აზრით?
— ასე, ათასი ფუნტი.
— როგორ, ასე ცოტა?
— ხომ ხედავთ, თქვენო უდიდებულესობავ, უკვე მევაჭრებით!
უხერხულ განმარტებებს გიორგი თარგამაძე იოლად გადაურჩა, რადგან აშშ-დან პირდაპირ გერმანიაში გაემგზავრა საქმიანი შეხვედრების გასამართად. მისმა პარტიამ კი, ევროპაში გავრცელებული „ე-კოლის“ ბაქტერიით გამოწვეული ატიპიური ნაწლავური ინფექციის თავიდან აცილების მიზნით, ხელისუფლებას პრევენციული ღონისძიებების გატარება მოსთხოვა.

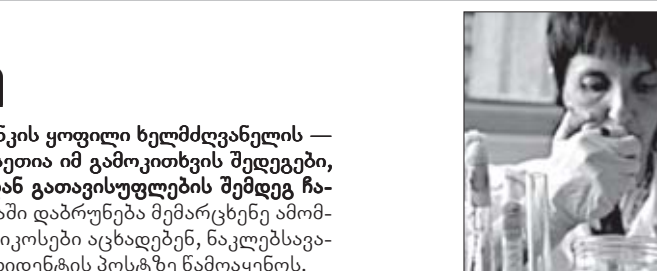
„თვეზე მეტია, დასავლეთ ევროპა ატიპიურ ნაწლავურ ინფექციას ვერ უმკლავდება, რომელმაც სხვადასხვა ქვეყანაში უკვე ათეულობით ადამიანი იმსხვერპლა. მაშინ, როდესაც ამ დაავადებას წარმატებულად ებრძვიან ისეთი განვითარებული ქვეყნებში, როგორცაა გერმანია, საფრანგეთი, ესპანეთი. „ქრისტიან-დემოკრატები“ აუცილებლად მივიჩნევთ, რისკეფუფში შემავალი ყველა იმპორტირებული პროდუქტი საბაზოზევე მკაცრად შემოწმდეს, იგივე გაგრძელდეს მის დასლზე მოხვედრის პერიოდშიც და, ამასთან, მუდმივ რეჟიმში განხორციელდეს მოსახლეობის ინფორმირება,“ — განაცხადა პარლამენტის წევრმა რატი მაისურაძემ.

ეს ის რატი არ არის. იმ რატი მაისურაძეს 4 წელიც და ექვსი თვე მხოლოდ იმიტომ მიუსაჯეს, რომ მართლმადიდებელია. ის თანასაკნელ ჩეჩენია ნათლავს და მტკიცედ დგას რწმენაში. ეს რატი მაისურაძე კი პარლამენტის წევრია და ყველაზე მეტად „ე-კოლის“ პრობლემა აწუხებს. თუმცა ერთხანს სამი თვით საპარლამენტო უმცირესობის კვლავი პატიმართა პირობით ვადამდე გათავისუფლების კომისიამ იმუშავა, მაგრამ პატიმრებზე მისი განცხადება არავის გაუგია, დიმიტრი ლორთქიფანიძისგან განსხვავებით, რომელიც მან ამ კომისიაში შეცვალა. „ე-კოლი“ მაინც სულ სხვაა!

ისე, ხელისუფლების შეწუხებას, უმჯობესი იყო, საკუთარი პარტიის ლიდერისთვის ეთქვა ყურში, რომ გამყრელიძე უდიდებულესობავ, — მშვიდად მივლოცო.

ზრანებს ღოინიკ სტროს-კანის დაბრუნება სურს

ფრანგი ამომრჩევლების ნახევარზე მეტს მსოფლიო ბანკის ყოფილი ხელმძღვანელის — დომინიკ სტროს-კანის პოლიტიკაში დაბრუნება სურს. ასეთია იმ გამოკითხვის შედეგები, რომელიც საფრანგეთში სტროს-კანის შინა პატიმრობიდან გათავისუფლების შემდეგ ჩატარდა. გამოკითხვის შედეგებით, სტროს-კანის პოლიტიკაში დაბრუნება მემარცხენე ამომრჩევლების 60 პროცენტს სურს. თუმცა, როგორც ანალიტიკოსები აცხადებენ, ნაკლებსავარაუდოა, რომ სტროს-კანმა საკუთარი კანდიდატურა პრეზიდენტის პოსტზე წამოაყენოს.

ჩახეთში «ე-კოლი» წყალში ატოვებენ

ჩეხეთის სოფლის მეურნეობისა და სავაჭრო ინსპექციამ ნაწლავური ბაქტერიის ჩხირი სასმელ წყალ აქუალინაში აღმოაჩინა. გავრცელებული ინფორმაციით, სახიფათო წყლით სავსე ბოთლები გაყიდვიდან უკვე ამოღებულია. მწარმოებელ კომპანიას კი მომხდართან დაკავშირებით მომხმარებლის ინფორმირება დაევალა.

ციხეებში სრული განუკითხაობა. ასეთი ძვირფასი იხილავს უმძიმეს პირობებს კიდევ უფრო უმძიმეს პატიმარებს, თრგუნავს, აზინავს და აზარაობს. პატიმრობაში მყოფი ადამიანი მხოლოდ და მხოლოდ უფალთან სიახლოვეში ხდება შვიკა. ნებისმიერი პატიმარი ეძებს ნუგავს ღოცვას და უფალთან დაახლოებაში, მაგრამ საპატიმროში ამ ერთადერთი შანსაც კი ართმევენ მათ. ამ ძვირფასი საპატიმრო და სასამართლო ალარ არსებობს! იმ განაჩენს, რაც დღეს ქართულ სასამართლოს გამოაქვს, ლინჩის წესით გასამართლება ჰქვია, ერთადერთი — ადამიანს ადგილზე არ ძოლავს.

საავადმყოფო გადასახლება ავადმყოფების ნაშენისა და ტანჯვის დაწესებულება და სასაკლავო

მოსვლის წინ, საკნის კარს გარედან რამდენიმეჯერ დაარტყა ნიხლი ღამის საათებში და მერე შემოვიდა. რომ შემოვიდა, განვუცხადე, რა იყო ამ ნიხლების კარზე რტყმევა-მეთქი? მას პირიდან ამოსდოდა ალკოჰოლის სუნის. დამემუქრა: თუ ჭკვიანად არ იქნები, ეს ნიხლები მოგხვდებიან, ვენტილატორის დაბრუნება რომ ვთხოვე, მიპასუხა: ტელევიზორიც ხომ არ დაგიდგავთ? მერე დაიწყო: ხომ ხედავთ, არც საქართველოს მთავრობას აინტერესებთ (გგულისხმობდათ თქვენ, რადგან სახელი და გვარი მითხრა, რაც მისწერე, რამე გაგიკეთეს?) და არც ევროპულ სასამართლოსო.

საავადმყოფო გადასახლება ავადმყოფების ნაშენისა და ტანჯვის დაწესებულება და სასაკლავო უკანონოა, მოახდინეთ რეაგირება. ეს არის სიმართლე და ამ ჯალათებზე დაინიშნოს და დაევიტოს მეც. იმედია, მოახდინეთ რეაგირება და გთხოვთ, ეს ჩემი განცხადებაც გადაუზავნოთ მთავარ პროკურორის სასწრაფო რეაგირებისათვის. მიიღეთ ჩემი თქვენდამი ღრმა პატივისცემა.

მი არასდროს განვაცხადებ უარს ჩემს დამცველთან შეხვედრას, არც არავინაა მომზადებული და, თუ ასეთი რამ ხდება, იძნება ტყუილი. ასევე არასდროს განვაცხადებ უარს პატიმარზე და ტელეფონით დაკავშირებაზე და თუ ასეთი ოქმი შეადგინეს, რომ მე ვითომ უარი განვაცხადებ ამ ყველაფერზე და უნდა ჩემი ხელმოწერა ავსოხდეს, იძნება გაყალბებული ხელმოწერა და ოქმი. ეს წინასწარ რომ იცოდეთ, რადგან ასეთი ფაქტები ხდება.

რაც შეეხება ჩემს ჯანმრთელობას, უფრო მიმდებარა. გოგა ბუთლიაშვილმა, ავთანდილ პოპიაშვილმა, რეჟიმის ყოფილმა უფროსმა ნიკოლოზ ხატიანიშვილმა, ახლანდელმა დირექტორმა ვაჟა ცხვედიანმა, ახლანდელმა რეჟიმის უფროსმა ალექსანდრე თოლორაძემ, უსაფრთხოების უფროსმა გიორგიმ და იმ ორმა თანამშრომელმა, რომლებზეც ზემოთ მოგახსენეთ, გადააქციეს ეს საავადმყოფო ნაშენისა და ცემის დაწესებულებად და საავადმყოფო გახადეს საკონცენტრაციო ბანაკი.

ასევე, მინდა, მოგახსენოთ, რომ შემდეგ დირექტორს მივმართე განცხადებით, რომ დაებრუნებინათ ვენტილატორი. ჯერ განცხადებას არ მიმოწმებდნენ, დიდი ბრძოლის შემდეგ გაატარეს ეს განცხადება და დამიბრუნეს ვენტილატორი, ესეც იმიტომ, რომ შემდეგ თქვან, რომ მე ვიტყუებოდი. ასევე გთხოვთ, გამახვილდეს ყურადღება და ჩემი განცხადებები არ დაიბოკოს. ასლები გადმომცენ დროულად, რადგან ხშირად განცხადებებს ხევენ. თქვენი მეშვეობით შევსაყვეთ ევროპული სასამართლო შეცდომაში, ისევე, როგორც მაშინდელმა მთავარმა ექიმმა დავით ასათიანმა, არადევეტარტორი მკურნალობა ჩამიტარა, რის გამოც ჩემი სიცოცხლე ჩააგდეს საფრთხეში და ასეთი გაყალბებული ისტორიებითა და ანალიზებით ივსება თითქმის ყოველდღე ავადმყოფი, რისი დამადასტურებელი საბუთიც გამაჩნია და როზეც აუცილებლად როგორც თქვენ, ასევე ევროპულ სასამართლოს მივწერ თავისი დამამტკიცებელი საბუთებით.

დღემდე ჩემზე მუქარები არ წყდება. ყოველდღე მემუქრებიან ნაშენით და სასჯელის დაშტებით, ნივთებს ხან წამართმევენ, ხან მიბრუნებენ, მინიშნებს პროვოკაციებს, შემოქმენს გაუსაძლისი პირობები. ამასაც აუცილებლად შევატყობინებ სტრასბურგის სასამართლოს, რადგან თქვენ ან არ ახდენთ რეაგირებას, ან ხართ უმჯობესი. თქვენ ჩემ წინააღმდეგ კი არ უნდა აკეთებდეთ ევროპულ სასამართლოში შენიშვნებს, არამედ უნდა ემსახურებოდეთ სიმართლეს და დაცული უნდა იყოს კანონი და ჩვენი უფლებები, რომელთაც თქვენ არანაირ ყურადღებას არ აქცევთ და ეს შედის თქვენს მოვალეობაში და არა ყალბი დოკუმენტაციის გაგზავნა ევროპულ სასამართლოში და ის გაკრასკული კედლები, რომელსაც აგზავნით სურათების სახით.

ციხეებში პატიმარებს ხატებს ართმევენ

„მოგეხსენებათ, რომ 2010 წლის 25 დეკემბერს დაწესებულების დირექტორმა შემოიზღუდა ჰაერზე გასვლის, აბანოთი სარგებლობის, დაწესებულებაში არსებულ მალაზიაში პროდუქტების ყიდვის უფლება. ასევე, მან გასცა ბრძანება სიტყვიერად, რომ საერთოდ არ გამოეყვანონ საკნიდან და არ მასარგებლონ ტელეფონით, როცა ამის დრო მოვა. მიმდინარეობს ჩემდამი სისტემატიური სიტყვიერი შეურაცხყოფა, მემუქრებიან „მორგით“, ხოლო ეს „მორგი“ რას გულისხმობს, არ მიკონკრეტებენ. ყოველ წუთს ველოდები პროვოკაციას აღმინისტრაციის მხრიდან. საკნში, სადაც ვიმყოფები, მომიშალეს საეკლესიო კუთხე და სასტიკად მიკრძალავენ ხატების გაკვრას და საეკლესიო კუთხის აღდგენას“. ეს წერილი რედაქციაში ადვოკატის მეშვეობით პატიმარმა ზურაბ ბოსტოლანაშვილმა მოგვანოდა. რამდენად ხშირია საპატიმროებში ხატებისა და საეკლესიო კუთხეების აკრძალვის ფაქტები და რატომ არ აძლევენ ღოცვის საშუალებას პატიმარებს, ადვოკატი ლალი აფციანური გვსაუბრება.

— ქალბატონო ლალი, მართალია თუ არა, რომ საპატიმროებში პატიმრებს უკრძავენ საეკლესიო კუთხის მოწყობას — ხატების გამოფენასა და ღოცვას? ცნობილია თქვენთვის ასეთი ფაქტები?

— მსგავსი ქმედება პატიმრების უფლებების უპირობო და უხეში დარღვევაა. არა მარტო ჩვენი კანონმდებლობა, არამედ საერთაშორისო ხელშეკრულებები კრძალავს პატიმრებისთვის რელიგიური უფლებების შეზღუდვას. ასეთი შემთხვევები არაერთი ვიცით. გახსოვთ, ალბათ, გლდანის ციხის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ტყეში, გადაყრილი ხატები, ჯვრები და საეკლესიო ნივთები რომ იპოვეს. მხოლოდ უღმერთო და ურწმუნო ადამიანი თუ გადაყრის ხატებს. ამის შემდეგ უკვე მთავან გასაკვირი აღარაფერია!

ლალი აფციანური: ჩვენს ხელისუფლებას მართლმადიდებლობა გულზე გულზე არ ეხატება. არ უნდა მორწმუნე და მართლმადიდებელი იყოს! ეკლესიებს ანგრევენ, კარგად იციან, როგორი დამოკიდებულება აქვთ მართლმადიდებლობასთან. შესაძლოა, ამის მიზეზი, ასევე, ერთი კონკრეტული ციხის უფროსის გადწყვეტილება იყოს, რომელსაც არ მოსწონს ეკლესია და ხატები. ციხეებში სრული განუკითხაობა. ასეთი ძვირფასი იხილავს უმძიმეს პირობებს კიდევ უფრო უმძიმეს პატიმარებს, თრგუნავს, აზინავს და აზარაობს. პატიმრობაში მყოფი ადამიანი მხოლოდ და მხოლოდ უფალთან სიახლოვეში ხდება შვიკა. ნებისმიერი პატიმარი ეძებს ნუგავს ღოცვას და უფალთან დაახლოებაში, მაგრამ საპატიმროში ამ ერთადერთი შანსაც კი ართმევენ მათ. ამ ძვირფასი საპატიმრო და სასამართლო ალარ არსებობს! იმ განაჩენს, რაც დღეს ქართულ სასამართლოს გამოაქვს, ლინჩის წესით გასამართლება ჰქვია, ერთადერთი — ადამიანს ადგილზე არ ქოლავენ. პატიმარს, როდესაც სასამართლოს პოვნის იმედი ეკარგება, უფლის იმედადღა რჩება. მაგრამ, როცა ამ რწმენასაც უკლავენ, ყოველმხრივ სასოვნარკვეთილებაში აგდებენ. ასეთი არაადამიანური, არაღვთისნიერი საქციელით ესენი შორს ვერ წავლენ. ასეთი გადწყვეტილების მიმდებარე ადამიანები დიდხანს ვერ იპარპაშენ.

— არასამთავრობო საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩარევით თუ შეიძლება პატიმრებს საეკლესიო კუთხის მოწყობის უფლება მიეცეთ? — არასამთავრობო მწვლად ხელწინებებით ამ საკითხების მოგვარება. 1995 წელს მე ვიყავი ინიციატორი იმისა, რომ პატიმრებს მისცემოდათ სასულიერო პირებთან ურთიერთობისა და აღსარების ჩაბარების საშუალება. უწმინდესი, რა თქმა უნდა, ამას ჩემ გარეშე იზამდა, მაგრამ ინიციატორი ჩვენ ვიყავით. ამ ხელისუფლების მოსვლაზე, არამარტო საემოცივლოვანი, არამედ ეკლესიებიც შეინივრებოდა. აბა, ახლა პატიმარებში ხატებს და საეკლესიო კუთხეებს ართმევენ. აბა, ახლა პატიმარებში ხატებს და საეკლესიო კუთხეებს ართმევენ, რაც უნდა სამწუხარო იყოს, დღევანდელი ხელისუფლების პოზიციაა.

— ცნობილია, რომ საპატიმროებში პატიმრებს აიძულებენ, მიხეილ სააკაშვილის სურათს აკოცონ, მაშინ, როცა ხატებთან ღოცვას უკრძავენ... — სააკაშვილის სურათს იმან აკოცოს, ვინც მას აღმერთებს. ჭკუათმყოფელ ადამიანს ასეთი აზრები როგორ შეიძლება მოუვიდეს თავში?! ერთ მაგალითს გეტყვით: ახლახან პატიმრებს ციხის

სომხეთმა გაეროში მხარი არ დაუჭირა
სომხეთმა მხარი არ დაუჭირა დევნილების შესახებ გაეროში საქართველოს მიერ ინიცირებულ რეზოლუციას. რეზოლუციის მიხედვით ნინა დელას საგარეო საქმეთა მინისტრმა გრიგოლ ვაშაძემ თავის სომეხ კოლეგას მისწერა ოფიციალური თხოვნის წერილი, რომ სომხეთს მხარი დაეჭირა რეზოლუციისთვის, „თუმცა მათ თვითონ კონფლიქტებისადმი აქვთ განსხვავებული დამოკიდებულება და განსხვავებულად ხედავენ რეზოლუციის მხარდაჭერის საკითხს საკუთარი პრობლემატიკიდან გამომდინარე.“ — განაცხადა მინისტრის მოადგილემ ნინო კალანდაძემ.

მაკა ბლანი: CNN-ის პროექტი კოეპროდუქციული ხასიათისაა და ფული გადაიხადეს
„საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს“ გამგეობის თავმჯდომარის — მარკ მალენის თქმით, CNN-ზე გასული გადაცემების ციკლი „მზე-რა საქართველოზე“, რომლის ერთ-ერთი თემა საქართველოში განხორციელებული პოლიციის რეფორმა იყო, წინდა კომერციული ხასიათისაა. „დანამდვილებით ვიცი, რომ Invest in Georgia-მ ფული გადაიხადა, ალბათ, ეს არც ისე ცოტა თანხა იყო“, — განაცხადა მარკ მალენმა.

იმის გამო, რომ ჯვრის მონასტრის დღევანდელი ბერძენი გამგებლები ერთობ ნაყოფიერად ეკიდებიან ამ ტაძარში ქართველების გამოჩენას, გამოირჩევილი არ იყო ექსცენსები. ამიტომ ბერძენული ეკლესიის იერუსალიმის პატრიარქთან მიღებაზე დღევანდელი ყოფნისას ვთხოვთ მას, მონასტარში რუსთაველის საღამოს გამართვის ნება დაერთო, და მივიღეთ კიდევ თანხმობა.

▲ ადამიანი თავის მხარეზე სახეს დინებას მასში? უზურებს მღვდელს, რომელიც ძრისტან სახეს უნდა განასახიერებდეს და, თუ სასულიერო პირი უღირსია, „მასწავლა“, ისიც დაუბრუნებდა და იტყვის — ესაა რწმენა, ძრისტანს ეკლესია? ესაა მართლმადიდებლობა? შიშობა ეს ადამიანი საერთოდ ურწმუნოებაში მოიქცას, სასწრაფო მითითებებში ჩაბარდეს და შიშობა საგმურად დაიღუპოს. საწინააღმდეგარს, სწავლიერო პირებს, პირადად ჩამოთ დაწყებული, ბერძენი რამაა მოსაგმარებელი, მათ-ნაკლებად. ყველაზე თავის თავზე აბრუნებს.

დავით აღმაშენებელი და მის მიერ მოწვეული რუს-ურბნისის საეკლესიო კრება ახსენეთ. დიან, დავითმა, რომლის საქართველოსაც ასე მივსტირით, ერის გამთლიანება, გაჯანსაღება ეკლესიის გაჯანსაღებით დაიწყო, რადგან კარგად ესმოდა, რომ ძლიერი სახელმწიფო ვერ შეიქმნებოდა ძლიერი ეკლესიის გარეშე. ეკლესია, სულიერი საყრდენი ქვეყნისა — ეს არის სასულიერო პირთა იერარქია და ყველა მათგანი მონაღმრთის სიმალეზე უნდა იდგეს საქმით და არა მხოლოდ სიტყვით!

დაიხ, დავითს ეს კი ესმოდა, მაგრამ დღეს არ ესმით ადამიანთა იმ კატეგორიას, ვისაც ეს ყველაზე უკეთ უნდა ესმოდას — რომ, თუ გინდა, შენი სახელმწიფო მმართველობის სისტემა ძლიერი იყოს, ქვეყანა, ერი გაერთიანდეს, ეკლესია კი არ უნდა დაარღვიოს, არამედ უნდა გააძლიეროს! სამწუხაროდ, დღეს ეკლესიის სახით შეტოქეს ხედავენ და არა მოკეთეს! ექსცენსი, ყველაზე მათად კი პატრიარქის მალაქი რიტინი პირისაა. — რატომ, რომ საზოგადოების უდიდესი ნაწილი ექსცენსი, პატრიარქს ენდობა და არა მიუ. რატომ აქვს მის სიტყვას უფრო დიდი წონა ხალხში და ჩამოსა არაუ! ამიტომაც გამოუცხადეს ბრძოლა პატრიარქს — იმ სამარცხიერო გადაცემებს ვაშლისმომცემი, პატრიარქის წინააღმდეგ ბრძოლაში ბრძოლაში კაპიტანის. გავიხსენებ: „რას ძვირ, პატრიარქის სიტყვა ბაიბისაა, ანბარში ბაიბისაა“.

არავინ იფიქროს, რომ თეოკრატიული სახელმწიფოს ჩამოყალიბებას ვაშლისმომცემი! მაგრამ ერსაც და ბერსაც უნდა უხაროდეს, როცა ერს ჰყავს ადამიანი, ვისაც უსმენს, ვისი სიტყვაც მისთვის წონადია და ზუსტად იცის, რომ ქვეყნისთვის ყოველთვის სასიკეთო რჩევას მისცემს! კიდევ ერთხელ ვიტყვი — პატრიარქი მართლაც ეპოქალური მოვლენაა და ბერძენი პირი ის ურწმუნოა, უყოლოდა მისნაირი გონიერი, ბრძენი სულიერი წინამძღოლი, აქლიან ბერძენი გონიერი ხალხისთვის გამომიყენებდა მის პირისთვის, გამომცდილებას, სიბრძნეს ძველების წინსვლისთვის, პირის ბაერტიანობისთვის, სახელმწიფოს უსხვა დადგომისთვის!

— ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, მიიჩნევთ თუ არა, რომ, სანამ ჯერ კიდევ ურყევად დგას ეკლესია და მისი ავტორიტეტი საფუძვლიანად არ შერყეულა, თავისი ძალა, კარგი გაგებით, უნდა „გამოიყენოს“ ერის კონსოლიდაციისთვის, სულიერი გაჯანსაღებისთვის და ჩვენ ირგვლივ მიმდინარე პროცესების ეროვნულ რელსებზე გადაყვანისთვის? არ ფიქრობთ, რომ ამის დრო უკვე მოვიდა?

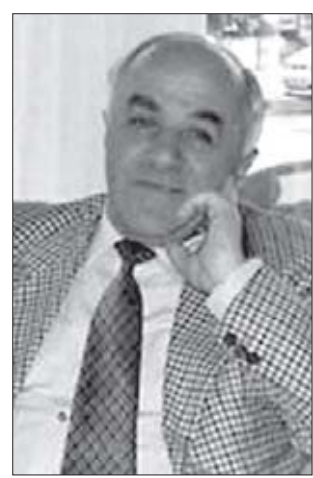
— რა თქმა უნდა! უკვე დროა. „ან დადგა ჟამი“ და ერის გაჯანსაღების პროცესი უნდა დაიწყოს ერის გულში — ეკლესიიდან და შემდეგ ეს ჯანსაღი სისხლი უნდა გადაეცხას მთელს ერს. ნაკლის დაფარვა თავის მოტყუებაა, დანაშაული! იმის ფიქრი, რომ „კარგად ვარ და შიგნით რა ხდება, არაა საგანგაშო, გარედან მაინც არაფერი მტყუება“, — ეს დღეს უფლის წინაშე ყველაზე დიდი დანაშაულია! მოდი, შენს თავს შეხედე პირდაპირ, თავის მოტყუებითა და ილუზიის გარეშე, და აღიარე, ვინ ხარ, ღმერთმა სად დაგაყენა, რა მისია გაქვს რაღვთისა და ერის წინაშე. ბოლოდაბოლოს ასე აღარ შეიძლება! შენს თავს მაინც უთხარი სიმართლე!

როდემდე უნდა ვიყოთ სიბრძნის მდგომარეობაში — რომ „გარედან ყველაფერი ლამაზია; ამდენი ტაძარები და მონასტრები იხსნება, ხალხი ტაძარში დადისო“. მხოლოდ ამით რატომ ვკმაყოფილდებით? თვითკმაყოფილება მომკაცვინებელი შეიძლება იყოს ამ დროს. მეტი მოუთხოვთ საკუთარ თავს: „იყავი მკაცრი და დაუნდობელი საკუთარი თავის და გაცილებით შემწყნარებელი სხვათა მიმართ“. ყველაზე საკუთარი თავიდან უნდა დაიწყოთ და, სანამ ტალახს სხვას ვესვრით, ყველა სასულიერო პირმა საკუთარ სულში უნდა ჩაიხედოს. ექსცენსიის პრობლემა ეკლესიის შიგნით უნდა მოხდეს, მაგრამ შიგნით უნდა მოხდეს, მაგრამ შიგნით უნდა მოხდეს. — ამბობს ბატონი გურამი, — მრავალი დიდადილი პოეტი დღევანდელ საქართველოში, იმან უფრო მეტს, ვიდრე მაგანს ჰგონია, მაგრამ შიგნით საფლავთან მისვლისა და ლექსის თქმის უფლება, ცხადია, რაღაცით გამოირჩევიან, განსაკუთრებულობას გულისხმობს. ამიტომ უპირველესი უფლება რუსთაველის პრემიის ლაურეატებს მიეცათ. სამწუხაროდ, სხვადასხვა მიზეზით, მათგან ბევრმა ვერ შეძლო ისრაელში გამგზავრება.

დელეგაციებში შევიდნენ საყოველთაოდ ცნობილი ქართველი მწერლები, მეცნიერები, საზოგადო მოღვაწეები. იერუსალიმის ჯვრის ქართულ მონასტერში პოეზიის ნაწარმი საღამოს გასამართავად ისრაელში ყოფნისას წინასწარვე ვიზრუნე, მაგრამ იმის გამო, რომ ჯვრის მონასტრის დღევანდელი ბერძენი გამგებლები ერთობ ნაყოფიერად ეკიდებიან ამ ტაძარში ქართველების გამოჩენას, გამოირჩევილი არ იყო ექსცენსები. ამიტომ ბერძენული ეკლესიის იერუსალიმის პატრიარქთან მიღებაზე დღევანდელი ყოფნისას ვთხოვთ მას, მონასტარში რუსთაველის საღამოს გამართვის ნება დაერთო, და მივიღეთ კიდევ თანხმობა.

ისრაელმა მხარი არ დაუჭირა ბერძენ რეზოლუციას საქართველოს შესახებ

ოფიციალურად ისე იქცევა, თითქოს არაფერი მომხდარა. თითქოს არ გაცივებულა ურთიერთობა ჩვენსა და ისრაელს შორის. არადა, იმ კონფლიქტურმა სიტუაციებმა, ანტისემიტის მიუღებელმა გამოვლინებამ, რომლებიც, არ ვიცი, ვისი მიზეზით, მაგრამ უმალეს დონეზე რომ მოხდა, სწორედ ასეთი შედეგი გამოიყო. ისრაელი უარს ამბობს ჯერ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის, შემდეგ — ვერონიკა ქობალიას მიღებაზე, რომელიც საქართველოს ეკონომიკის მინისტრად ითვლება. ორივე დღის წინათ ისრაელმა 73 ქვეყანასთან ერთად მხარი არ დაუჭირა გაეროს რეზოლუციის ქართველი ლტოლვილების აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში დაბრუნებასთან დაკავშირებით. მნიშვნელობა არ აქვს ფორმას — თავის შეკავება იქნება კენჭისყრის დროს თუ სესიაზე გამოუცხადებლობა.

ლევენდისმიერ საფლავთან, რამ გამოგვატარა ათასობით კილომეტრი თბილისიდან იერუსალიმამდე. თამაზ კვაჭანტირაძე ამბობს ერთობ შთამბეჭდავ ფრაზას: „ჩემი დღემდე მითვალე შენდამი ლოცვად“. ლექსებს კითხულობენ ქართველი პოეტები, რუსთაველის ფრესკასთან ჟღერს ახალგაზრდა ქართველ პოეტთა ხმა. ხენ კლიმანი კითხულობს ლექსს ებრაულ ენაზე, მის ქართულ თარგმანს — ჯანსუღ ჩარკვიანი. იოანე ხაიკის ხმას უერთდება ქართულ ენაზე მისი მთარგმნელის — მაცვალა გონაშვილის ხმა, რომელიც ამ პოეტურ პაექრობას უძღვებოდა. ჯანსუღ ჩარკვიანი კითხულობს თავის ლექსს „თოვლი“, ამ ლექსის ებრაულ თარგმანს — ორციონ ბარტანა.

გურამ ბათიაშვილი: აპელირება 26-საუკუნოვან მეგობრობაზე საქართველოსი არ არის

— თქვენი ჩანაფიქრის განხორციელება უდიდეს ტაქტსა და დაფიქრებას მოითხოვდა, რადგან 26 მაისის მოვლენებს კვალში უნდა მივყოლოდა, 29-ში უნდა გამართულიყო... — ამიტომაც ვხევედით ყოველ დეტალს, რათა არ დაჩრდილულიყო მთავარი — ქართველ მწერალთა თავყრილობის ცემადიდი სულიერი წინაპრისადმი. გაუთვალისწინებელ შტრიხს შეიძლება ისე შეემაღლა ხელი, რომ თავყრილობის წინაშე რიტუალი ამალღებულად აღარ გამოსულიყო. ჩვენს დროში ბევრს არა მარტო არ უყვარს საქმის კეთება, არც ის მოსწონს, სხვა რომ აკეთებს. ათასგზის მოგვიხმენია — „უჩემოდ ვით იმდღერეთა“.

იერუსალიმის ებრაულ უნივერსიტეტში, რომელიც მთელს ახლო აღმოსავლეთში კარგადან ცნობილი და რომელსაც მთელი მსოფლიოს ებრაელებმა აზიანანდა, მოღვაწეობს საქართველოს ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ყოფილი თანამშრომელი, ჩინებული მეცნიერი, პროფესორი კოტე ლარსი. სწორედ იგი და მისი მეუღლე — ლარა მამბალიაშვილი ამ დროს იერუსალიმში იმყოფებიან. მათთან ერთად მამბალიაშვილიც მოსწონს, რომ ამ კეთილშობილურ საქმეს მრავალი ქართველი ებრაელი ემსახურება ისრაელში. ამ და სხვა საკითხებზე გავიმართა საინტერესო საუბარი უნივერსიტეტში შეხვედრისას. საყურადღებო მოსაზრებები გამოთქმეს როინ მეტრეველმა, თამაზ კვაჭანტირაძემ, ჯანსუღ ჩარკვიანმა და სხვებმა.

ჩვენი ერთობის დემონსტრაცია გახდა 29 მაისის საღამო, როცა ჯვრის მონასტერში, რუსთაველის საფლავთან ქართველმა და ისრაელელმა პოეტებმა ერთად მიაგეს პატივი უდიდეს ქართველ პოეტსა და მოაზროვნეს შოთა რუსთაველს. წინაგანი მღვდლარება ძლიერი იყო (ბესიკ ხარანაული იმდენად აღელდა, ორიოდ სიტყვა, ლექსიც ვერ თქვა). მე ვსაუბრობ იმაზე, თუ რისთვის მოვედით ჩვენ რუსთაველის

ლოცვით. გვალაკიონს ებრაულ ენაზე კითხულობს ორციონ ბარტანა, ქართული პოეტების ლექსებს — რუბენ ენობი და იონადავ კავლუნი, შუა საუკუნეების ებრაული პოეზიის შესანიშნავი მთარგმნელი ჯემალ აჯიშვილი ახალ ნიმუშებს გვაკვებებს. და, რაც მთავარია, რუსთაველმა მოისმინა „ვეფხისტყაოსნის“ სტროფები ჯერ ქართულად, მერე — ებრაულ ენაზე. — ბატონო გურამ, როგორც ჩანს, თქვენს ხორცშესხმულ ჩანაფიქრს პოლიტიკური ქვეტექსტაც ახლდა.

— დიან, ასეა. ქართულ საზოგადოებრიობას უნდა ვუთხრა, რომ მხოლოდ აპელირება 26-საუკუნოვან მეგობრობაზე, აბსოლუტურად საკუთარისი არ არის. ჩვენ კარგად ვიცნობთ ერთმანეთს ყოფით დონეზე, ვიცნობთ და ვაფასებთ ებრაელთა კლასიკურ მემკვიდრეობას, მაგრამ, როგორც ჩანს, ეს ცოტაა. ვიდრე ისრაელში არ ითარგმნება დიდებული ქართული პოეზია, არ ითარგმნება ქართული პროზა, ვიდრე ქართულად არ გამოვა ჩვენი დროის ბრწყინვალე პროზაიკოსების ამოს ოზის, ალფ-ბეთ იოშუას, მერი შალევისა და სხვათა ქმნილებები, ჩვენ ვერ ჩავწვდებით თანამედროვე ისრაელის არსს და ვიტრიალებთ დამანულ წრეში.

სწორედ ამ მიმართებით ორმხრივმა საქმიანობამ არ უნდა მისცეს გაღრმავება-გაფართოების საშუალება იმ ბზარს, რომელიც ამ ბოლო დროს საქართველოსა და ისრაელს შორის სახელმწიფო-ებრივ დონეზე გაჩნდა. ნაბიჯი, რომელიც ჩვენ თბილისის მერის თანადგომით გადავდგით, ამ დატვირთვასაც ატარებდა.

ესაუბრა არაგა სანაბლია

საერთაშორისო სააპოკრიფო მხარე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

წარწერებიანი ტორტებით ინგლისური ენის ათვისების მეთოდში ჯერ თვით ამერიკაშიც კი არა აქვთ წარმოდგენა. თუმცა აქვე უნდა ითქვას, რომ საკუთრივ ტორტებითან დაკავშირებული ფანტაზიების მხრივ ამერიკაში შორს გაასწრო მთელ დანარჩენ სამყაროს, მათ შორის, — კანციაშირებით, ანუ კანციალიზმით

«პეჭაპოტ» ინგლისური და მალე ქართული აღარს მოგვუივდება!

ჩვენმა გაზეთმა გასულ ოთხშაბათს მკითხველს შესთავაზა ჟურნალისტ არმაზ სანაძის ვრცელი ინტერვიუ დიდ ქართველ რეჟისორთან, ბატონ თამარ ჩხეიძესთან. ნამდვილად საინტერესო დიალოგი გაიმართა სანაძის პეჭაპოტის ბიოგრაფიული ტომსტონგომის სახელობის დრამატული თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელთან, რომელიც ამ დღეებში შევხვდებით ჩამოვიდა სამშობლოში. ბატონი თამარ ჩხეიძე არაერთ საჭირობოტო საკითხს შეეხო, მაგრამ, ბუნებრივია, ჩემი განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო ინტერვიუს იმ მონაკვეთმა, სადაც იგი ენობრივ პრობლემებს შეეხო, მით უმეტეს, რომ „საქართველო და მსოფლიოს“ ორი მომდევნო — საავტორო გვერდით დაიწყო ამ გაზეთთან ჩემი თანამშრომლობა რუბრიკით — „რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს“...

თითქოს ბრიგოლ ორგანიზაციის ამ ცნობილ სტრიქონებს ეხმარება ბატონი თამარ ჩხეიძე, როცა გულსტკივილით ამბობს: „ჩვენ უმდიდრესი ენის პატრონი ვართ, რომელიც რატომღაც თანდათან კნინდება და კნინდება დამოუკიდებელ საქართველოში. რატომ უნდა ყოფილიყო საბჭოთა კავშირის დროს ქართული ენა გაცილებით მაღალ დონეზე, ვიდრე დღეს არის? პრესაში, ბოდიშ ვიხდი, ტელეკრანიდან იქნება თუ რადიოეთერით გადმოცემული, ვერ ვიგებ, არ მესმის! თვალსა და ხელს შუა ენა იმდენად მახინჯდება, რომ ერთ-ერთ ყველაზე საგანგაშო პრობლემად ყალიბდება. მე, მბაბლითადაც, სპარტანულად აქცინა ამის გამო ჩავატარებდი. ეს არ არის უმუშევრობაზე ნაკლები პრობლემა, თუ მეტი არა!“

— მაშელო, ენა, სარწმუნოება (ჩაურთო ბატონმა არმაზმა; ხაზი ყველგან ჩემია — ლ.ლ.)

— დიას. თუკი ამ ცნებებს ვერ ვუპატრონეთ, ესა იგი, კალიან ტყუილად მოვსულვართ ამ ქვეყნად... პოლიტიკაც ამაზე უნდა მუშაობდეს — ამ ცნებების გადასარჩენად, რომელიც გვიადრეკავს ეს

ძნელია აქ ილია არ გაგახსენდეს: „სამი ღვთაებრივი საუფრე დაგვრჩა ჩვენ მამა-პაპათაგან: მამული, ენა და სარწმუნოება... თუ ამათაც არ უპატრონეთ, რა კაცები ვიქნებით, რა პასუხს გავსცემთ შთამომავლობას?“

სხვისა არ ვიცი და, მე პირადად, ბატონმა თამარ ჩხეიძემ, რომელიც, დარწმუნებული ვარ, თავადაც ილიას ამ შეგონებებითაცაა ნასაზრდოები, არამარტო ჩვენი დიდი ნინა-პარი (ან უკვე წმინდანად შერაცხული) გამახსენა, არამედ (რაოდენ მოულოდნელი და შეუსაბამოც არ უნდა იყოს) ერთი ჩვენი თანამედროვე მწერალი და „სახელმწიფო მოღვაწე“ დამიყენა თვალწინ.

ამისწინანდელ პუბლიკაციაში იმის შესახებაც ვწერდი, რომ ჩვენს ხელისუფლებას ქვეყნის სახელმწიფო ენა წელინადში ერთხელ — 14 აპრილსა თუ გაახსენდება და 15 აპრილიდან ეს თემა კვლავ დავინწყებას ეძლევა-მეთქი. სამწუხაროდ, წელსაც ასე იყო. მეტსაც მოგახსენებთ: „დედაენის დღე“ წლეულს ჩვენი დედაქალაქის საკრებულომ კოფორთან გამართულ ბრძოლაში დაცემულ იუნკერთა სახელობის ქუჩის გახსნით აღნიშნა, რაც თავისთავად ღირსშესანიშნავი ფაქტია და ამის საწინააღმდეგო ვის რა შეიძლება ჰქონდეს, მაგრამ იმ დღეს (14 აპრილს) არც მერიას და არც საკრებულოს სახელმწიფო ენაზე ფიქრით თავი არ დაუშვინებიათ. სამაგიეროდ, თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის, მწერალ ზაალ სამადაშვილის მიერ იუნ-

კერთა ქუჩის გახსნაზე წარმოქმნილი სიტყვა (რომლის ერთი ფრაგმენტი ტელევიზიებმა სინქრონული ჩანაწერის სახით გაავრცელეს) კარგად დამამახსოვრდა, როგორც სიტყვაკაზმული მჭერმეტყველების „უბრწყინვალესი“ ნიმუში:

„იუნკერთა სამინიჭება ერთ-ერთი ქუჩისთვის, რომელიც მარად და სამწუხაროდ... მე... ბოლშევიკი... (აქ რაღაც დაუნაწევრებელი ბგერები გამოსცა — ლ.ლ.) სახელს ატარებდა, მიზნად ისახავს იმ ახალგაზრდების, იმ ქართველი გმირების სახელების უკვდავყოფას, რომლებიც თებერვლის მძიმე დღეებში მტერთან უთანასწორო ბრძოლაში დაეცნენ“. მე ვერ ვიტყვოდი, რომ ბატონ ზაალ სამადაშვილს ამაზე უკეთესად არ შეეძლოს თავისი ნააზრდვის გადმოცემა; მისთვის სხვა დროსაც მომისმენია და თითქოს უფრო გასაგებად მეტყველებდა კიდევ, მაგრამ იმ დღეს, ეტყობა, რაღაც უცნაურობა მოხდა. დავიჯერო, რომ საკრებულოს თავმჯდომარე საგანგებოდ დასაჯა მამაზეციერმა და ასეთი რამ ათქმევინა? — „იუნკერთა სამინიჭება ერთ-ერთი ქუჩისთვის, რომელიც მარად და სამწუხაროდ... მე... ბოლშევიკი... სახელს ატარებდა...“

ამკარაა, რომ აზრის ჩამოყალიბების პროცესში მწერლის თავში რაღაც-რაღაცები აირია, მაგრამ, თუ სიღრმისეულ ანალიზს ჩავატარებთ, შეგვიძლია ამოვიცნოთ, რისი თქმაც სურდა მას.

„სამინიჭება“ — ახალი ფორმა და ნიშნავს „სახელის მინიჭებას“, ოღონდ გასარკვევია, ასეთ შემოკლებას მწერალი სამადაშვილი სხვა დროსაც მიმართავს თუ ეს მისეული სიტყვათქმნადობის მხოლოდ ერთგვარი აქტი იყო?

„მარად და სამწუხაროდ... მე... ბოლშევიკი“... — არამც და არამც ისე არ უნდა გავიგოთ, თითქოს ბატონი ზაალ სამადაშვილი ნუხდეს იმაზე, რომ თავისი თავი (მარად და სამწუხაროდ) ბოლშევიკად მიაჩნია, მიუხედავად იმისა, რომ მის თანაპარტიელთა ბოლშევიკურ მენტალობაზე ამ ბოლო დროს ბევრი იწერება. მე მაინც არ მგონია, რომ ბატონი ზაალი აქ თავის თავს გულსხმობდეს.

უბრალოდ, მას, ალბათ, უნდოდა ეთქვა,

„ბოლშევიკი მოღვაწის სახელს ატარებდაო“, მაგრამ მერე უცებ სიტყვა „მოღვაწის“ თქმა გადაიფიქრა: კაცს „ანულიანი“ და „მოღვაწედ“ მოხსენიება ნამეტანი იქნებოდა, არადა, რა ქნას? — „ბოლშევიკი“ უკვე ნათქვამი აქვს (სახელობით ბრუნვამი), „სახელს ატარებდა“ კი მის წინ ნათესაობით ბრუნვას ითხოვს (— „ბოლშევიკის“), თან ამდენი დროც არ არის, ერთი სიტყვა უკვე ნათქვამია, იქვე მეორეც უნდა მოაყოლოს, ამიტომ იქ ოდნავ შესამჩნევი პაუზა გააკეთა, რაღაც გაუგებარი ბგერები გამოსცა და მიაყოლა: „სახელს ატარებდა“. აი, ასე გამოვიდა: ...მარად და სამწუხაროდ... მე... ბოლშევიკი... სახელს ატარებდა“.

ოღონდაც „მარად და სამწუხაროდ“ რად უნდოდა, ან ის „მე“ რატომ თქვა... ეს ნიუ-ანსი შთამომავლობის სამუდამოდ გაუშვიტავი დარჩება.

მე ზემოთ ვივარაუდე, რომ ეს, ალბათ, იყო სასჯელი საკრებულოს თავმჯდომარისთვის, ზეცით მოვლენილი, მაგრამ, თუ ჩემი პატივცემული მკითხველი ამ აზრს გაიზიარებს, მას იქვე კითხვაც გაუჩნდება: კი, მაგრამ რისთვის უნდა დასჯილიყო თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარე — მწერალი ზაალ სამადაშვილი? ასეთი რა ბრალი მიუძღოდა ღვთისა და ერის (უფრო მეტად — ერის!) წინაშე, რომ მაინცდამაინც 14 აპრილს, „დედაენის დღეს“, საჯაროდ გამოხვდის სწორედ დედაენა არეოდა? ბევრი ვიფიქრე თუ ცო-

ტა ვიფიქრე, მიზეზსაც, მგონი, მივაგენი. საქმე ის გახლავთ, რომ 2010 წლის 6 სექტემბერს საკრებულოს თავმჯდომარე მწერალს, ბატონ ზაალ სამადაშვილს ვრცელი ფაქტობრივი მასალა შევუგზავნე თანმხლებ წერილთან ერთად და ვთხოვდი, საკრებულოს მსჯელობის საგნად ექცია დედაქალაქში სახელმწიფო ენის პრაქტიკულად გამოყენების სფეროში არსებული კანონდარღვევები, რომელთა მიმართ რეაგირება მერიისა და საკრებულოს უშუალო მოვალეობაა. მის შიშამდე 10 თვე გავიდა. ზუსტად 10 თვე (!). (14 აპრილსაც საკმაოდ დიდი დრო — 7 თვეზე მეტი იყო გასული.) საკრებულოს თავმჯდომარე კი დღემდე ამ საკითხებით არ დაინტერესებულა. სამართლიანობისათვის უნდა ითქვას, რომ ჩემი წერილი შესაბამის კომისიებს კი დააწერა, მაგრამ ამის შემდეგ რა მოხდა, ან რატომ არ დამო პატივი და ოფიციალური პასუხი დღემდე რატომ არ მომწერა, ვერაფერს ვიტყვი. რაც შეეხება საკრებულოს კომისიების ხელმძღვანელთა სრულ არაკომპეტენტურობასა და უგულსყურობას, ამის შესახებ, ალბათ, ცალკე მომიწევს მკითხველთან საუბარი, მაგრამ ამჯერად მე პრეტენზიები მაქვს საკრებულოს თავმჯდომარესთან და ქალაქის მერთან, რომლებიც ჩემი არაერთგზისი საჯარო (პრესით) თუ ოფიციალური (პირადად, წერილობით!) მიმართვების მიუხედავად სამარისებურ დუმილს ინარჩუნებენ.

ზაალ სამადაშვილი: იუნკერთა სამინიჭება ერთ-ერთი ქუჩისთვის, როგორც მარად და სამწუხაროდ... მე... ბოლშევიკი... სახელს ატარებდა...

რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს... წაეცხოს ჩირქი ტაძარსა წმინდას!.. ბრიგოლ ორბელიანი

დავან ღვინილიანს
სააპოკრიფო მხარე

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ისევ ილია მახსენდება: „სხვისა არ ვიცი და ჩვენ-კი მშობელ მამასაც არ დავუთმობდი ჩვენ მშობლიურ ენის მიწასთან გასწორებას. ენა საღვთო რამ არის, საზოგადო საპატივითაა, მამას კაცის ცოდვილის ხელით არ უნდა შეხსნას“. აი, თურმე რამი ყოფილა საქმე: ეტყობა, ქალაქის მერმაც და საკრებულოს თავმჯდომარემაც მშვენივრად იციან, რა „წმინდანებიც“ ბრძანდებიან, ანუ რამდენად „ცოდვილი ხელები“ აქვთ, რაც მათზე უკეთ ჩვენ, აბა, საიდან გვეცოდინებოდა. ამიტომაც გადაწყვიტეს, როგორც ჩანს, რომ ჩვენს დედაენას „ცოდვილის ხელით არ უნდა შეხსნონ“, მაგრამ ამასობაში სხვა ცოდვილებმა იგი ლამისაა, მიწასთან უკვე გაასწორეს.

ილია კი ამბობს, „მშობელ მამასაც არ დავუთმობდი ჩვენი ენის მიწასთან გასწორებას“, მაგრამ როგორ? რა გზით და ხერხებით, წმინდა ილია? მე მომიტყევეთ, ცოდვილს, თქვენი სახელის გვერდით „ის მწერალიც“ რომ ვახსენებ, მაგრამ, აბა, რა უნდა ვქნა: ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები სულ ეგეთები და უარესები არიან. ამას კიდევ რა უჭირს, მწერალი ჰქვია და თავისი მოთხრობები მაინც ექნება წაკითხული, თქვენ სხვები უნდა ნახოთ. ერთი რამ კი დაბეჯითებით შემიძლია ვთქვა, რომ ყველას — პრეზიდენტიდან დანებებული და საკრებულოს თავმჯდომარეობით დამთავრებული — ძველნის სახელმწიფო ენის გავრცელება უნდა ჰქონდეთ.

ბატონმა თამარ ჩხეიძემ რიტორიკული კითხვა დასვა: „რატომ უნდა ყოფილიყო საბჭოთა კავშირის დროს ქართული ენა გაცილებით მაღალ დონეზე, ვიდრე დღეს არის?“ — თუ რატომ იჩენდნენ ქართული ენის მიმართ ასეთ გულსხმიანებას კომუნისტები, ამის ახსნა ძნელი არაა, მაგრამ სრულიად გაუგებარი და აუხსნელია, რატომ ეძებნენ დამოუკიდებელი საქართველოს ხელისუფალნი სახელმწიფო ენას ასე აბრაზულად. იმიტომ რომ არა, რომ მართლაც ვთქვამთ მათი უმეტესობის აქტიურობის მიზეზად? მე ვგულისხმობ არამხოლოდ ენობრივ (გრამატიკულ) ლაფსუსებს, არამედ (და არანაკლებ) იმ აზრობრივ შეუსაბამობებსაც, რომელთა მსგავსი მაგალითი ზემოთ უკვე განვიხილეთ საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ წარმოთქმული სიტყვის განხილვისას. სტუდენტებთან შეხვედრისას ბატონმა მიხეილ სააკაშვილმა ასეთი რამ ბრძანა: „როცა თქვენ ჩააბარეთ ერთიანი ეროვნული გამოცდები, თქვენ უთხარით — ნახვამდის! — საბჭოთა კავშირს“. ძნელი მისახვედრია განა, რომ ამ წინადადებაში სიტყვა „ნახვამდის“ უადგილოდაა ნახვამდის? თუ, ვინმეს ჰგონია, რომ პრეზიდენტმა სტუდენტებს საბჭოთა კავშირის კვლავ ნახვის („ნახვამდის“) სურვილი დააბრალო?

„სახელმწიფო მოხელემ იცის, რომ ის არის ფაბლიმ პარსონ (თამარ ფხაკაძე, გაზეთ „პარიმტიმის“ მთავარი რედაქტორი). ცხადია, ქალბატონმა თამარმაც იცის, რომ „ფაბლიმ პარსონ“ ქართულად „საჭარო პირია“, მაგრამ ამ გავიწყობს ვინ აკადრებს? ესენი ხომ თავიანთი გაზეთის სახელწოდებასაც კი არ წერენ ქართული ასოებით და, გარდა ამისა, ინგლისურენოვანი ჟარგონისა და ბარბარზმების გავრცელებაშიც ხომ ბადალი არა ჰყავთ... სამწუხაროა, მაგრამ ასეა ეს!

წყალგაუფალი ლოგიკით დაგვისაბუთა ქალბატონმა ხათუნა ორიანი ინგლისური ენის მასწავლებელთა ჩამოყვანის აუცილებლობა:

„ინგლისური მასწავლებლებზე არ თქმულა, უბრალოდ, და მინდა, რომ ამას ხაზი გავუსვა: გარდა იმისა, რომ ინგლისური ენის ცოდნა ასევე რაიონებში იყო შედარებით პრობლემატური, ვიდრე ქალაქებში, მათ შორის მნიშვნელოვანია, რომ ეს მასწავლებლები არ შედიან დამოუკიდებლად სოფლის სკოლებში, ისინი შედიან ჩვენს ქართულ მასწავლებლებთან ერთად და ჩვენ რამდენიმე წელიწადში მივიღებთ ორჯერ მეტ მასწავლებლებს, მაღალი კვალიფიკაციისას, ქართულს, ვიდრე დღეს გვყავს“ („კურიერი“, 25.03.2011).

ორი წლის განმავლობაში. ვთქვით, ეს ხდება მთელი საქართველოს 200 სკოლაში (პირობითად!). ამის შემდეგ, ორასი ქართველი და ორასი არაქართველი მასწავლებლისგან ორ წელიწადში ვიღებთ ოთხას ქართველ მასწავლებელს!

ვინც ინგლისური ენის ქართველ პედაგოგთა გაწვრთვების ამ მეთოდს ამხსნის — ის იქნება წარსადგენი ნობელის პრემიაზე! კონკურსში მონაწილეობის უფლება, ცხადია, აქვს თავად ქალბატონ ხათუნა ორიანი და, გულწრფელად რომ გითხრათ, მე სწორედ მას ვუსურვებ სხვებზე მეტ წარმატებას ამ ამოცანის ამოხსნაში: სხვა რომ არა იყოს რა, ბოლოს და ბოლოს, ამ უნიკალური მეთოდის ავტორია!

რაკი სიტყვამ მოიტანა, აქვე იმასაც მოგახსენებთ, რომ საქართველოში (ჯერჯერობით — თბილისში!) დაინერგა ინგლისური ენის ათვისების კიდევ ერთი — უნიკალური მეთოდი, რომლის მსგავსი ჯერ სხვაგან არსად არ დაფიქსირებულა: ერთმა მშვენივრმა ქართველმა მანდილოსანმა ენისწავლის ხელმოკლეობის გამო ხელი მიჰყო კომერციული მიზნით გორტების ცხოვრებას და, თქვენ წარმოიდგინეთ, მშვენიერი ბიზნესიც გამოუვიდა, რამაც სამომავლოდ დიდ წარმატებებს ვუსურვებ. ჩვენი გაზეთის მკითხველებს კი აქვე ვთავაზობ ამ გორტების ფოტოებს, რათა უფრო ნათლად დაინახოთ, რა შუაშია ინგლისური ენის ათვისების უნიკალური მეთოდი (ცხადია, ეს მეთოდი უნდა განვიხილოთ როგორც დამხმარე საშუალება და არა როგორც — ძირითადი, მაგრამ მაინც მეტად საინტერესოა). საქმე ისაა, რომ ამ ტკბილეულის ზედაპირზე (დამკვეთთა დაჟინებული თხოვნით!) კეთდება ამა თუ იმ ღირსშესანიშნავ თარიღთან დაკავშირებული

წარწერები: მაგალითად, ასეთი: „ჩვენო საყვარელო ირაკლი! გილოცავთ დაბადების დღეს. გისურვებთ ბედნიერებას, სიყვარულით ლეილა და ნათელა მამიდები“. მთავარი აქ ისაა, რომ ასეთი წარწერები, როგორც წესი, კეთდება ინგლისურ ენაზე (არ მკითხოთ, რატომ ინგლისურად?!). ასეთი მეთოდით „მირთმეული“ ინგლისური, თურმე, სამუდამოდ რჩება იუბილართა ორგანიზმებში. ჩემ ბავშვობაში იტყოდნენ, თუ გინდა გაკვეთილი კარგად აითვისო, ლამით სახელმძღვანელო წიგნი ბალიშის ქვეშ უნდა დაიდო. სად იყო მაშინ წარწერებიანი გორტები და, რომც ყოფილიყო, ჩვენი ხელმოკლე ოჯახები ამ მეთოდს სად შევწვდებოდით. მაშინ კი არა, დღესაც არაა იგი ყველასთვის მისაწვდომი, მაგრამ, თუ ქალბატონი ხათუნას მეთოდს გამოვიყენებთ და თან ინგლისურ წარწერებიან გორტებსაც მივყოფთ, ინგლისურ ენასაც „შეეჭამთ“, აბა, რას ვიზამთ? ვინ იცის, იქნებ ამას გულისხმობდა დიდი რუსთელი, როცა თქვა: „სამა-ჭამა დიდად შესარბი, დება რა სავარგული“ — თ.

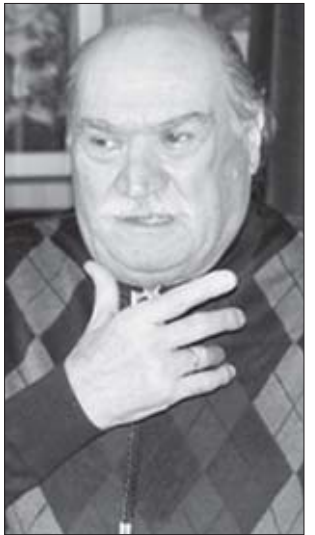
მე დარწმუნებული ვარ, რომ წარწერებიანი გორტებით ინგლისური ენის ათვისების მეთოდზე ჯერ თვით ამერიკაშიც კი არა აქვთ წარმოდგენა. თუმცა აქვე უნდა ითქვას, რომ საკუთრივ გორტებთან დაკავშირებული ფანტაზიების მხრივ ამერიკამ შორს გაასწრო მთელ დანარჩენ სამყაროს, მათ შორის, — კანცინამიტი, ანუ კანცინალიზმი „სახელგანთქმულ“ ქვეყნებსაც კი. ნათქვამის საილუსტრაციოდ ვთავაზობთ რამდენსავე ფოტოს „იუტუბზე“ გავრცელებული ერთი ამერიკული ვიდეო-საიტისგან. ეს ულამაზესი ძუძუთა ბავშვი, რომელსაც კეთილი ზიძია ჯერ ხელ-ფეხს რომ აჭრის და მერე სამზარეულოს დიდი დანით თავის ნახევარსაც მოხდენილად აცლის, სინამდვილეში, თურმე, გახდენილი... არც მეტი, არც ნაკლები — ტორტი. დიას! ეს არის ბავშვი — ტორტი, რომელსაც დანით ანაწევრებენ და მერე, ეტყობა, სიამოვნებით შეექცევიან. ესეც შენი „თავისუფალი“ სამყარო! კიდევ კარგი, ჩვენ ჯერ აქამდე „განვითარებულები“ არ ვართ; მაგრამ სამართლიანობისთვის აქვე ისიც უნდა ითქვას, რომ ისტორიულად არც ქართველთათვის ყოფილა უცხო ადამიანი (მათ შორის — ბავშვების!) მსხვერპლად შეწირვა. „ქართლის ცხოვრება“ გვამცნობს: „რამე მიქცა თუმცა იყო წარმართი, მაგრამ იყო მოწყალე და შემწე ყოველთა გაჭირვებულთა, რამეთუ ცოტა სმენოდა სახარებიდან უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტის და ჰქონდა სიყვარული ქრისტესი. და თავის მეფობაში აღარავის მისცა ნება ქართლში ყრმათა მოკვლისა, რამეთუ ძველთაგანვე, მის გამეფებამდე კარპაზს ყრმებს სწირავდნენ მსხვერპლად. და ვიდრე იგი იყო მეფე, აღარავინ კლავდა ყრმებს კერპთათვის, არამედ ცხრისა და ძროხის შეწირვა დაუნესა. ამისთვის ეწოდა მას რამე მართალი“. მერე იყო და, ქრისტიანობა მივიღეთ და მას შემდეგ, რა თქმა უნდა, ვერავინ გაბედავდა რამე მართლის მიერ შემოღებული წესის დარღვევას! დიას! 20 საუკუნის წინ უკვე აუკრძალავთ ჩვენს წინაპრებს ადამიანის მსხვერპლად შეწირვა, ხოლო კანინალიზმი ისტორიულ მეხსიერებას არცკი შემორჩენია, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ ენაში შემონახულ ისეთ იდიომატურ გამოთქმებს, როგორებიცაა: „შეჭამეს ერთმანეთი“, „გული შეუჭამა“, „თავი წაჭამა“, „ფეხებიც ვერ მოჭამა“, უცებ აზდაკი გამახსენდა: „წუ შეჭამა, ძალო!..“ მაგრამ ეს ყველაფერი ათასწლეულების მიღმადანაა შემორჩენილი და შეიძლება ფსიქოლინგვისტური ან ეთნოლინგვისტური თვალსაზრისით, სალინაც საინტერესოც კი იყოს, მაგრამ, დაბედნიეროდ, დიდი ხანია, ერთმანეთს აღარ ვჭამთ (ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით) და ნურავინ შეეცდება, ამას მიგვაჩვიონ, თუნდაც ნამცხვრების დონეზე; რაც მე ნახევრად ხუმრობით მოგახსენეთ, სინამდვილეში ერთობ სერიოზული საკითხია და ამაზე დაფიქრება ნამდვილად არ გვანყენდა.

რატომ ეძებნენ დამოუკიდებელი საქართველოს ხელისუფალნი სახელმწიფო ენას ასე აბრაზულად. იმიტომ რომ არა, რომ მართლაც ვთქვამთ მათი უმეტესობის აქტიურობის მიზეზად?

საბჭოთა პოეტიკიდან პირველი ლექსი ლენინს გალაკტიონმა უძღვნა. გალაკტიონ ტაბიძე ამხანაგი ვლადიმერ ილიჩი ფენაზუა ეკიდა, მაგრამ ამ ერთი უბედური ლექსით გზა გაუკვალა თავის ბინაილურ პოეზიას. შენ ამაზე ილაპარაკე — ამ პოეზიაზე. ესენი რაღაცაზე მიაღწიეს, ოღონდ შეურაცხყოფა მოგაყენონ. ესაა საშინელება. დღეს რომ არის, ასეთი სიძულვილით სავსე ძველანა არც მინახავს, არც გამოვიდა.

ჯანსუღ ჩარკვიანი : გალაკტიონ ტაბიძეა კომუნისტური გადმონათობის ბიოგრაფიული ლენინიკა გადმონათობის თუ სიმონ რეჟისანი?

ჯანსუღ ჩარკვიანი პოეტიკა და ამით ყველაფერია ნათქვამი, რადგან პოეზია ქართველი კაცის ბუნებაშია ჩანსული, პოეტობა კი ადამიანების სულთა მბრძანებლობაა, მაგრამ იგივე მონობაა თავისა (მეპატრონის ვაჟა ფშაველას ასეთი თავისუფალი ინტერპრეტირება).
გასულ პარასკევს ბატონი ჯანსუღ ჩარკვიანი „საქართველო და მსოფლიოს“ მასპინძლობდა.

— ბატონო ჯანსუღ, თვლა არ აქვს, იმდენი ინტერვიუ ჩამოურთმევიათ თქვენთვის. თუ დარჩა ისეთი შეკითხვა, რომელსაც ჩვენი ამქრის წევრებისგან ელოდით, მაგრამ არ უკითხავთ?

ნოსი გყავდეს ქვეყანაზე და იმის „მიხედვით“ აკეთებ? არ იყო ღირსი დიდი იაკობი, რომ ალორძინების ხანაში ბავშვებს მისი „დედაენით“ ესწავლათ მშობლიური ქართული?! „აი იათი“ დაეწყეთ, რომელიც ორივე მხრიდან ერთნაირად იკითხება.

— თქვენ ამას რომ მეკითხებით, უკვე ესაა იშვიათობა. ეს ერთი. ახლა, მთავარი: ჩემი ლექსები შეტანილი იყო სასკოლო სახელმძღვანელოებში. არც ერთ ჟურნალისტს არ უკითხავს, რატომ ამოიღეს ჩემი ლექსები სასკოლო სახელმძღვანელოებიდან.

„აი ვარდი“ მაშინ არავის უფიქრია. „აი ვარდი“ ამ ქვეყნისაა. შემადილეს, ბიჭო, ვარდი! ნათელი ფერი თვითონ შეიძულეს, თითქოს ნათელი ვარდით სააკაშვილი არ შევარდა პარლამენტში!
ფერების შეძლევა რა საშინელებაა! ვინ არიან ესენი, საიდან გაჩნდნენ?! იქნებ, მშობლები არცა ჰყოლიათ ამათ?

რომ ეკითხათ, ვუპასუხებდი: ვინც გადაწყვიტა, რომ ჩემი ლექსები ესწავლათ ბავშვებს, იმას, ალბათ, ძალიან ვუყვარდი. ვინც უარყო, იმას, ალბათ, ვძულვარ. დამერთა შეუნდოს ყველა მოძულეს, თუმცა სიძულვილით ქვეყანა არ აშენებულა.

— თქვენი პოემა „რწმენის კედელი“ დაინერა და გამოქვეყნდა იმ დროს, როცა თქვენი ხელდასმით „ცისკარმა“ ჯერ გურამ ფანჯიკიძის „თვალის პატროსანი“ გამოაქვეყნა, შემდეგ ჭაბუა ამირეჯიბის „დათა თუთაშხია“ და ასე შემდეგ. არ იყო მაშინ ცენზურა?

— მაგრამ სწორედ ქვეყნის მოძულეებმა მანინცდამანინც თქვენი ლექსი შიშნად რომ აიტაცეს, ეს როგორ იყო?

— საოცარია — ცენზურა მაშინ იყო, თუ იყო, მაგრამ დათმობაზე რომ მიდიოდნენ, ეტყობა, ფიქრობდნენ — თურედაქტორი ვაჟკაცია, თუ პოეტი ვაჟკაცია, თუ პროზაიკოსი ვაჟკაცია, მაშინ ჩვენც უნდა ვავებოდით და ამით შევვხიდოდით. ჭეშმარიტი მწერლობის ფასი როგორ არ იცოდნენ! ფაქტია, რომ ასე იყო. მაგრამ საწინააღმდეგო ფაქტობიც იყო, რატომ უნდა.

— 40 წლის წინათ ვწერდი: კლივის, კლივის ამოღის მითხარა სამოთხის, ტყვიანი მიზანში, მოსახვედრია, თავისუფლება ისა არ მოღის, თავისუფლება ლომთა ხვედრია.

მაგალითად, სომხებმა ყველაფერი ქართულის ნართმევა რომ მოინდომეს (ასეთი რამ დრო და დრო ემართება მათ ერთ ნაწილს), „ცისკარში“ რეზო ჯაფარიძის წერილი დაებეჭდეთ. ტირაჟი მზად იყო, როცა ერთმა პოლიგრაფისტმა სტამბიდან დამორეკა: — ბატონო ჯანსუღ, იქნებ, ამოხვიდეთ, ჟურნალის მთელი ტირაჟს წავაგებო.

ამ ლექსზე ჩემმა შვილმა მამუკა ჩარკვიანმა შესანიშნავი სიმღერა შექმნა. ამ სიმღერით შეუვარდნენ ყოფილ პრეზიდენტ შევარდნაძეს...

— მაგალითად, სომხებმა ყველაფერი ქართულის ნართმევა რომ მოინდომეს (ასეთი რამ დრო და დრო ემართება მათ ერთ ნაწილს), „ცისკარში“ რეზო ჯაფარიძის წერილი დაებეჭდეთ. ტირაჟი მზად იყო, როცა ერთმა პოლიგრაფისტმა სტამბიდან დამორეკა: — ბატონო ჯანსუღ, იქნებ, ამოხვიდეთ, ჟურნალის მთელი ტირაჟს წავაგებო.

მე ლომებზე ვწერდი ამ ლექსს, რაინდებზე, მამულიშვილებზე, დღეს კი კურდღლების ქვეყანაში ვცხოვრობთ და აღარაფერი მიკვირს.

— არ ვიცი. რამდენიმე კაცი მითხრეს, ვისაც, როგორც პოეტებს, მართალი გითხრათ, არ ვიცნობ. შეიძლება მართლაც კარგია, ან შემტანს მოსწონს, მაგრამ ერთი რამ მიკვირს და ამას პირველად არ ვამბობ: იაკობ გოგებაშვილის „დედაენას“, რომელიც სხვადასხვა ვარიანტებით გამოდის, ანერია „იაკობ გოგებაშვილის „დედაენის“ მიხედვით. შე უბედურო, ასეთი გე-

ამა, მე დავწერე და პასუხი მე უნდა ვაგო. გაანებეთ ჯანსუღს თავი.

მუჟავანაძეს, იცით, რა უპასუხია? ორივეს თავი გაანებეთ, ეგეთი ძმობა მე ჯერ არ გამიგიაო.

იყო ასე და არ ვთქვა, არ შემიძლია.

ახლა ყველგან უბედურებას ეძებენ. ამ ძებნა-ქექვაში იქამდე მიდიან, რომ სტალინსა და ჰიტლერს ადარებენ ერთმანეთს. სირცხვილია! ჰიტლერი ებრაელებს ხომ მთლიანად განყვეტდა, მაგრამ შენ გგონია, სტალინის სამშობლოს დედას არ უტირებდა ბოლომდე? შენ კი სტალინის ძეგლს ანგრევ მის სამშობლო ქალაქში?!

— ესე იგი, ჰიტლერის საქმეს აგრძელებ?

— ასე გამოდის... მე მინც, იცი, ხალხზე ვარ უფრო ნაწყენი. გორში

«ახლა ყველგან უბედურებას ეძებენ. ამ ძებნა-ქექვაში იქამდე მიდიან, რომ სტალინსა და ჰიტლერს ადარებენ ერთმანეთს. სირცხვილია! ჰიტლერი ებრაელებს ხომ მთლიანად განყვეტდა, მაგრამ შენ გგონია, სტალინის სამშობლოს დედას არ უტირებდა ბოლომდე? შენ კი სტალინის ძეგლს ანგრევ მის სამშობლო ქალაქში?!»

რაჟს წავაგებო. ავედი, რა თქმა უნდა, სტამბა გაზეთ „კომუნისტის“ შენობაში იყო, და ისე მოვხებრებე, რომ ექვსი ცალი გადავარჩინე: ორი მე დავიტოვე, თითო-თითო წავეუღე რეზო ჯაფარიძესა და აკაკი ბაქრაძეს (მისი წერილიც იყო იმ ნომერში), ორიც საჯარო ბიბლიოთეკაში მივიტანე. ასე რომ, არსებობს ჟურნალის ეს ნომერი და მსურველს შეუძლია ნაიკითხოს.

ვალთ და პატიოსანი თვალით დანახული ქვეყანა ვაჩვენოთ ხალხს-მეთქი. „თვალმა პატიოსანმა“ გაამართლა. მოთხრობა დაიბეჭდა. დამიბარა მაშინდელმა ცეკას მდივანმა იდეოლოგიის დარგში მიხილ გოგინაიშვილმა, რომელმაც შემდეგ თავი მოიკლა. მითხრა, რომ ამ პუბლიკაციისთვის ვიმსახურებთ მკაცრ საყვედურებს (იყო მაშინ პარტიული სასჯელს ასეთი ზომა). კი, ბატონო-მეთქი, მაგრამ გურამ ფანჯიკიძეს გაანებეთ თავი, ის რა შუაშია, იმან კი დანერა, მაგრამ დაბეჭდვით მე დავებეჭდე და პასუხი მხოლოდ მე უნდა ვაგო, იმას შეეშვიტ-მეთქი.

ეს ამბავი მიუტანიათ მუჟავანაძისთვის, თან უთქვამთ, რომ გურამ ფანჯიკიძეც და ვიბარეთ და იმან განგვიცხადა, ჯანსუღ ჩარკვიანი რა უბედურად და პატიოსანი თვალით დანახული ქვეყანა ვაჩვენოთ ხალხს-მეთქი. „თვალმა პატიოსანმა“ გაამართლა. მოთხრობა დაიბეჭდა. დამიბარა მაშინდელმა ცეკას მდივანმა იდეოლოგიის დარგში მიხილ გოგინაიშვილმა, რომელმაც შემდეგ თავი მოიკლა. მითხრა, რომ ამ პუბლიკაციისთვის ვიმსახურებთ მკაცრ საყვედურებს (იყო მაშინ პარტიული სასჯელს ასეთი ზომა). კი, ბატონო-მეთქი, მაგრამ გურამ ფანჯიკიძეს გაანებეთ თავი, ის რა შუაშია, იმან კი დანერა, მაგრამ დაბეჭდვით მე დავებეჭდე და პასუხი მხოლოდ მე უნდა ვაგო, იმას შეეშვიტ-მეთქი.

«დღეს კი კურდღლების ქვეყანაში ვცხოვრობთ და აღარაფერი მიკვირს»

მე დავბრუნდები, მე დავბრუნდები, მე შენი თმებიც დამაბრუნებენ!

საბჭოთა პოეტებიდან პირველი ლექსი ლენინს გალაკტიონმა უძღვნა. გალაკტიონ ტაბიძეს ამხანაგი ვლადიმერ ილიჩი ფენაზუა ეკიდა, მაგრამ ამ ერთი უბედური ლექსით გზა გაუკვალა თავის ბინაილურ პოეზიას. შენ ამაზე ილაპარაკე — ამ პოეზიაზე. ესენი რაღაცაზე მიაღწიეს, ოღონდ შეურაცხყოფა მოგაყენონ. ესაა საშინელება. დღეს რომ არის, ასეთი სიძულვილით სავსე ძველანა არც მინახავს, არც გამიგია.

— „რწმენის კედელს“ ახლა დანერდა ჯანსუღ ჩარკვიანი?

— ახლა ვერ დავწერდი. ისეთი უბედური დრო იყო მაშინ, რომ, თუ დაცარიელდებოდა სოფლები, დაიღუპებოდა საქართველო. მაშინ დავწერე იმიტომ, რომ ხმა ამომეღო და ხალხსაც გაეგო, რომ საქართველო გადასარჩენი. გლეხი არის პიროვნება, ვისგანაც იწყება საქართველო. ახლა რა უნდა დანერო, ვისთვის უნდა დანერო, როცა სოფელი აღარ არსებობს და ხელისუფლებას ფეხებზე ჰკიდია, იარსებებს თუ არა.

— სამაგიეროდ სინგაპურის რეზიდენციაში ლოცულობს და ტურიზმის მექადა საქართველოს გადაქცევას ნატრობს.

— შეიძლება შენ ტურიზმზე გაგიჟდეს და ხევსურეთში წაიყვანო, აჩვენო კოშკები. ხალხი რომ არ არის იქ, შატილში ხუთი მოსახლე რომ ცხოვრობს, თუშეთი რომ დაცარიელდა, რა ვუთხრათ, სად მოვიყვანეთო?

— ნასახლარზე, ნასოფლარზე, სასაფლაოზე. ელდარ შენგელიას და რეზო გაბრიძის „არაჩვენებელი გამოფენაში“ აგულის — „ტინტორეტოს“ ბიუსტების გამოფენადაქცეულ სასაფლაოზე...

— სიტყვის თავისუფლება მაშინ კი არ არის, შენ რომ საკუთრად გაქვს 8 ტელევიზია, ოპოზიციას კი — ორი, მარტო თბილისს რომ ფარავს, თავისუფლება იყო 70-ათასიანი ტირაჟის მქონე ჟურნალი „ცისკარი“, სადაც რასაც გვინდოდა, იმას ვწერდით და ვბეჭდავდით, და ამის სათავეში იდგა პირველი რედაქტორი ვახტანგ ჭეჭელიძე, რომლის გზასაც ვაგრძელებდი თითქმის 12 წლის მანძილზე. ჭაბუას არც ეგონა, რომ „დათა თუთაშხიას“ დავებეჭ-

„მართო მნარე შიქასილიებითა და გინებით არაფერი გვეშველება. სამება საჭირო. 200 ათასი კაცი რომ გამოვიდა და — უშედეგოდ, ალვფოთდით, მოგვატყუეს და უკან გაგვიშვესო. მაგრამ არ უნდა დაამალო, გიჟო, რომ გამოხვედი. შენ გმონია, გამოხვედი და გათავდა? არა! უნდა დადგე მანამდე, სანამ ეს უბედურება არ მოგვმორდება“.

ქლივს, ქლივს ამოდის მთვარე სამოთხის, ტყვია მიზანში მოსახვედრია, თავისუფლება ისე არ მოდის, თავისუფლება ლოცვით ხვედრია

დავდი. მე ვუთხარი, არა მართო დავებედავ, არა მედ სეთურის სოფლისა და ციხის ამბები გააძლიერე და ისე გამოვაქვეყნებ-მეთქი. გავამწვავებინე. თავიდან დაწერა.

პარლამენტში რომ ვიყავი, მივდექ-მოვდექი და გამოვკითხე კოლეგები. იცით, რა გაირკვა? უმეტესობას არ ნაკეითხა „დათა თუთაშხია“, კინოფილმი ჰქონდა ნანახი...

— რუსთაველის ეროვნული პრემიით დასჯებული მრავალი სამწერლობო პრემიის ლაურეატი ხართ. ერთ-ერთი მათ შორის, თუ არ ვცდები, რუსულენოვან მწერალთა საზოგადოების პრემიაა. რუს მწერლებთან თქვენს დამოკიდებულებაზე მინდა შეგეკითხოთ.

— ეს საზოგადოება ყოველწლიურად საქართველოში ატარებს ხოლმე ფესტივალს. იქ არიან გამორჩეული ადამიანები, რომლებმაც ქართულ და რუსულ პოეზიას, მეგობრულ ურთიერთობას ხელი შეუწყვეს თარგმანებით ან სხვა საშუალებით.

ერთხელ რუსულ გაზეთს მივიპეცი ინტერვიუ და ვუთხარი: არ გამოვართ, რომ მე, ჯანსუღ ჩარკვიანი, მიჩოქებ ლენინის, სტალინის თუ ბრეჟნევის რუსეთის წინაშე. ჩემი რუსეთისა ვაპირებ, ლარკოვსკი, ტოლსტოი, ჩემი რუსეთისა ვაპირებ ახმაღულინა, ევგენი ევტუშენკო, ანდრეი ვოზნესენსკი, რიმა კაზაკოვა, იუნა მორიცი, იური რიაშენცევი, რობერტ როუდესტენსკი, სხვები და სხვები.

რუსეთი არის ქვეყანა, რომელთანაც ურთიერთობა უნდა გქონდეს! რატომ უნდა ვიყოთ გამორჩეულები და მხოლოდ ჩვენ რატომ უნდა ვიგინებოდეთ და ვილანძღებოდეთ? არ შეიძლება სულ ერთ ტანკში შედრომა.

— რომელსაც ანერია, Made in USA?

— არ შეიძლება! ჩვენ სულ გვგონია, რომ, თუ ვართ ერთი

ვილაცი, ჩვენი ბედნიერებაც ესაა. არავისიც არ უნდა იყო! უნდა ეკუთვნოდე შენს თავს და გახსოვდეს, „ვისი გორისა ხარ!“ მაგრამ ყველასთან საერთო უნდა გამოვინახო.

— რუს მწერლებთან თქვენი ურთიერთობის რომელიმე ეპიზოდს ხომ არ გაიხსენებთ? ავენტობად, მგონი, არ ჩავითვლიან...

— მოსკოვში ვართ, მწერალთა ყრილობაზე: ნოდარ დუმბაძე, თამაზ ჭილაძე, არჩილ სულაკაური და მე. ცხადია, საღამოობით ვიკრიბებოდა და პურსა ვჭამო. წინადადება შევთავაზე, არ გვინდა ფულის შეგროვება, მოდი, ყოველი დღის მასპინძელი ცალ-ცალკე ვიყოთ-მეთქი. ყოველ საღამოს რუს მწერლებს ვინვევდით, ჩვენს სამეგობროს. ფაქტობრივად, ერთი და იგივე ხალხი იყო.

დადგა ჩემი მასპინძლობის

ეს რა ჰქენი, ბელა-მეთქი? ისე მოვიქეცი, როგორც ქართველები იქცევითო, მიპასუხა! ეს ერთი. ახლა მეორე.

ბელამ ლექსების წიგნი „СНЫ о Грузии“ მიიტანა მოსკოვის ერთ-ერთ გამოცემლობაში. დაბლოკეს. არ გამოუცეს. აქედან შევუთვალეთ, ჩამოდი, ჩამოიტანე ის წიგნი და ჩვენ გამოვცემთ-თქო. „მერანში“ დავებეჭადეთ.

მოსკოვში რუსულად თარგმნილი ჩემი ლექსების ერთ-ერთი უნდა გამოცემულიყო. დამირეკეს, კორექტურაა წასაკითხი და ან ჩამოდი, ან ჩამოვალთო.

მოვიპატიჟე. ჩამოვიდნენ. ერთი კვირა ვიგვრიდეთ.

— ამასობაში კორექტურაც გასწორდა?

— კორექტურაც გასწორდა და უმაღლეს დონეზე... ერთხელ ვიტყვი კოროტიჩმა დამირეკა კვიციანი, ვიცი, კი-

თუმცა რა? სხვას რას უსაყვედურებ, როცა ქართველი ხალხის ერთობა ვერ ჩამოყალიბდა. მორწმუნეობაზე თავს რომ ვდებთ, იმაზეც ვიფიქროთ, რას ნიშნავს ერთი, ერთობა: ღმერთისა ის. და თუ ქვეყანა არ გაერთიანდა, ანუ არ გაღმერთიანდა, არაფერი გამოვა. მართო მნარე შიქასილიებითა და გინებით არაფერი გვეშველება. სამება საჭირო. 200 ათასი კაცი რომ გამოვიდა და — უშედეგოდ, ალვფოთდით, მოგვატყუეს და უკან გაგვიშვესო. მაგრამ არ უნდა დაამალო, გიჟო, რომ გამოხვედი. შენ გმონია, გამოხვედი და გათავდა? არა! უნდა დადგე მანამდე, სანამ ეს უბედურება არ მოგვმორდება.

— დადგე იქ, „სადაც ქარიშხალია და სისხლიანი დგას ანგელოზი“?

პარლამენტში რომ ვიყავი, მივდექ-მოვდექი და გამოვკითხე კოლეგები. იცით, რა გაირკვა? უმეტესობას არ ნაკეითხა „დათა თუთაშხია“, კინოფილმი ჰქონდა ნანახი...

დღე. კარგი სუფრა გავმალე რესტორანში. მაშინ თბილისში ასეთი წესი იყო: სუფრის ხარჯის გასტუმრება მოსწრებაზე იყო. რომელიმე სტუმარი სუფრიდან შეუმჩნევლად გაიპარებოდა, გადაიხდიდა დანახარჯს და ასევე შეუმჩნევლად შეუერთდებოდა მეინახეებს. პურობის დასასრულს მასპინძელი ანგარიშის გასასწორებლად ოფიციალტს რომ იხმობდა, ყველაფერი გასტუმრებული დახვდებოდა.

ჰოდა, ვიქეიფეთ. შესანიშნავი საღამო იყო — ძმობის, მეგობრობის, ლექსისა და სიმღერის ზეიმი. შუა სუფრიდან გავიპარე, გადავიხდი ფულს, ვინმემ არ დამასწროს-მეთქი. საქმეში ხარ? ბელა ახმაღულინა რომ მოსულა, წინასწარ სამი ათასი მანეთი დაუტოვებია, დანახარჯი აქედან აიღეთო!

ევფრი კატელეტი და ლუდი რომ გიყვარს, მოჰკიდე ხელი ირმას და ჩამოდიო. ჩავედით — ლუდზე კი არა, მეგობრის დაძახილზე. ასე ნავედით მე და არჩილ სულაკაური თბილისის დამშობილებულ საარბრიუკენში გერმანელ პოეტ ბუხგორნის მიწვევით... იყო ასეთი მეგობრობა და არასოდეს მიგრძენია, რომ ეს არის საბჭოთა, ის — გადამთიელი. დღეს ჩემს რუს მეგობარ მწერლებზე ცოტა ნაწყენი ვარ, რადგან არ იღებენ ხმას ისე, რისი ღირსიც ჩვენი მეგობრობა იყო.

— ჩვენი ბრალიც ხომ არ არის?

— ჩვენი ბრალიცაა. მაგრამ თქვი, როგორც ჩვენ ვლაპარაკობთ: ამ ხელისუფლებებს კი არ ვემხრობით, მაგრამ მითხარით, რა დააშავა ამ ხალხმა — ერთმა, მეორემ?

— დიას.

და ჯანსუღ ჩარკვიანი ასე ამთავრებს ინტერვიუს:

— ხომ გახსოვთ, აკაკი წერეთლის ბრწყინვალე სტროფი-ვედრება: დედაშვილობა, გავს არ გთხოვ, შენს მიწას მივაბარო, ცა — ფირსუ, ხმელეთ — ზურაფსტო, ჩემო საშობლო მხარაო.

რამ დაანერინა, ამისი ღმერთი არ იყოს! მე რა ვქნა, მე, ვინც აკაკის გზით დავდივარ, თორემ ესენი, სადაც ნავლენ, იქ იქნება მათი სამშობლო. ამით მშობლიური მიწა არ გააჩნიათ. ქვეყანას მართავენ არაეროვნული ადამიანები და ესაა ჩვენი უბედურება.

ესაუბრა არამაზ სანაბლიძე

ჩემი რუსეთისა ვაპირებ, ლარკოვსკი, ტოლსტოი, ჩემი რუსეთისა ვაპირებ ახმაღულინა, ევგენი ევტუშენკო, ანდრეი ვოზნესენსკი, რიმა კაზაკოვა, იუნა მორიცი, იური რიაშენცევი, რობერტ როუდესტენსკი, სხვები და სხვები

ჯანსუღ ჩარკვიანი

სახლი ჯვარხელთა

ბნელმა მოიცვა დედამინა და ვერა ხვდებით, რად გინდათ ფარი, როცა დგეხართ ჩაგებულ ხმლებით.

ავაზაკის წინ, მუხლმოყრილი მონა ხარ, მონა, იუდამ იცის ოცდაათი ვერცხლისა წონა.

მაშ იუდაზე უარესი ვით გავჩნდით ხალხი? მალე ჩვენს მინას დაერქმევა „ჯვარცმულთა სახლი“.

სულს, არანმინდას თუ განმინდავს — სიმართლე ღვთისა, დღეს საქართველო ჩვენმა მტერმა გაითავისა.

ალიარე რომ ცოდვილი ხარ, სახვე ხარ ცოდვით, შენ გგონია, რომ მარადისოდ და აქვე ცხონდი.

იმ ძველ ტიკებში ახალ ღვინოს ჩაასხამ ველარ, გადახმა ფესვი, შენ რომელსაც წყევლიდი დღე-ღამე.

სიკეთეს ებრძვის ბოროტება, იმარჯვებს კიდეც. რასაცა დასთეს, დიახ, დიახ, იმასვე მიკდე.

დღეს, ავყიათა სიყვარულით, რას ვეტყვი მოდგმას, ჩვენ აღარ ვეძებთ სათნობას, არყოფნის დრო დგას.

შენ ხარ, ურწმუნო, ესე იგი, შენს მინას მოწყედი, შენ მხოლოდ ის გწყინს, უმადურო, — მე შენგან რომ მწყინს.

აღარ არსებობს სისხლის წყარო, — ისიც კი დაშრა, შენ, არ იტირო, ძველებურად იძახე — „ვაშა“.

ისე გაქრები, არ გექნება ის ძველი კერა, საგონებელშიც ვერ იქნები, ვერა და ვერა.

მადლობა უფალს, რომ ქართულად დამწყველი ველარ, შენ მშობლიურად ვერასოდეს ვერ ამოღერდავ.

ახლა, მივმართავ მონებსა და მივმართავ მუნჯებს, ნუთუ არ გახსოვთ ძველი სისხლი, ძველი საუნჯე?!

ღვთიშობლის კარზე, დამიჯერეთ — უფალი მოდგა, გადავარჩინოთ ცრემლიანი, — ცოდვილთა მოდგმა.

უფალი ჩვენსკენ ნუ გგონია არ იხედება, გზა მართალთა, უღმერთთა გზა წარიხვეტება.

და თუ დავებრმავდით, არ ჩავგთვალეს მხილველთა ღირსად, ბრმა ვერ იქნება ვერასოდეს მეგზური ბრმისა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

არ მიაღწევს არც ერთი პირისსხლიანი ტირანი, ვინც ქვეყნის დამოუკიდებლობის მრგვალ თარიღს საკუთარი მოსახლეობის ჟღერით აღნიშნავს, მაგრამ სააკაშვილი სხვა დემონური სამყაროს პირმშოა. რასაც ტელევიზიებით ვუყურებთ, თვალნათლივ ვრწმუნდებით, რომ ამგვარი ბარბაროსობა არსად ხდება და, თუ მომხდარა, ისე — საქართველოში:

ხალხის კარსვით ნაშრონი ფული და უსსოეთიდან უაზროსული დასმაკრებები ჩვენსავე ბენოშიდს სმაკრდება!

ერთი თვე გავიდა, რაც პრეზიდენტმა სააკაშვილმა 26 მაისი, ქვეყნის დამოუკიდებლობის ოცი წლისთავი ქართველ ხალხს საპროტესტო მიტინგის სისხლიანი დარბევით „მიულოცა“... ის, რაც ვინილეთ, დრამატულობით ისტორიული სტამბულის მონათა ბაზრის ასოციაციასაც გასცდა და მიწაზე დაყრილი, წვიმასა და სისხლში ათქვეფილი ხალხი, თავმდგომი ქაჯებებით შავი, რკინის ხელკეტიანი ჯალათებით, უფრო დანტი ალიგიერის ჯოჯოხეთს მოგაგონებდათ.

უნებურად ნიკო ლორთქიფანიძის „მრისხანე ბატონის“ ბრძანება გამახსენდა: „ორივე პალატის მოზვრებს დააკარით და მერე მიუშვით ერთმანეთზე. ისე დააკარით, რომ ორივე დაფლეთილი იქნენ (მოთხრობაში სიკვდილიმისვლი წყვილს ამგვარი ნამებით ამოხადეს სული). ყველა, ვინც 26 მაისის დარბევის სცენებს შეძრწუნებული ადევნებდა თვალს, დამეტანხმებდა, რომ მსგავსი სახის ბრძანება იქნებოდა გაცემული ქართული „კოზა-ნოსტრას“ ბოსების ბნელ ბუნავში და სხვაობასაც ვერ ვხვდებ: ერთმანეთს მტრადანაკიდებულმა, გაჯიუტებულმა პოლიტიკოსებმა „რქებში“ უდანაშაულო ხალხი მოიქციეს, ერთერთს თავებით ებულრავეს და ის საცოდავები უმონყალოდ დაფლეთილ... მხსვერპლი ხალხია და, როგორც ჩანს, ესეც ხელისუფლების ვერაგულად ჩაფიქრებული გეგმის ნაწილი იყო. სწორად ხალხი უნდა დაეაჯაჟათ (თანაც — სამაგალითო!) რადიკალ პოლიტიკოსთა გვირგვინით დგომისთვის, თუმცა მშვენივრად უწყოდნენ, რომ იმ ხალხს პოლიტიკასთან შეხება ნაკლებად ჰქონდა; რაღაც ნაწილი ქვეყნის ინტარესებსა და ეროვნულ ფასეულობებს, სწორედ დიდ უმარავდროსა და საკუთარ გაგვას მათ უნდა ეფუძნებოდათ. ამგვარი მოპყრობა მომავლენებლად ურტყამს ისედაც საგანგაშოდ შემცირებულ ქართულ გენოფონდს; უნდა ვიფიქროთ, რომ ხელისუფლების

განზრახვაც სწორედ ესაა. რჩება შთაბეჭდილება, რომ სააკაშვილი „ჩოთქუ ითვლის“, კიდევ რამდენით შეამციროს ქართველი ერი, რომ ტურიზმისათვის სამყოფი მომსახურე კონტინენტის რაოდენობამდე დაიყვანოს. ამ დროს ჩერქეზთა გენოციდზე მოვიშვივებ პარლამენტარები ქართველთა გენოციდს ტაშით მიესალმნენ და მომხდარი იმდენად უმნიშვნელოდ მიიჩნიეს, რომ გამოძიების საჭიროებაც გამოიციხეს, რითაც ჩვენმა „რჩეულებმა“ საბოლოოდ დაამტკიცეს, რომ ერთადერთი ღირებულება მათთვის ის სამთავრობო სკამებია, საჯდომებით რომ ათბობენ. თუმცა „ათბობენ“ ფიგურალური ნათქვამია: უსულო სხეულები სითბოს არ გამოსცემს, სამაგიეროდ, მეტყველებენ ამგვარი ფრაზებით: „განცხადება, რომ საქართველო სიყვარულის სახელმწიფო უნდა იყოს... ინფანტილიზმია...“ შეხედეთ ამ შემზარავი სიტყვების ავტორის, დავით დარჩიაშვილის სიტყვების დანაცლილ, ჩამქრალ თვალს; დააკვირდით მის მონოტონურ, დუნე, უძარღვო მეტყველებას და იგრძნობთ, რომ ხმა მკვდარი სუბსტანციიდან ამოდის. ეს ადამიანები სულამოცილებივით არიან. თუ არ სჯერათ, საკუთარ თვალებში (სულის სარკეში) დრმად ჩაიხედონ: სიბნელის მეტყველად ნახავენ... მაგრამ, შესაძლოა, ამ დროს ნამიერად გონების თვალის გახსნათ და საკუთარ გაგვას ჩაეკითხოთ: „რა დაგვემართათ?!“ ვინძლო იმასაც მიხვდნენ, რომ უდიდესი შეცდომაა, როცა ცოცხლების ბედს მიცვალებულები განაგებენ. ერთადერთი, რაშიც „ივარგეს, ისაა, რომ ქვეყანა ქვაბავაკებით გაძარცვეს და ნადავლით პირადი კეთილდღეობა, უსაფრთხოება უზრუნველყვეს. დანაშაულში სხვებსაც ითრევენ, ძლიერდებიან და ვირუსივით მრავლდებიან. „ხელისუფლების დამხობა უნდადგეთ!“ — შეიცხადეს. საარჩევნო გარემოს გამჭვობრება, მშვიდობიანი გზით პრობლემის მოგვარება მათ არ სურთ და ბუმბულის შე-

ჩეჩენთა ბენოშიდზე მოვიშვივა პარლამენტარები ქართველთა ბენოშიდს ტაშით მიესალმნენ და ბამოქიების საჭიროებას ბამორიხსენ

ღიტივებით რომელი დიქტატორი გაქცეულა, ერთი ავიხსენა. კადაფი რომ „გარბის“, ვხედავთ: ჩვენნაირი აცაბაცა კი არა, ანუბილი ქვეყანა უკვე დაიბხო თავზე, მაგრამ ის თავი თუჯისაა და ვერაფერს ასმენენ. აქაც, თუ ვინმეს აწყობს ხალხის დასამინებლად, გასაწუმებლად არეულობა და სისხლისღვრა, ეს ხელი-სუფლებია, რაც კიდევ დაამტკიცეს. ამგვარი რეჟიმის შეცვლის სურვილი კრიმინალი რატომაა?!

— მსგავსი მეთოდებით დაშლა დემოკრატიულ ქვეყნებშიც ხდება! — გაიძახიან. იქ ბევრი სხვა უზნებობაც ხდება, რასაც საქართველოში არასდროს ჰქონია ადგილი, რაც ქართველისგან ამგვარ მოპყრობასა და დემოკრატიის სიმახინჯეების გადმონერგვაში გამოიხატება. თანაც სადაც ვილაგას რომ ურტყამენ, ჩვენ თურმე აქ ტყვიანი შეგვიშუბუქდება! საკუთარ ტყავიმ ინვინოთ, როგორია! ამასთან, გრძელვადიანი პატიმრობაც გამოსცადონ, ჰაიჰარად რომ უსჯიან. ისიც გვითხრან, რომელ დემოკრატიულ ქვეყანაში უზიანდებიან ალყაში მოქცევივით, სასაკლავოდ გადაქცევივით, ბაკოქილი ხალხის ნამებით (მაშინ, როცა ქართული ტრადიციით, ძაბამს არ კლავდნენ ფაქტუალურად, ცოცხად ითმუნებენ)... (აფთიაქებში ყიდულობენ) — ჭკუისკოლონთა გი-

რავი დახარობით, ბაძრო-ბით, დასახიჩრებით, ძირდასარღვრებით ნიხლავით შედგომით, გაუპატიურებით, შემადგომი დევნა-დაპატიმრებით... ასეთებთან ვიშვივავი ხელვითა და პლასტმასის ჯოჯოხეთს ვინ რას ბახდება იმ სიტუაციაში, რომ ცა ყოველგვარი რესურსი (ფინანსური, ადმინისტრაციული და სხვა) ხელისუფლების ხელშია? — ესაა „პროპორციული“ ძალა?

„ქურდები და ბანდიტები ავლავდებიან!“ — ხელისუფლებაში თავს ინონებენ და საინაცვლოდ საიდუმლო ლაბორატორიებში მანქურთების ახალი ჯიში გამოუყვანიათ, ნამახალისებელი პრემიების მოლოდინში დარბევებზე რომ ოცნებობენ, სისხლის დანახავზე ტვინი ეკეტებათ და ასეთ დროს საკუთარი მამა რომ დაუყენონ, ალბათ, მასაც ცოფიანივით დაფლეთენ და ესაა ალაგმვა?! ანდა, რომელ „რუსულ საფრთხეზე“ გველაპარაკებიან?! ეს ჩლუნგი, ბოროტი ძალა წალეკავს ქვეყანას!.. აი, თურმე რას ხმარდება ხალხის ძარცვით ნაშრონი ფული და უცხოეთიდან შემოსული დახმარებები — ჩვენსავე გენოციდს!.. ძალიან მიწოდდა, მენახა, ქართული ტრადიციით, ძაბამს არ კლავდნენ ფაქტუალურად, ცოცხად ითმუნებენ... (აფთიაქებში ყიდულობენ) — ჭკუისკოლონთა გი-

გი უგულავამ გამოგვიცხადა ერთხელ). საინტერესო იქნებოდა, „რაგატკის“ ბალისტიკური ფუნქციით ხილვაც, მაგრამ, სად იყო?! იმ ქუჩის ბავშვებით მოგვატყუეს, პარკებში მარჯვებულებს კისრები რომ დაანყდათ ცაში ყურებით: — სააკაშვილმა თვითმფრინვიდან ფორიანი კანფეტები უნდა ჩამოგვიყაროსო! რასაც კეთილი მიზან ჩამოუყარადათ, მერე რა? მარჯილა ხელკეტიანი ბიძკივით ბახავდნენ და მიწაზე დაპრასილი საბრავლო შორტბანი ბიჭუნას მამალითავე მხახვით.

აქვე ვკითხვობ: ამ ოჯახებში თუ იცოდნენ, შვიარატორები სახმადრო გადატრიალება მზადდებოდა და, როგორც ხელისუფლება ვაიოპოზიციასთან უნისონში ირწმუნება, ერთდროულად რუსის ჯარის შემოსვლაც იგეგმებოდა, დანაშაული რატომ პრევენციულად არ აღკვეთეს? აგვისტოს ომის არ იყოს, მოსახლეობა ყველაზე უარესისთვის რატომ განირეს? ანდა, ადგილმონაცვლეობას რომ სთავაზობდნენ, მიტინგის ორიოდ ნაბიჯით იქით გადაწევა საფრთხისგან დაგვაზღვევდა? ინფანტილიზმი დაერქვას ამას თუ ბოროტი ცინიზმი? აგვისტოს ომის, მიზნის (დაშლის) საინალმდეგო მოქმედება (ხაფანგში მომწყვდევა) რანაირად „ძალის გადამტეხა“ და მტეულეა არც ერთი

პირისსხლიანი ტირანი, ვინც ქვეყნის დამოუკიდებლობის მრგვალ თარიღს საკუთარი მოსახლეობის ჟღერით აღნიშნავს, მაგრამ სააკაშვილი სხვა დემონური სამყაროს პირმშოა. რასაც ტელევიზიებით ვუყურებთ, თვალნათლივ ვრწმუნდებით, რომ ამგვარი ბარბაროსობა არსად ხდება და, თუ მომხდარა, ისე — საქართველოში:

„ქართველთაგან არც ქალავს იზრალაღენ და არც ყრმებს ინდოზღენ. არც სნულთ ეახროზღენ გულმონყაღენ. არც ბაჭირვას უშურაღენ. არც ჭალარს სცემდენ პატივს. სწორ რომელთაც არ შეიქლოთ სვლა, ძვებით ხოცავდენ...“.

დამითანხმებით, ამ მოთხრობილი ტყუილსტალივით ჰგავს 26 მაისის დარბევას. შინაარსია ერთნაირი, თორავ ბანსხვავება რომ არ არის: — ერთი ეძვის საუკუნის წინ მოხდა (ჩანაწერი 1400 წლით თარიღდება), მეორე — 21-ე საუკუნეში (ჩვენსავე თვალწინ); — ერთი ჩამდენი დაგვიყვარა იყო, მეორის — შინამაოსარი;

— ერთი მომთაბარი იყო, მეორე — დემოკრატიის შუაშრა. — ერთი მონღოლი იყო, მეორე (სომხებს თუ დავუჯიბავთ) — სომხები; — კირვილი თამირლენი მარქვა, მეორეს — მიხილავ სააკაშვილი; — ძვე (ვივილურად და დემოკრატიულად) ხელკეტივით შეიცვალა, ცაცხლი — დენით. ხელწარა იბივა!

— ერთის აღმწარელი სომხები ბრძოლი იყო, მეორის ისტორია ახლი ინარება. ნაწარა უკ, მომახსენებთ, ნაწარითაც ვერ ამოშლი...

და კიდევ: მაშინ ქართველები ქვათხვევის მონასტერში ამობუგეს და „ამონყვიტეს“. ამჟამად ყინვისის მონასტერში პროვოკაციულად მოიმწყვდნენ და, შეთქმულების ბინძურბრალდებით, იმ „მომწყვდეულელებით“ სასჯელის უმაღლეს ზომას უმზადებენ. აი თქვენი დიდსულოვნებისა და მიმტყველობის უმაღური საზღაური, ჩვენო იობივით დამთმენო სულიერო მამებო!..

მაგრამ ნაწარით ვერც იმის სწოვნას ამოშლი, შესაშურად ნვარ-ულვაშ-უშოქოვანად ერთად მიუშვებ სააკაშვილი ბალათში, წმინდა მფის საფლავთან მოგვივით ხელაპრობილად დამართოს რომ შეივადრა

სანამ საბჭოთა ჯარები ფაშისტურ არმიას ებრძოდნენ, ამერიკელები და ინგლისელები დაკავებული იყვნენ იმით, რითაც ჩვეულებრივად არიან დაკავებული — ტაროტით. ისინი მათთვის უნდადგურებდნენ ბერძენის მშვიდობიან მოსახლეობას, რითაც დაამტკიცეს, რომ არ ჩამორჩებიან ჰიტლერს. ისინი ზომავდნენ ქალაქებს, რომლებსაც მათთან არავითარი კავშირი არ ჰქონდა: დრაიფტის, ჰამბურგის. დრაიფტის ერთ ღამეში დაიღუპა დაახლოებით 120 ათასი მშვიდობიანი მოქალაქე, უმეტესობა — ლტოლვილი.

ინტერპენსიის ანატომია

ამერიკის შეერთებული შტატების ყველა სამხედრო დანახარჯის სრული სია

სხვა ხალხების ექსპლუატაციის უფლებების შესანარჩუნებლად ამერიკა რეგულარულად მიმართავს ძალადობის უკიდურეს ფორმებს, უწინარეს ყოვლისა კი, — ომებს. დღეს ვაგრძელებთ ცნობილი შეიარაღებული ინტერვენციებისა და სხვა დანახარჯების სიის პუბლიკაციას. ამ ჩამონათვალს აბსოლუტური სისრულის პრეტენზია არ აქვს, მაგრამ უფრო სრული არ არსებობს.

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №23

1901 წელი — ჯარების შეყვანა კოლუმბიაში.
1902 წელი — შეჭრა პანამაში.
1903 წელი — აშშ პანამაში აგზავნის სამხედრო ხომალდებს. 3 ნოემბერს გამოცხადდა პანამის რესპუბლიკის პოლიტიკური დამოუკიდებლობა. იმავე თვეში დადებული ხელშეკრულებით, არბის მშენებლობის ტერიტორია „საუკუნოდ“ გადაეცა აშშ-ს; ნება დაერო, გარკვეულ ზონაში აეგო და შემდეგ ექსპლუატაცია გაენა არხისთვის, განეთავსებინა იქ თავისი ჯარები და ა.შ.
1904 წლის კონსტიტუციით, აშშ-ს ძველ ნაპირ-მხარეებში მდებარე ტერიტორიებს დასახლების ნება მიეცა, რითაც აშშ-ის მთავრობამ მრავალჯერ ისარგებლა ანტიიმპერიალისტური გამოსვლების ჩასახშობად. 1908, 1912, 1918 წლების საპრეზიდენტო არჩევნები ამერიკის ჯარების მეთვალყურეობით ჩატარდა.
1903 წელი — ჰონდურასში, დომინიკის რესპუბლიკასა და სირინიკის რესპუბლიკის შეყვანა.
1904 წელი — კორეაში, მაროკოსა და დომინიკის რესპუბლიკაში ჯარების შეყვანა.
1904-1905 წლები — ამერიკის ჯარების ჩარევა რუსეთ-იაპონიის ომში.
1905 წელი — ამერიკის ჯარების ჩარევა ჰონდურასის რევოლუციაში.
1905 წელი — ჯარების შეყვანა მექსიკაში დიქტატორ პორფიო დიასის დასახმარებლად.
1905 წელი — ჯარების შეყვანა კორეაში.
1906 წელი — შეჭრა ფილიპინებზე, გამათავისუფლებელი მოძრაობის ჩახშობის მიზნით.
1906-1909 წლები — ამერიკის ჯარები შეჰყავთ კუბაში არჩევნების დროს.
1907 წელი — ამერიკის ჯარები ანზორციელებენ „დოლარის დიპლომატიის“ პროტექტორატს.
1907 წელი — ამერიკის ჯარები დომინიკის რესპუბლიკის

რეგოლუციაში ერთვებიან.
1907 წელი — ამერიკის ჯარები მონანილობენ ჰონდურასისა და ნიკარაგუის ომში.
1908 წელი — ამერიკას ჯარები შეჰყავს პანამაში არჩევნების დროს.
1910 წელი — ნიკარაგუა-ამერიკის ჯარები შეიჭრა ბლი-ფილდისა და კორინტოს ნავსადგურებში. აშშ-მა ნიკარაგუაში გააგზავნა შეიარაღებული ძალები, მოახსოვნი საბრძოლო შეთქმულება (1909 წელი), პრეზიდენტი სელაია იძულებული გახდა, ქვეყნიდან გაქცეულიყო. **1910 წელს შეიქმნა ხუნტა პროამერიკულად განწყობილი გენერლების შემადგენლობით**. იმავე წელს პრეზიდენტი გახდა ესტრადო (ხუნტის ერთ-ერთი წევრი), მაგრამ მომდევნო წელს იგი შეცვალა ა. დიასმა (ხუნტის მეორე წევრმა), რომელსაც ამერიკის ჯარებმა დაუჭირა მხარი.
1911 წელი — ამერიკელები გადასხდნენ ჰონდურასში ყოფილი პრეზიდენტის — მანუელ ბონილდის მიერ ორგანიზებული აჯანყების მხარდასაჭერად კანონიერად არჩეული პრეზიდენტის მიგელ დავილას წინააღმდეგ.
1911 წელი — ანტიამერიკული აჯანყების ჩახშობა ფილიპინებზე.
1911 წელი — ჯარების შეყვანა ჩინეთში.
1912 წელი — ამერიკის ჯარები შედიან ჰავანაში (კუბა).
1912 წელი — ამერიკის ჯარები შედიან პანამაში არჩევნების დროს.
1912 წელი — ჯარების შეჭრა ჰონდურასში.
1912-1933 წლები — ნიკარა-

გუის ოკუპაცია, მუდმივი ბრძოლები პარტიზანებთან. ქვეყანა აშშ-ის მონოპოლიების უღელქვეშ მოექცა.
1914 წელი — ამერიკის ჯარები შედიან დომინიკის რესპუბლიკაში.
1914-1918 წლები — მექსიკაში შეჭრის სერიები. დამთავრდა ამერიკელების ფიასკოთი.
1914-1934 წლები — ჰაიტი. მრავალი აჯანყების შემდეგ ამერიკის შეყვანა თავისი შეიარაღებული ძალები, ოკუპაცია 19 წელიწადს გრძელდება.
1916-1924 წლები — დომინიკის რესპუბლიკის რევანლიანი ოკუპაცია.
1917-1933 წლები — კუბის სამხედრო ოკუპაცია. ექსპონ-მიკური პროტექტორატი.
1917-1918 წლები — პირველ მსოფლიო ომში მონაწილეობა. ომში ჩაერთო დასასრულის წინ. დაკარგა მხოლოდ 40.000 კაცი (რუსეთმა — 200.000), მაგრამ ომის შემდეგ მთავარ გამარჯვებულად გამოგვეცხადა. ზუსტად ასე მოიქცა მეორე მსოფლიო ომის დროსაც. **დღეს სულ უფრო და უფრო მეტი დაბრუნებული იმის დროსაც. დღეს სულ უფრო და უფრო მეტი დაბრუნებული იმის დროსაც.**
1917 წელი — ამერიკელი მაგნატები სიამოვნებით აფინანსებენ სოციალისტურ რევოლუციას რუსეთში, იმ იმედით, რომ გამოიწვევდნენ სამოქალაქო ომს, ქაოსსა და ამ ქვეყნის სრულ ლიკვიდაციას.

აი, ზოგიერთი სპონსორის გვარი: იაკობ შიფი, ფელიქსი და პოლ ვარტბურგები, ოტო კანი, მორტიმერ შიფი, გუგენჰაიმი, ისააკ სელიგმანი. განსაკუთრებულ იმედებს ამყარებდნენ ლევ ტროცკიზე (ლიბ ბრონშტეინზე). ამიტომ იყო, რომ ხანაიანი გაუფუჭდათ, როცა სტალინმა ამოხსნა მათი გეგმები და განკვეთა იგი საბჭოთა რუსეთიდან.
1918-1922 წლები — ინტერვენცია საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ.
1918-1920 წლები — პანამა. არჩევნების შემდეგ შეყავთ ჯარები არეულობის ჩასახშობად.
1919 წელი — კოსტარიკა. აჯანყება პრეზიდენტ ტინკოს რეჟიმის წინააღმდეგ. აშშ-ის ზემოქმედების შედეგად ტინკომ დატოვა პრეზიდენტის პოსტი, მაგრამ მღელვარება ქვეყანაში არ ჩამთხვრა. ამერიკის ჯარების გადასხმა „აშშ ინტერესების დასაცავად“, პრეზიდენტად აირჩიეს დ. გარსია.
1919 წელი — ამერიკელები დოლმატიაში იბრძვიან იტალიის მხარეს სერბების წინააღმდეგ.
1919 წელი — აშშ-ს ჯარი შეყავს ჰონდურასში არჩევნების დროს.
1920 წელი — გვატემალა. ორკვირიანი ინტერვენცია.
1921 წელი — ამერიკელები მხარს უჭერენ მთარეშებს, რომლებიც იბრძვიან გვატემალის პრეზიდენტის — კარლოს პერეზის დასახმარებლად.
1922 წელი — ინტერვენცია თურქეთში.

1922-1927 წლები — სახალხო აჯანყების დროს ამერიკის ჯარები ჩინეთში იმყოფება.
1924-1925 წლები — ჰონდურასი. ჯარები არჩევნების დროს შეიჭრება ქვეყანაში.
1925 წელი — პანამა. ამერიკის ჯარი დაარბევს საყოველთაო გაფიცვას.
1926 წელი — ნიკარაგუა. შეჭრა.
1927-1934 წლები — მთელს ჩინეთში სტაციონარდება ამერიკის ჯარები.
1932 წელი — სალვადორში შეჭრა ზღვიდან. იქ იმ დროს აჯანყება იყო.
1936 წელი — ესპანეთი. ჯარის შეყვანა სამოქალაქო ომის დროს.
1937 წელი — ერთჯერადი საომარი მეთაქება იაპონიასთან.
1937 წელი — ნიკარაგუა. ამერიკელების დახმარებით ხელისუფლების სათავეში დგება სომოსა, მომავალი დიქტატორი. მისი ოჯახის წევრები ქვეყანას 40 წელიწადს მართავდნენ.
1939 წელი — ჯარის შეყვანა ჩინეთში.
1941 წელი — იუგოსლავია. სახელმწიფო გადატრიალებები 27 მარტის ღამეს, რომელიც ორგანიზებული იყო ინგლის-ამერიკის სპეცსამსახურების მიერ და რომლის შედეგად პუტჩისტებმა დაამხეს ცვეტკოვიჩ-მარევის მთავრობა.
1941-1945 წლები. სანამ საბჭოთა ჯარები ფაშისტურ არმიას ებრძოდნენ, ამერიკელები და ინგლისელები დაკავებული იყვნენ იმით, რითაც ჩვეულებრივად არიან დაკავებული — ტაროტით. ისინი მეთვალყურედ ანადგურებდნენ გერმანიის მშვიდობიან მოსახლეობას, რითაც დაამტკიცეს, რომ არ ჩამორჩებიან ჰიტლერს. ისინი ბომბავდნენ ქალაქებს, რომლებსაც მათთან არავითარი კავშირი არ ჰქონდა: დრაიფტის, ჰამბურგის. დრაიფტის ერთ ღამეში დაიღუპა დაახლოებით 120 ათასი მშვიდობიანი მოქალაქე, უმეტესობა — ლტოლვილი.

არანაკლებ საინტერესოა, რომ ამერიკა მხარს უჭერდა უკიდურესად სასტიკ ხორვატელ ფაშისტ უსტაშებს, რომლებსაც შემდგომ აქტიურად იყენებდნენ ანტისაბჭოთა ბრძოლაში. ისინი თითქოს შემთხვევით თავს ესხმოდნენ ნი-თელი არმიის ნაწილებს იმ იმედით, რომ შეამინებდნენ ჩვენს ჯარისკაცებს თავიანთი ცეცხლის სიძლიერით. ამერიკელები მოელაპარაკნენ ჰიტლერის წარმომადგენლებს, რომ ჯარების რაც შეიძლება მაქსიმალური რაოდენობა გადაესროლათ აღმოსავლეთ ფრონტზე, რის გამოც ამერიკელები ქალაქს ქალაქზე იპყრობდნენ ყოველგვარი წინააღმდეგობის გარეშე.
ერთ-ერთი ყველაზე საშინელი დანახარჯი, უმეტესად, იყო ამერიკის უომრების მიერ დასკონსორიუმული არაადამიანური ექსპერიმენტები, რომლებსაც ბერმანელი ეიზი-მეიბი საკონსორიუმული ბანაკების ტყვეება ატარებდნენ. ფინანსური დახმარების წყალობით, ამერიკის დაუბრკოლებლად ხელი მიუწვდებოდა ამ კვლევების შედეგებზე. ომის დამთავრების შემდეგ ყველა გერმანელი და იაპონელი სპეციალისტი გადაიყვანეს ამერიკაში, სადაც განაგრძობდნენ ექსპერიმენტებს პატიმრებზე, მოხუცთა თავშესაფრების მცხოვრებლებზე, სამხედრო ტყვეებზე, ემიგრანტებზე, ლათინური ამერიკის მოქალაქეებზე და ა.შ.
საინფორმაციო-ანალიტიკური კორტალის OKO-PLANET.SU-ს მისამართით
გაგრძელება შემდეგ ნომერში

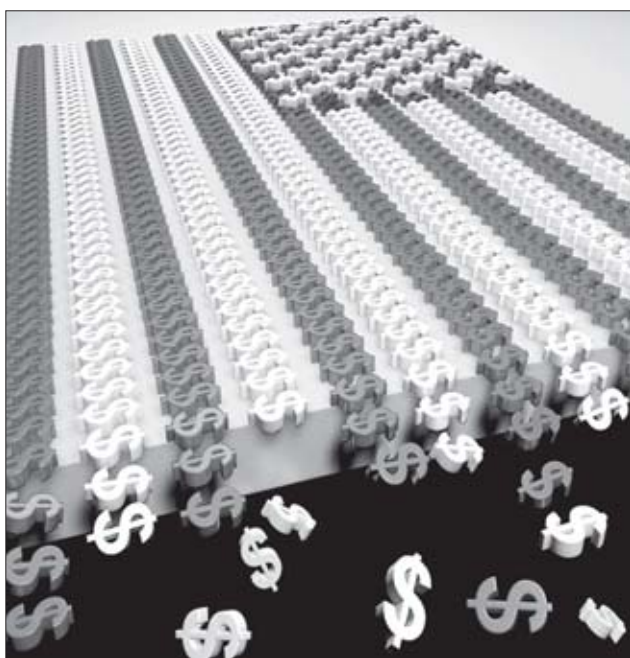
ერთ-ერთი ყველაზე საშინელი დანახარჯი, უმეტესად, იყო ამერიკის უომრების მიერ დასკონსორიუმული არაადამიანური ექსპერიმენტები, რომლებსაც ბერმანელი ეიზი-მეიბი საკონსორიუმული ბანაკების ტყვეება ატარებდნენ.

წელს ჩიკაგოს ცენტრში თითქმის ჯოჯოხეთის კარიბჭა გაიხსნა. პოლიცია მზად არ აღმოჩნდა, ათასობა კალაძობას გამკლავებოდა. ახალგაზრდების ბრბოები თავს ესხმიან ტურისტებსა და ადგილობრივ მოსახლეობას ყველაზე, მათივე სასლავთანაც კი. მაღაზიები სავსეა ახალგაზრდების განდევნის, რომლებიც თავს ესხმიან მყიდველებსაც და უბრალო გამგებლებსაც.

აშშ-ის საზოგადოების ნგრევის პროცესის დაჩქარების 18 ნიშანი

როდესაც ამერიკის ეკონომიკა დაინგრევა, ცივილიზაციის თხელი ფენაც გაქრობას დაიწყებს. სინამდვილეში ახლავ მრავლად იმის ნიშნები, რომ ჩვენი საზოგადოების ნგრევის პროცესი დაჩქარდა. ისეთი ქალაქებში, როგორც ჩიკაგო, ახალგაზრდობის ჯგუფები კარცავენ ადგილობრივ ბიზნესს, თავს ესხმიან ტურისტებს და ტრანსპორტიდან ყრბან ხაღს. და ეს მხოლოდ „ცუდ რაიონებში“ როდინ ხდება. უკანასკნელ პერიოდში ეს ჩიკაგოს ყველაზე მდიდარი რაიონებისთვის ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა. მაგრამ ეს მხოლოდ იქ არ ხდება. ამერიკის შეერთებული შტატების მთელ ტერიტორიაზე ქალაქები მასობრივი ძალადობის მორევში ლაფავენ სულს. არადა, ჩვენ ხომ მაგალითი უნდა ვიყოთ მთელი დანარჩენი მსოფლიოსთვის? ვინაიდან ჩვენი ეკონომიკური კეთილდღეობა ინგრევა, ჩვენ საკუთარი საზოგადოების ნგრევის მოწმენი ვხდებით. და რა მოხდება, თუ ეკონომიკური მდგომარეობა კიდევ უფრო გაუარესდება?

ზონას დაემსგავსა. მასობრივი კალაძობის უამრავი ფაქტი დაფიქსირდა მინაპიში, ნიუ იორკში, ჩიკაგოში, შარლოტში, მირტლ-ბიჩში, ნეშვილსა და ბოსტონში. ამ ყველაფრის ამსახველი ვიდეო მასალის ნახვა ინტერნეტშიც შეიძლება, კადრები მართლაც შემზარავია. 5. დღეისათვის ამერიკაში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული საკითხავია საბავშვო წიგნი სახელწოდებით „ემშაკმა დალაზვროს, ნადირა, დაიძინე“. 6. ახლახან ვაშინგტონის შტატში მოზარდმა გოგონამ მამას სანადირო მშვილდიდან ესროლა იმის გამო, რომ მან მობილური ტელეფონი გამოართვა. 7. ცოტა ხნის წინათ ნიუ იორკში 32 წლის მამაკაცს ბრალი დასდეს გაუპატიურების მიზნით 85 წლის ქალზე თავდასხმაში. 8. პოლიტიკურმა სტრატეგმა, დემოკრატიკა ჯეიმს კარვილმა ახლახან თქმულში განაცხადა: „იცი რა, თუ მომავალშიც ასე გაგრძელდება, ჩვენს ქვეყანაში სამოქალაქო მღელვარებათა წინაშე დავდგებით. არ მსიაზოვნებს ამის აღიარება, მაგრამ ეს გარდაუვალია“. 9. ერთ-ერთი ბოლოდროინდელი კვლევის მონაცემების თანახმად, 1960 წლის 44,4%-იანი მაჩვენებლიდან დაქორწინებული წყვილების რაოდენობა 20,2%-მდე შემცირდა. 10. ახლახან ატლანტაში ოცამდე მოზარდი უშიზეზოდ თავს დაესხა მატარებლის მგზავრებს — ავიაკომპანია „დელტას“ ორ ბორტგამცილებელს. ამ შემთხვევის მოწმეები ყველაზე, რომ ორგვლივ ყველაფერი სისხლით იყო მოწყული, ყველა მხრიდან ისმოდა ადამიანთა ყვირილი და კვნესა, ყველა გაქცევას ცდილობდა, მაგრამ გასაქცევი არსად იყო. 11. ინდიანაპოლისის ფედერალურმა ბრალმდებლებმა განაცხადეს, რომ ინდინასა შტატის ქალაქ ბლუმინგ-

ამერიკაში ყოველდღიურად იქნა ჯგუფური კარცა — ათასობით ახალგაზრდა შეპარდა მაღაზიაში, აიღებს ყველაფერს, რაც სურს, და გაიქცევა

იონებში, როგორცაა მდიდრული „Magnificent Mile“-ი, მანამდე მაინც, ვიდრე ქუჩაში უფრო მეტი პოლიციელი არ იდგება. მაღაზიები სავსეა ახალგაზრდების განდევნის, რომლებიც თავს ესხმიან მყიდველებსაც და უბრალო გამგებლებსაც. 2. თუ ამერიკაში სწავლის საფასურის კრედიტს დროულად არ გადაიხდით, შესაძლოა, სახელში პოლიციის სპეცდანიშნულების რაზმმა მოგაკითხოს და სახლიდანვე აგიყვანოს. ახლახან „The Daily Mail“-ი წერდა, რომ პოლიციამ, განათლების დეპარტამენტის დაფარებით, მოახყო რეიდი. დილის ექვს საათზე ერთ-ერთი ოჯახის სახლის კარი რეიდი მონანილე სპეცდანიშნულების ჯგუფმა შეამტვრია. ოჯახის მამას შვილების თვალწინ ხელბორკილი დააღის და თავის სამ შვილთან ერთად პოლიციის განყოფილებაში წაიყვანეს. იმ მანამ ყურყურებს, ვიდრე მისი ყოფილი ცოლი არ მიიქივანა, რომელსაც სპეცდანიშნულების რაზმმა მოგაკითხოს და სახლიდანვე აგიყვანოს. ახლახან „The Daily Mail“-ი წერდა, რომ პოლიციამ, განათლების დეპარტამენტის დაფარებით, მოახყო რეიდი. დილის ექვს საათზე ერთ-ერთი ოჯახის სახლის კარი რეიდი მონანილე

სამსახურში მიღების ნაციონალური დღე“ ჩაატარა და მაკდონალდში მუშაობის დასაწყებად განცხადების წარდგინისათვის მთელი ქვეყნის მასშტაბით ქსელში მილიონამდე ამერიკელი მივიდა. კლივლენდში რამდენიმე გოგომ ისე იჩხუბა, რომ საბოლოოდ სამი მათგანი მანქანამ გაჭყლიტა. 17. ამერიკაში ხშირია კაფეებში ჩხუბი. მრავალი მოჩუბარი „საკუთარი გმირების“ გადაღებასა და შემდეგ ვიდეოს ინტერნეტში განთავსებას ანიჭებს უპირატესობას. 18. ამერიკაში ყოველდღიურად იქნა ჯგუფური კარცა — ათასობით ახალგაზრდა შეპარდა მაღაზიაში, აიღებს ყველაფერს, რაც სურს, და გაიქცევა. ამერიკის შეერთებული შტატებში სულ ცოტა ხნის წინათ საშუალო ფენის წარმომადგენელი ამერიკელები ლატაკებად და გლეხებად იქცნენ, ისინი სულ უფრო მეტად ვარდებიან სასოწარკვეთილებაში.

აშშ-ში საკმაოდ ცივილიზებული საზოგადოება იყო, მაგრამ ახლა მხოლოდ ერთეულებს თუ ადარდებთ, როგორ ექცევიან სხვებს. ეს ჩვენს ხელისუფლებასაც ეხება. როგორც ქვემოთ მოყვანილი მაგალითებიდან დარწმუნდებით, ახლა ხელისუფლებამ აღამიანებს, რომლებმაც სასწავლო კრედიტის გადახდა ვერ შექმნეს, დასატიმრების მიზნით, სახლებში უზავინს პოლიციის სპეცდანიშნულების რაზმებს.

გრძნობა უკვე კონტროლს აღარ ემორჩილება და ყველაფერი მხოლოდ გაუარესდება. აი 18 ნიშანი იმისა, რომ ამერიკული საზოგადოების ნგრევა პროგრესირებს: 1. ჯენეტ ტავაკოლიმ ახლახან გამოქვეყნებულ თავის სტატიაში აღწერა ის შოკისმომგვრელი ძალადობა, რომელმაც მთელი ჩიკაგო შთანთქა. ის, რაც, მისი თქმით, ახლა ჩიკაგოში ხდება, გაფრთხილებასზე ბევრად მეტია...

და როდესაც ხელისუფლება ასე არაადამიანურად იქცევა, რა მაგალითს მისცემს ის საკუთარ ახალგაზრდობას? დღეს ამერიკელი ახალგაზრდები წარმოუდგენლად ბნელი პერსპექტივის წინაშე დგანან, ძალზე ძნელია, გვეროდეს „სისტემის“, რომელიც უკვე აღარ მუშაობს. რა შეიძლება უთხრა ახალგაზრდას, როდესაც უხსტად იცი, რომ სამუშაო ადგილები არ არის და სიტუაციის გამოსწორების იმედიც მინიმალურია? ამერიკელთა უმეტესობა არ ესმის ეკონომიკური ვარდნის მიზეზები, მაგრამ მშვენივრად იცის, რომ რაღაც ისე არ მიდის, როგორც საჭიროა.

წელს ჩიკაგოს ცენტრში თითქმის ჯოჯოხეთის კარიბჭა გაიხსნა. პოლიცია მზად არ აღმოჩნდა, ათასობა კალაძობას გამკლავებოდა. ახალგაზრდების ბრბოები თავს ესხმიან ტურისტებსა და ადგილობრივ მოსახლეობას ყველაზე, მათივე სასლავთანაც კი. საქმე იქამდე მივიდა, რომ ხალხს დასვენების დღეებში სეირნობისგან თავშეკავებისკენ მოუწოდეს ისეთ რა-

უკანასკნელი წლების მანძილზე ამერიკელი ხალხი მოთმინებით ელოდა, რომ პოლიტიკოსები ყველაფერს გამოასწორებდნენ, მაგრამ ლოდინი ამაო აღმოჩნდა — არაფერი გაკეთებულა. პირიქით, ეკონომიკა სულ უარყოფით ციფრებს აფიქსირებს, იმედგაცრუების

განდევნის, რომლებიც თავს ესხმიან მყიდველებსაც და უბრალო გამგებლებსაც.

განდევნის, რომლებიც თავს ესხმიან მყიდველებსაც და უბრალო გამგებლებსაც.

ნიუ იორკი აშშ-ის მეექვსე შტატია, სადაც ერთსქესიანთა ქორწინება დაკანონდა. კანონპროექტი, რომელიც ერთსქესიან და ტრადიციულ ქორწინებას თანაბარ იურიდიულ უფლებას მინიჭებს, დამტკიცა ნიუ იორკის სენატმა, სადაც უმრავლესობას რესპუბლიკელები წარმოადგენენ. დოკუმენტის ოფიციალურად ძალაში შესვლისათვის ნიუ იორკის შტატის გუბერნატორის ხელმოწერა საჭიროა, ის კი თავად არის ამ კანონპროექტის ინიციატორი.

დიდ ბრიტანეთში სახელმწიფო სექტორის თანამშრომლები გაიფიცნენ. მოსახლეობა საპენსიო ასაკის გაზრდასთან დაკავშირებით მთავრობის გადაწყვეტილებას აპროტესტებს. პროფკავშირების წარმომადგენლების განცხადებით, გაფიცვაში მთლიანი სახელმწიფო სექტორის 20% მონაწილეობდა. დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრმა დევიდ კემერონმა გაფიცვას „უპასუხისმგებლო აქცია“ უწოდა. მისი თქმით, სიცოცხლის ხანგრძლივობის ზრდიდან და ბიუჯეტის 10%-იანი დეფიციტიდან გამომდინარე, საპენსიო რეფორმა გარდაუვალია.

ალან ბრინსპანი: „საბერძნეთს ძალზე მცირე შანსი აქვს, რომ დეფოლტს გადაურჩეს, არსებული პრობლემა კი იმავით მდგომარეობს, რომ შეუძლებელია პოლიტიკური სისტემის იმუნიზაცია, რომ ბერძნული კრიზისის მოგვარებისთვის იმუშაოს“

დაიქვსი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საბერძნეთის დეფოლტი და აშშ

საბერძნეთის შესაძლო დეფოლტის თემა, უკვე დიდი ხანია, მსოფლიო პრესის ფურცლებზე რჩება. ათენში, სალონიკში ან კიდევ სადმე ყოველი ახალი გაფიცვის ან პროფკავშირების აქტივისტებისა და პოლიციის წაჩხუბების შემდეგ თემა სულ უფრო თავდაჯერებულად იკავებს მსოფლიო გამოცემათა პირველ გვერდებს. საქმე ისაა, რომ საბერძნეთის შესაძლო დეფოლტს მსოფლიო ეკონომიკაზე ზემოქმედების გაცილებით მეტი პოტენციალი აქვს, ვიდრე მხოლოდ ევროზონაში დესტაბილიზაცია ან თუნდაც მისი ნგრევის დაწყება...

სამაგიეროდ, აშშ ამ ყველაფერს თავის სასარგებლოდ იყენებს. საბერძნეთის დეფოლტი, პრაქტიკულად, გარდაუვალია და ამან შესაძლოა, ამერიკის ეკონომიკას ახალი რეცესიისკენ უბიძგოს. იენისის შუა რიცხვებში ამგვარი სენსაციური სიახლე ფედერალური სარეზერვო სისტემის ყოფილმა ხელმძღვანელმა ალან გრინსპენმა აცნობა მსოფლიოს. მისი აზრით, „საბერძნეთს ძალზე მცირე შანსი აქვს, რომ დეფოლტს გადაურჩეს, არსებული პრობლემა კი იმავით მდგომარეობს, რომ შეუძლებელია პოლიტიკური სისტემის იმუნიზაცია, რომ ბერძნული კრიზისის მოგვარებისთვის იმუშაოს“.

ზედა ზღვრის გაზრდასთან დაკავშირებით: რესპუბლიკელები ობამას ადმინისტრაციისგან ბიუჯეტის დეფიციტთან ბრძოლაში გადაწყვეტ მოქმედებებს ითხოვენ და მზად არიან, ლიმიტის გაზრდა აგვისტომდე გააჭიანურონ, რათა ამით აშშ-ის ხელისუფლების ტექნიკური დეფოლტი გამოიწვიოს.

აშშ-ის ფინანსური სისტემის განსაკუთრებული მსოფლიო ბაზარი მოატყუას. კლინტონის ოქროს აუზის ღირებულება, არც მეტი, არც ნაკლები, 600 მილიარდი დოლარი შეადგინა

ტი ამერიკისთვის ძალზე მომგებიანია არა მხოლოდ იმიტომ, რომ იმდენ ვალს დააგროვებს, კიდევ ერთხელ, უკვე 63-მდე ბაზარდოს სახელმწიფო ვალის ზრდის გაზრდის შუა რიცხვებამდე გაჭიანურება აშშ-ის რეიტინგის დაწვევის პირობა გახდება, 15 აგვისტოს ზღვრის გაზრდასთან დაკავშირებით ნარუმბატებლობა კი ქვეყნის რეიტინგის შეზღუდულ დეფოლტამდე დაგდებას განაპირობებს.

ჯერ არ ჩანს: დოლარის კრედიტებისთვის გიროები კონსოლიდირებული არ არის. მხოლოდ დოლარის მოვალეების დეფოლტების შემდეგ გაჩნდება ჰიპერინფლაციის შესაძლებლობა.

ვარი ხელოვნური კატაკლიზმები შემდგომ ვარდნას უწყობს ხელს. ამ ყველაფერს შეიძლება მოჰყვეს არა მხოლოდ „ტოქსიკური“, არამედ არაფრით უზრუნველყოფილი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებით გადასვებული ბანკების მორიგი გაკოტრება. თუ ბანკები კვლავ დაეცემა, ახალი კრიზისი დაიწყება. სწორედ მოვლენათა ამგვარი განვითარების თავიდან ასაცილებლად კი, ექსპერტების აზრით, შესაძლოა იქცეს შეთანხმება მწარმოებელ ქვეყნებთან, რომლებიც ბოლოსდაბოლოს გამოაცხადებენ ეკონომიკის მზის ჩასვენების შესახებ და ამით მთელს მსოფლიოს „გადატვირთავს“.

იგზავნა. დანარჩენი, როგორც გამოიქვინა ირწმუნება, დაიფარა ოქროთი და ბაზარზე გაიყიდა. ბარბა იმისა, რომ აშშ-ის ოქროს მარაგი ყალბი ოქროს მონეტა, ფინანსური სისტემის განსაკუთრებული მსოფლიო ბაზარი მოატყუას. კლინტონის ოქროს აუზის ღირებულება, არც მეტი, არც ნაკლები, 600 მილიარდი დოლარი შეადგინა.

აფერაზე ისიც მიანიშნებს, რომ მსოფლიო სავალუტო ფონდის ექსპლემდვანელის — დომენიკ სტროს-კანის სექსუალურ სკანდალში გახვევის ერთ-ერთ მიზეზად მის მიერ გამოქვეყნებული ინფორმაცია იქცა — აშშ-ს ოქროს მარაგი არ აქვს. აშშ-ში ყოფილას სტროს-კანს ცსს-მ დაუდასტურა, რომ აშშ-ში ოქროს მარაგი სადღაც გადგა.

ასე რომ, ერთადერთი, რასაც ჯერჯერობით შესწევს ძალა სისტემა სრული ნგრევისგან იხსნას, ბაზრის მხრიდან ნდობაა. როდესაც ეს ნდობა დაიკარგება, ყველაფერი გაქრება. იმ შემთხვევაში, თუ მიღებულ იქნება გადაწყვეტილება ჰიპერინფლაციის ცენარის ამუშავების თაობაზე, რაიმე ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებაც კი არ გახდება საჭირო. ამჟამინდელ პირობებში საეკონომიკის საკმარისი იქნება მასშტაბში პანიკის გასაღვივებელი საინფორმაციო კამპანიის წამოწყება, ფედერალური სარეზერვო სისტემის, მსოფლიო სარეზერვო ფონდისა და ევროპის ცენტრალური ბანკის წარმომადგენლებს კი ერთადერთი რამ მოეთხოვება — გაჩუმდნენ და თავი შეიკავონ ირგვლივ შექმნილი მდგომარეობის კომენტარებისგან.

სტრატეგიულ გეგმაში აბსოლუტურად სულერთია, ახლავე მოხდება საბერძნეთის სუვერენული დეფოლტი თუ გარედან მიხმარებული ათეული მილიარდებით მას გააჭიანურებენ. ორივე შემთხვევაში შედეგი ერთი და იგივე იქნება: ჯერ ფედერალური მოკი, შემდეგ კი — ჰიპერინფლაცია.

საბერძნეთისთვის საგარეო ფინანსური დახმარების გაწვევის შემთხვევაში, აშშ-ს მეტი დრო ექნება დოლარის ჰიპერინფლაციის მართვადი ცენარის მოსაზრებულად...

გრინსპენის მიერ გაკეთებული ხმაშემალი განცხადება საბერძნეთის შესახებ, შესაძლოა, ის ხმაურიანი ფონი იყოს, რომელიც მსოფლიო საზოგადოებას აშშ-ის დეფოლტისთვის ამზადებს. მაგრამ თავად აშშ-ის დეფოლტს ყველა არ აფასებს მოვლენათა განვითარების ნეგატიურ ვარიანტად.

14 ივნისს ევროკომისია საბერძნეთის მდგომარეობასთან დაკავშირებით ერთიან დასკვნებამდე ვერ მოვიდა და ვერც ამ ქვეყნის სავალე პრობლემების მოგვარების გზებზე შეთანხმდა.

16 მაისს აშშ-მა გადალახა სახელმწიფო ვალის მორიგი ზედა ზღვარი, რაც კონგრესმა შარშან 14,3 ტრილიონ დოლარზე გაავლო. ახლა აშშ-ის ადმინისტრაციას სულ რამდენიმე კვირა აქვს იმისთვის, რომ თანხები აიცილოს დეფოლტი, რომელიც, შესაძლოა, უკვე 2 აგვისტოსთვის დადგას, თუ კონგრესი სახელმწიფო ვალის ზედა ზღვარს კიდევ არ გადასწავს.

ეკონომიკური ექსპერტების აზრით, იმისთვის, რომ ალან გრინსპენის გაფრთხილების წამდვილი არსი გასაგები გახდეს, გასათვალისწინებელია შემდეგი გარემოებები:

მსოფლიო მასშტაბში თანდათან მნიშვნელოვან სკანდალი აშშ-ის სახელმწიფო ვალის

უნდა ვივარაუდოთ, რომ გრინსპენის განცხადება არის მცდელობა, შეაფუოს საზოგადოებრივი აზრი აშშ-ის ვითომდა ბერძნული კატასტროფით განპირობებული შეზღუდული დეფოლტის ჯერ შესაძლო, შემდეგ კი გარდაუვალ პერსპექტივას. აშშ-ის დეფოლტი, თუნდაც შეზღუდული, დისპროპორციული პასუხი იქნება საბერძნეთის პრობლემებზე, რომლებსაც საერთოდ არ უნდა ჰქონდეს გავლენა ამერიკაზე: ამერიკული ბანკებისა და ბროკერების ჯამური აქტივები ამ ქვეყანაში მხოლოდ 32,7 მილიარდი დოლარია, სუფთა აქტივები — კიდევ უფრო ნაკლები.

საბერძნეთის დეფოლტი

საბერძნეთის დეფოლტი აშეჩიხისთვის ძალზე მოგებიანია, რადგან დეფლაციური შიკოების მთელ ტვირთს ევროპულს დააკისრებს

ექსპერტების აზრით, დოლარისა და სხვა ძირითადი მსოფლიო ვალუტების ჰიპერინფლაცია გარდაუვალია. ერთის მხრივ, განვითარებული ქვეყნების არაფინანსური სექტორების ვალდებულებები უკვე უახლოვდება თავის ბუნებრივ ზედა ზღვარს. მაგალითად, აშშ-სა და კანადაში სახელმწიფო ვალი დაგროვილი ეროვნული სიმდიდრის 68%-ს შეადგენს, იაპონიაში — 64%-ს. ბრიტანეთში — 59%-ს და ასე შემდეგ. ამიტომ ამა თუ იმ ფორმით ამ ვალდებულებების გაზრდა უკვე დაუფიქრებელია. ეს ფორმები კი ან მტკიცე დეფლაციური შედეგები იქნება, ან — ქირურგიული ჰიპერინფლაციის პირობები

ახლა ბირჟებზე ფასები და ინდექსები ეცემა და „კიტრის ეპიდემიის“ მსგავსი ყოველგვარი ხელოვნური კატაკლიზმები შემდგომ ვარდნას უწყობს ხელს. ამ ყველაფერს შეიძლება მოჰყვეს არა მხოლოდ „ტოქსიკური“, არამედ არაფრით უზრუნველყოფილი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებით გადასვებული ბანკების მორიგი გაკოტრება. თუ ბანკები კვლავ დაეცემა, ახალი კრიზისი დაიწყება. სწორედ მოვლენათა ამგვარი განვითარების თავიდან ასაცილებლად კი, ექსპერტების აზრით, შესაძლოა იქცეს შეთანხმება მწარმოებელ ქვეყნებთან, რომლებიც ბოლოსდაბოლოს გამოაცხადებენ ეკონომიკის მზის ჩასვენების შესახებ და ამით მთელს მსოფლიოს „გადატვირთავს“.

გეგენა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პრონოსოვის სოსოსლის უკანასკნელი წლები

მიხეილ სიმონის ძე დღითიდღე უფრო ჩაფიქრებული ხდებოდა, შეიცვალა გარეგნულად და ბოლოს ჩანდა. ერთხელ დილით ვორონცოვმა თავისთან ვ. ტოლსტოი იხმო, რომელსაც თავადი ტახტზე დაწოლილი დახვდა. ეცვა ეგერის ფორმა და, როგორც ყოველთვის, — სამხედრო შინელი.

ტოლსტოი იგონებს: „მე შემაძრწუნა მისმა სახემ, რომელზეც მისი ავადმყოფობის კვალი ჩანდა და, ამასთან, — დიდი ტკივილიც. მითხრა, რომ მოქმედი ჯარებისთვის სასურსათო პროდუქტებზე ფასების აწევა დიდი უჭკუობა იქნებოდა, რადგან, შესაძლოა, ამით ისინი პროდუქტების გარეშე დარჩნენ ან დიდს გაჭირვებით შეიძინონ იგი“.

ყოველდღიურად აბარებდა რა ანგარიშს მთავარსარდალს, ვ. ტოლსტოი სისტემატურად ხედავდა მას სამხედრო შინელით, ფიზიკურად და უძღვრებულს. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ყველაზე რთულ საკითხებს მიხეილ სიმონის ძე ვორონცოვი ბრძნულად დაჭკვიანურად წვევდა. პირველივე ბრძოლაში თურქული არმია მორალურ განადგურებამდე მიიყვანა. აი, რას ამბობს ამის შესახებ ვ. ტოლსტოი: „აზიურ თურქეთში რუსული კამპანიის მთელი წარმატება სამართლიანად ეკუთვნოდა თავად ვორონცოვს. თავისი მაგალითითა და მზრუნველობით მან სული შთაბერა კავკასიის ჯარებს, დაუბრუნა ძველებური გმირული სული“.

რუსული ჯარების მიერ ბაიანეთში მოპოვებულმა წარმატებებმა დიდი ზეგავლენა მოახდინა აზიური თურქეთის ომის მსვლელობაზე. ამ წარმატებამ კავკასიის არმია სულელურად განამტკიცა, ამასთან, პანიკური შიში გაუჩინა მონღოლთა დევლებიდან.

1853 წლის დეკემბერში ჯანმრთელობის გაუარესების გამო ვორონცოვმა სთხოვა ხელმწიფეს, მისთვის შეეზღუდებინათ მისი მოქმედების სფერო. მიიღო რა იმპერატორის სურვილისამებრ, თავისი საქმეები მის მოადგილეს, გენერალ რეადს გადააბარა. ასევე, ხელმწიფის სურვილისამებრ, ამ უკანასკნელს არ უნდა შეეცვალა ვორონცოვის მმართველობის ნესხე და კანონები, ხოლო ვორონცოვის გამოჯანმრთელების შემდეგ რუსული უფლება ექლავდა, დაბრუნებულიყო თავის სამსახურში და მხარის კეთილმონწყობა ძველებური მონღომებით გაეგრძელებინა.

1854 წლის 4 მარტს თავადი ვორონცოვი ოჯახთან ერთად თბილისიდან გაემგზავრა. პატრიარქმა ნერსესმა დამგზავრების წინ ისინი დალოცა. ვორონცოვის ჯანმრთელობის გაუარესებამ და, ამასთან, ძლიერმა გაცივებამ იძულებული გახადა მგზავრება, სტუ-

ბე. ვიღებ რა მხედველობაში ამ საკითხებს, მე პირადად დარწმუნებული ვარ, რომ რუსეთის სასიცოცხლო ინტერესებში შედის და ჩვენ უარი უნდა ვთქვათ სამშვიდობო ხელშეკრულების ნაჩქარევად დადგობაზე“.

ვორონცოვი თვლიდა, რომ ანგარიშს ვერ გაუწევდა სამარცხვინო მშვიდობას, ამასთან, ჩვენ ერთ დიუმ საკუთარ მინასაც არ დავთმობთ. რაც შეეხება ჩვენი უფლებების შუღლზე შეზღუდვას, მისი აზრით, ეს უფლება რუსეთმა დაკარგა სევასტოპოლის დანგრევის შემდეგ. „ჩვენ ყურადღება ვერ მივაქციეთ საბერძნეთს, — თვლიდა თავადი, — რამდენადაც ქრისტიანებს ესმით, რომ ყველა მონაპოვარი, მომავალი ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, რუსეთის დამსახურება, მისი ძალისხმევის შედეგი და წყალობა იქნება“.

საუბრის ბოლოს თავადმა ბოდიში მოუხადა იმპერატორს გულახდილობისთვის. „იმპერატორი მომეხვია და მითხრა, რომ მე თვითონ ვიხსიან მაღლობას გულახდილობისთვის, შენ დამარწმუნე, რომ ყველაფერი უნდა გავაკეთო მშვიდობის მისაღწევად“.

1856 წლის აგვისტოში იმპერიის ნამდვილმა რაინდმა თავისი მონარქის უკანასკნელი და უდიდესი ჯილდო — გენერალ-ფელდმარშლის ჩინი მიიღო. * * * 1856 წლის 6 ნოემბერს მიხეილ სიმონის ძე ვორონცოვი ოდესაში თავის კაბინეტში იმყოფებოდა. მოუხვედარი ღამის შემდეგ თავადმა გადაწყვიტა, არ შეეცვალა თავისი განრიგი და, ჩვეულებრივ, გაცვა განკარგულებები სახლში. არავის მიუქცევია ყურადღება მის მიხეილ სიმონის ძის შეკითხვისთვის: „ჩამობრძანდა თუ არა უწინდესი ინოკენტი?“ შუადღის 4 საათამდე დრო გაინელა. თავადის მდგომარეობა შემოფოტებას არ იწვევდა, მაგრამ მალე გაუმეორდა ნერვული შეტევა, რომელიც 3 რიცხვში ჰქონდა. ქალბატონი მუხომოყრილი იყო მეუღლის სანოლთან.

...4 საათსა და 25 წუთზე მას მეუღლის ხელიდან მოხსნილი ქორწინების ბეჭედი გადასცეს.

„მთელ სახლში ტირილისა და გოდების ხმა გაიშალა. აქ მოსულიყვნენ არა მარტო სასულიერო პირები, ასევე, სახელმწიფო მოღვაწეები, ახლობლები და ცნობილი ადამიანები“.

ხალხმა დაკარგა არა მარტო უდიდესი სახელმწიფო მოღვაწე, ასევე, ქვეყნის ქრისტიანული სული. არა მარტო შინაგანი მშვიდობის, ასევე, გარეგნული სილამაზის მქონე განუსაზღვრელი შემოქმედებით უნარის მქონე პიროვნება.

გეგენას სოსოსლის მიხეილ ვორონცოვის დღიური — ეს არის მოკლე, ლაკონური ჩანაწერები, რომლებშიც არ არის გამოვლენილი მისი მღელვარე გრძობები, მაგრამ ამ ტუნ ჩანაწერებსაც არ შეუძლია გადაფაროს ოთხი შვილის დამკარგავი მამის ტკივილი.

თავი „1820 წელი“: „ამ წლის დასაწყისში ლიზამ ქალიშვილი გააჩინა, რომელიც მისი დაბადებიდან რამდენიმე დღეში დაეკარგეთ“.

თავი „1821 წელი“: „ლონდონში დაბადდა ჩვენი ქალიშვილი ალექსანდრინა“.

თავი „1822 წელი“: „ლიზამ გააჩინა ვაჟი, რომელსაც ალექსანდრე დავარქვით და რომელიც ერთ წელიწადში დაეკარგეთ“.

თავი „1826 წელი“: „პეტერბურგში შემატყობინეს, რომ ვაჟიშვილი შექმენა, რომელსაც მიხეილი დაარქვეს და რომელიც, საუბედუროდ, მოგვიანებით ინგლისში დაეკარგეთ“.

თავი „1830 წელი“: „სექტემბრის შუა რიცხვებში მე ჩემს მეუღლესთან გავექცევი, გზად შევიტყვე, ჩვენი ძვირფასი და საოცარი ქალიშვილის გარდაცვალების შესახებ, რამაც შემძრა“.

ალექსანდრას სიკვდილის შემდეგ, 1830 წელს ექვსი შვილიდან ცოცხალი მხოლოდ ორი დარჩა: სიმონი და სოფია (მის დაბადებაზე 1825 წელს დღიურში არაფერი წერია).

ვორონცოვის პატარა შვილები დროის დიდ ნაწილს ბელიცერკოვში ატარებდნენ, ბებიასთან ა.ვ. ბრანიცკაასთან, როცა მშობლები საზღვარგარეთ მიდიოდნენ, ბავშვებიც მიჰყავდათ.

სიმონ მიხეილის ძე ვორონცოვმა, 1842 წელს დაამთავრა რომელიც ლიცეუმი ოდესაში.

1847 წლის ოქტომბერში ტიტულოვანი მრჩვეელი, თავადი ვორონცოვი გაწმენებული იქნა პრეობრაჟენსკის პოლკის ლეიბ-გვარდიაში შტაბს-კაპიტნად. იმპერატორმა იგი თავის ფლიგელ-ადიუტანტად დანიშნა და იმედად დააინიშნა, რომ „მამის კვალს გაჰყვება, იქნებოდა მასსავით ღირსეული და საუკეთესო მებრძოლი“.

სიმონ მიხეილის ძე იყო მრავალი საომარი მოქმედების მონაწილე კავკასიაში. 1851 წლის 26 აგვისტოს ალუქკინის სასახლეში გაიმართა სიმონ ვორონცოვის ქორწილი მარია ვასილის ასულ სტოლიპინთან. ის იყო ლამაზი, თავალებბრიალა, შავთვალნარბა მზეთუნახავი.

1852 წელს გენერალ-ადიუტანტის, თავად ვორონცოვის სახელობის ეგერთა პოლკის უფროსმა, პოლკოვნიკმა სიმონ მიხეილის ძე ვორონცოვმა ბრძოლებში წარმატებისთვის გენერალ-მაიორობა მიიღო.

1855 წლის სექტემბერი. „სევასტოპოლის ეს თერთმეტთვიანი ალყა ნამდვილი კოშმარია. ვორონცოვი (თავადი სიმონ მიხეილის ძე) მძიმედ დაჭრილი იყო, რაზეც მი-

ამბეს: მან ჭურვის ნამსხვრევსგან კანტუზია მიიღო“, ის (ა.მ. ბარიატინსკი) პატივს სცემს სიმონ ვორონცოვს და მოხარულია, რომ მან, როგორც იქნა, მიიღო ბრიადა, რომელსაც ომის დაწყების წინ ითხოვდა. სიმონ მიხეილის ძე კავკასიაში სიცოცხლეს წირავდა. ის მეუბნებოდა: „პარადებისთვის საკმარისია კრასნოსელსკის გენერლები; სიმონ მიხეილის ძე საამისოდ არ გამოდგებოდა, ის იყო მეომარი და მებრძოლი გენერალი; მე თქვენ არ გეუბნებით, რომ ის იყო მხედართმთავარი, რომლებიც ასე ცოტანი არიან“, — წერდა ა.ო. სმირნოვი.

სტორიის საოცარი შემობრუნება. მიხეილ სიმონის ძის ვაჟიშვილი ყირიმის ომის წლებში სევასტოპოლის დაცვისას დაიჭრა, ხოლო ეკატერინე სიმონის ასულის ვაჟი ლორდ გებერტი (1810-1861) იყო ბრიტანეთის ხელისუფლების სამხედრო მინისტრი.

1808 წელს გრაფმა ს.რ. ვორონცოვმა თავისი ქალიშვილი გრაფ პემბროკს მიათხოვა. ამ ვაჟის პირველი ცნობილი წარმომადგენელი ცხოვრობდა მეფე ჰენრი პირველის დროს და მისი კამერგერი იყო.

XVI საუკუნის შუაწლებიდან ამ ოჯახის წევრებმა უფლება მიიღეს, ლორდთა პალატაში მსხდარიყვნენ. გრაფინია ვორონცოვსა და გრაფ პემბროკს ქორწინება უნიკალური შემთხვევა გახლდათ. „პირველად კი თავად ბარიატინსკი და კი ლორდ შერბორნის ქალიშვილის ანა მარგარიტა დატონის ქორწინება. ისინი 1806 წელს შეუღლდნენ. ვორონცოვის ქალიშვილისა და გრაფ პემბროკის ქორწინება სიმონ რომანის ძის ინგლისურ სამეფო კარისადმი დამსახურებისა და ინგლისში მრავალი წლით ყოფნის შედეგი იყო“, — აღნიშნავს თავის გამოკვლევაში მ.გ. მურავიოვი.

სიღნი ჰერბერტის აქტიური მოღვაწეობის შედეგად ფლოტის გემების რაოდენობა გაიზარდა, შეიქმნა სატელეგრაფო კავშირი, ყირიმში საქმიანობა განახლდა მონყალეების დამფლორენს ნაინტივილიმა.

1856 წელს სიღნი ჰერბერი არმიაში რეფორმების გატარების ლიდერია. მასზე საუბრობენ, როგორც შესაძლო პრემიერ-მინისტრზე, 1845-1861 წლებში ის არის სახელმწიფო მდივანი სამხედრო საკითხებში.

მამის სიკვდილის შემდეგ სიმონ მიხეილის ძე ვორონცოვმა მამამისის მიერ დაარსებული მაიორატი (ალუქკა, მასანდრა, აი-დანილი) მემკვიდრეობით მიიღო.

ალუქკის მეპატრონეები სახელგანთქმული იყვნენ თავიანთი სტუმართმოყვან-

მიხეილ სიმონის ძე ვორონცოვი

რეობით; თავადებისა და თავადის ასულების დაბადების დღეებზე სტუმრებს იალტიდანაც იწვევდნენ. მათ შორის ყოველთვის იყვნენ ქალაქის თავი ვ.ა. რიბიცკი; მემამულეები ნინამძღვარი 1870-1880 წლებში მ.ა. მურავიოვი და სხვ.

სადილზე მონვეული იყვნენ, ასევე, პოლკების მთელი კორპუსების შემადგენლობა და მეთაურები. შემდეგ, ყველანი ტერასაზე გადოდნენ. სიმონ მიხეილის ძე მონაწილეობდა რამდენიმე კადრილში.

ლივანდიაში ჩამოსვლის დროს იმპერატორი ალექსანდრე მეორე საღამოობით ჩაიხუ ხშირად ჩადიოდა ალუქკაში.

ხელმწიფე დიდად აფასებდა (თანამედროვეთა გადმოცემით) თავადის დამსახურებას მელეკენების განვითარებაში. ს.მ. ვორონცოვმა საფრანგეთიდან მოიწვია გამოცდილი მელეკენები მასანდრაში, აი-დანისა და ალუქკაში. ვორონცოვის ღვინოების ფასი ხელმისაწვდომი იყო.

ერთხელ ალუქკაში ერთი საღამოს დროს რომელიც გენერალმა ვერაფრით დაიჯერა, რომ ღვინო, რომელიც მას ასე ძალიან მოეწონა, რეივეინი კი არ იყო, არამედ უბრალო თეთრი ღვინო ვორონცოვის სარდაფიდან და რომლის ერთი ბოთლის ფასი მხოლოდ 20 კაპიკს შეადგენდა.

იმპერატორს ყველაზე მეტად მასანდრის ბორდო უყვარდა. ამასთან დაკავშირებით ერთი ასეთი კურიოზი მოხდა. მიიწვია რა იმპერატორმა სადილზე ვორონცოვი, დაინწო ბორდოს ქება და თანვე დასძინა: „ცუდია, რომ მაღალი ფასის გამო მას ბევრი ვერ გასიხვავს“. საქმე ისაა, რომ ყოველდღიურ ანგარიშებში ერთ ბოთლზე თითქმის ორი მანეთი იყო აღნიშნული, ამიტომ ხელმწიფეს ძალიან გაუკვირდა, როცა შეიტყო, რომ მისი ნამდვილი ფასი მხოლოდ 60 კაპიკს შეადგენდა. აღმოჩნდა, რომ გოფმისტერ ა.დ. კნიაჟევიჩს პერსონალი ატყუებდა.

სიმონ მიხეილის ძე დიდ ყურადღებას უთმობდა ზეთოვანი ხეების გაზრ-

მიხეილ სიმონის კი ვორონცოვს არ ახასიათებდა არსებული სინამდვილისადმი პასიურობა ან მის განსაზღვრებას. მისი სახით ჩვენ ვხედავთ უმსხვილესი მასშტაბის სახელმწიფო მოღვაწეს, რომელსაც თავისი მოღვაწეობის ყველა სფეროში შეაქლო მიეღწია საუკეთესო შედეგებისთვის.

გეოგრაფია

და-გახარებას; ის იღებდა დიდებულ პროვანსულ ზეთს.

არსებული სახით ალუპკის პარკისა და ყვავილნარების შენარჩუნება ყოველწლიურად 40 ათასი მანეთი ჯდება.

ჯარი კიდეც მამატრონეთა სიცოცხლეში, ტურის-ტაბს ალუპკის პარკში თავისუფლად გადაადგილებების ნება ჰქონდათ დართული. ვორონცოვის მამულის დამთავლების შემდეგ არა მარტო ხმაურით დაინახა, არამედ აზიანებდა ნაპირს მრავალი, სხვადასხვა წარმოშობის, რომლებიც მათ პარკის ზედა მხრიდან ნაპირს ჩაბრუნებულ ნაპირს დაინახა. ვიორა შემთხვევით მასპინძლის მოთმინების ფინალს ახდენს; ძალბატონი შვიდი რა ჩინურ ოთახში, აღმოჩნდა, რომ იქვე, ტახტზე, უცხო ადამიანი იჯდა. ამის შემდეგ ვორონცოვის იმუშავებელი გახდა, პარკის ბარკვეულ ნაწილებში აღმოჩნდა მისი მორიგობა დაინახა.

წერი, სადაც შედიოდა მიხეილ ლერმონტოვიც. 1840 წელს შუგლოვი დაინიშნა ფელდმარშალ ი.ფ. პასკევიჩის ადიუტანტად; 1842 წელს სამსახურიდან გადადგა. შუგლოვის შესახებ თავადი ლიბანოვ-როსტოვესკი წერდა: „ის იყო მაღალი და თხელი; ლამაზი სახე ვერ ფარავდა მის წერტილ მოძრაობებს. მიუხედავად იმისა, რომ იყო გამხდარი, გასაოცარი კუნთები ჰქონდა და ძალიან მოქნილი იყო: ისროდა ფისტოლეტიდან, ფარიკაობდა, იყო ტანმოვარჯიშე და ისე ხტებოდა სიგრძესა და სიმაღლეზე, როგორც პროფესიონალი არტისტი; არაჩვეულებრივად უმკლავდებოდა ცეცხლოვანი ინგლისურ ცხენებს. ის ძალიან მოსწონდათ ქალებს იმ კონტრასტის გამო, რომელსაც მისი, ერთი შეხედვით, სუსტი და უსუსური გარეგნობა ქმნიდა ყოველივე შემოთქმულის ფონზე; ამას ემატებოდა დაბალი და სასიამოვნო ხმის ტემბრი“.

ლა. ა.პ. შუგლოვი კი უფრო ადრე, 1876 წელს დაიღუპა. იგი ალექსანდრე ნეველის ლავრაში დაასაფლავეს. დაკრძალვას ს.მ. ვორონცოვი ხელმძღვანელობდა. 1867 წელს სოფია მიხეილის ასულსა და ანდრე პავლეს ძის ქალიშვილი ელისაბედი ცოლად გაჰყვა გრაფ ილარიონ ივანეს ძე ვორონცოვ-დაშკოვს. გრაფი ი.ი. ვორონცოვ-დაშკოვი (1837-1916) გახლდათ ერთ-ერთი დამფუძნებელი შეთქმულებათა წინააღმდეგ ბრძოლის საიდუმლო ორგანიზაციისა („წმინდა რაზმები“) და ასევე იყო ალექსანდრე მეისის დაცვის უფროსი.

თანამედროვეთა აზრით, პეტროვის სახეში ა.პ. შუგლოვის პიროვნება იყო ნაგულისხმევი. 1865 წელს პოლკოვნიკი გრაფი შუგლოვი გაათავისუფლეს სამსახურიდან. როგორც გ.გ. ფილატოვა თავის გამოკვლევაში აღნიშნავს, ა.პ. შუგლოვი მონაწილეობდა საგლეხორეფორმის მომზადებაში, შემდგომ კი მთლიანად ამ საქმეზე და ადგილობრივ ადმინისტრაციასთან ბრძოლაზე გადაერთო. მისი გამოსვლები ფართოდ შექმნიდა პრესაში; მათში რევოლუციური ნაპერწკალი მოჩანდა.

1855 წელს ის მოსკოვის უნივერსიტეტში ჩაირიცხა. 1856 წელს სამხედრო სამსახურში გადავიდა, 1858-ში გახდა კორნეტი ცხენოსანი პოლკის ლეიბ-გვარდიისა, 1862 წელს დაინიშნა ფლიგელ-ადიუტანტად. საკუთარი სურვილით წავიდა კავკასიაში, მონაწილეობდა საომარ მოქმედებებში; 1867 წელს დაინიშნა შუგლოვთა პოლკის ლეიბ-გვარდიის მეთაურად, თან გენერალ-მაიორობა უბოძეს და ამაღალი ჩარიცხეს. გრაფი აქტიურად მონაწილეობდა 1877-1878 წლების რუსეთ-თურქეთის ომში, შემდეგ მეთაურობდა მეორე გვარდიის ქვეითთა დივიზიას.

1867 წელს მას უბრძანეს რუსეთის დატოვება, 1869-ში ის სამშობლოში დაბრუნდა. სოფია მიხეილის ასულისა და ანდრე პავლეს ძის ოჯახური ცხოვრება არ შედგა. გრაფინია 5 შვილს ზრდიდა; მუდღეობი, ძირითადად, ცალცალკე ცხოვრობდნენ, ანდრე პავლეს ძე — საფრანგეთში, სოფია მიხეილის ასული — შვეიცარიაში, სადაც 1879 წელს გარდაიცვალა და რუსულ ეკლესიასთან დაკრძალა.

1882 წლის აგვისტოში ის ხდება იმპერატორის სასახლის მინისტრი. ალექსანდრე მესამე იმდენად ენდობოდა ვორონცოვ-დაშკოვს, რომ სთხოვდა მას, ასევე, გენერალ-ადიუტანტებს ო.ბ. რისტერსა და პ.ა. ჩერევისს, „დახმარებოდნენ მას მოხსენებებსა და ანგარიშთა გარკვევაში“, — იგონებს ნ.ა. ეპანჩინი. 1891 წლის 19 ოქტომბრიდან 13 ნოემბრამდე, გრაფი ვორონცოვ-დაშკოვი უმაღლესი სახელმწიფო პირების ყირიმში გამგზავრების დროს, მათი გამცილებელი იყო და 28 ოქტომბერს ლივადში ესწრებოდა ალექსანდრე მესამისა და მარია თეოდორის ასულის ვერცხლის ქორწილს.

ვორონცოვის სასახლე თბილისში

ხოდინას კატასტროფის შემდეგ, რაშიც მამინდელი რუსული საზოგადოება სასახლის მინისტრს ადანაშაულებდა, მან ნიკოლოზ მეორეს სამსახურიდან გათავისუფლება სთხოვა. მაგრამ, ზოგიერთი მისი თანამედროვე ამის ჭეშმარიტ მიზეზად მისადმი ახალგაზრდა იმპერატორის მფარველობას ასახელებდა, რამაც დედოფლის უემციოფილება გამოიწვია.

ბეზულის მონარქიული ხელი-სუფლების წარმომადგენლები, თავად-აზნაურები შუამავლები არიან უმაღლეს ხელისუფლებასა და ხალხს შორის; არც ერთმა რეფორმამ არ უნდა დაარღვიოს სახელმწიფო ხელისუფლების სისტემის ერთიანობა; ვალდებული არიან, გაითვალისწინონ სახელმწიფოს ისტორიული წარსული, მისი რეალური მოთხოვნები, ხელისუფალთა საქციელი უნდა ჰქონდეს, ჭეშმარიტი პატრიოტი მაინც უნდა ემსახუროს მამულს ნებისმიერ ასპარეზზე. იმპერატორის მიერ დაკისრებული მოვალეობების კეთილსინდისიერი შესრულება არის სასიცოცხლო პოზიციის საფუძველი. კარიერაში წარმატებები ერთგვარი შეფასებაა მენს მიერ მოტანილი სარგებლობის განუვლილი სამსახურის განმავლობაში.

1904 წელს ელისაბედი მეექვსედრობით მაიორატზე უფლება მიიღო. ალუპკაში ოდესიდან ბიბიზაბაჟი კვირფასი ამაჟი, ნიზნაჟი, სურათაჟი, არძივაჟი, ალუპკაში ტაძრის და ტუპარკულოში დავადავალუ ბაჟიშთა სანატორიუმის ინსპექტორად დაინიშნა.

სადღესასწაულო ლიტურგიის შემდეგ, რომელიც საკათედრო ტაძარში მისმა უმაღლესმა უგანათლებულესობამ, ხერსონისა და ოდესის არქივისკოპოსმა დიმიტრიმ ალავლინა, პროცესია ტაძრიდან ძეგლისა და ოთხი პლატფორმა იყო მოწყობილი: სასულიერო პირთათვის, გენერალიტეტისათვის, ადგილობრივი და სხვა ქალაქებიდან ჩამოსული მოქალაქეებისათვის.

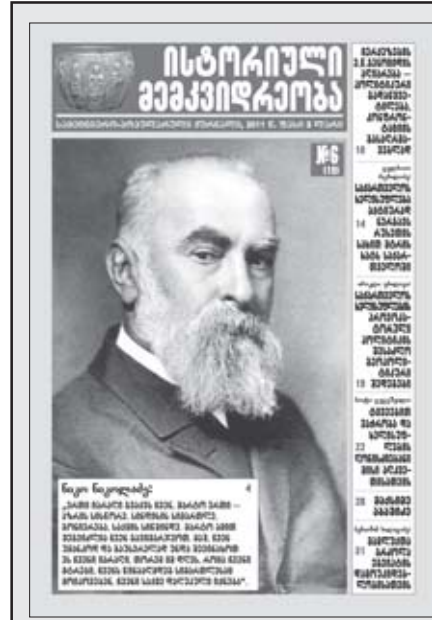
1905 წელს სასახლის სამეურნეო კორპუსებში განთავსდა სანატორიუმი რუსეთ-იაპონიის ომში დაჭრილთათვის, მოგვიანებით — ჰოსპიტალი პირველი მსოფლიო ომის ინვალიდებისთვის. ვორონცოვ-დაშკოვების ხარჯზე შენდებოდა წყალგაყვანილობა, ელექტროსადგურები, მაღაზიები.

სადღესასწაულო ლიტურგიის შემდეგ, რომელიც საკათედრო ტაძარში მისმა უმაღლესმა უგანათლებულესობამ, ხერსონისა და ოდესის არქივისკოპოსმა დიმიტრიმ ალავლინა, პროცესია ტაძრიდან ძეგლისა და ოთხი პლატფორმა იყო მოწყობილი: სასულიერო პირთათვის, გენერალიტეტისათვის, ადგილობრივი და სხვა ქალაქებიდან ჩამოსული მოქალაქეებისათვის.

არისტოკრატია — ეს მხოლოდ ის არაა, იყო კარგი გვარიშვილი, ცნობილი, პატივსაცემი თავად-აზნაურთა წარმომადგენელი, არამედ — განსაკუთრებული ტიპის პიროვნებაა. თავად-აზნაურობის საუკეთესო წარმომადგენლებს შეხედულებების გარკვეული სისტემა ჰქონდათ ჩამოყალი-

„ჩვენ ისლა დაგვრჩენია, თავი დაეხაროთ ძეგლის წინაშე დაღმერთს შევთხოვოთ, რომ ჩვენც იმავე გზით გვატაროს, რომლიდანაც ვორონცოვს თეული ცხოვრების მანძილზე არ გადაუხვევია“.

„შამი სხნისა“, ნაწილი პირაჟი

გაეოვიდა საეხნიარ-მოკულაკული უჩრალის

«ისტორიული გეოგრაფია»

მეხსრამეჟე ნოჟარი

უურნალი დღევანდელი აქტიუალურ საკითხებზე ეხმარება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც „ისტორიული მეგვიდრეობის“ ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიქცევენ მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მეგვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. უურნალის რედაქტორია თამარ ქორნიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — „ისტორიული გეოგრაფია“ — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებულითა სერიას, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ასახავს. კრებულითა გამომცემლობა მკითხველთა უფრო წარსულში, რამეთუ პოლიტიკური კონსერვატიზმის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და მათზე დაყრდნობით ასახავს წარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით მანიპულირების მზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამოსცემა ურად დროული და აქტუალური. მსურველებს კრებულის შეკრება შეუძლიათ ნიგის მაღაზიაში. დამატებითი ინფორმაციისთვის დააკავთ: 34-32-95.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გერმანიის სამკუთხედი ერთადერთი ადგილი არაა დედამიწაზე, სადაც დაფიქსირებულია ანომალიური შვითხვევა. ასეთივე თავისებურებით გამოირჩევა კიდეც 4 ადგილი: კუნძულ გუამის ჩრდილოეთით მდებარე ოლქი, აზრიკის სამხრეთ-აღმოსავლეთი რაიონი, სამხრეთ ამერიკის აღმოსავლეთ სანაპიროს ზონა და ავსტრალიასა და ანტარქტიდას შორის მდებარე ოლქი. არანაკლებ საშიშია „სატანის ზღვა“, რომელიც იაპონიის ნაპირებთან, ჰონსიუდან 250 მილში მდებარეობს.

გერმანიის სამკუთხედის მსხვერპლი

65 წლის წინათ დასავლეთ ატლანტიკაში ამერიკული ტორპედოს მზიდვეები გაქრნენ. მათი თვითმფრინავები ცოტა ხნის წინათ ოკეანის ფსკერზე აღმოაჩინეს, მაგრამ გვამებს ვერ მიაგნეს.

დედაიწის ქლიარ გრავიტაციულ ველზე დროის მსვლელობა შენელებულია

„ვენეჯერების“ აპგაზი

1945 წლის 5 დეკემბერს ფლორიდის ნახევარკუნძულზე ფორტ-ლოდერდეილის ავიაბაზიდან ჩარლზ ტელიორის მეთაურობით აფრინდა ხუთი სამადგილიანი ტორპედომზიდი „ვენეჯერების რგოლი“, რომელსაც დავალებული ჰქონდა, სროლაში ორსაათიანი წვრთნა ჩატარებინა. მზიანი, წყნარი დღე იდგა, რაც დავალბის შესრულებას არანაირ საფრთხეს არ უქმნიდა.

ფრენა 14 საათზე დაიწყო. 15:15 წუთის შემდეგ პილოტებმა გადასცეს ინფორმაცია დავალბის შესრულების შესახებ და ბაზაზე გამოეშურნენ. გარკვეული დროის შემდეგ, „რგოლის“ მეთაურმა ავიადისპეტჩერს ბაზაზე შეატყობინა: „კრიტიკული სიტუაცია შეიქმნა. მგონი, კურსს ავცდით, მინა საერთოდ არ ჩანს“. დისპეტჩერმა ტელიორს დასავლეთით კურსის აღებისკენ მოუწოდა. პასუხი ასეთი იყო: „არ ვიცი, დასავლეთი საითაა. ყველაფერი რაღაცნაირადია, ... თითქოს ოკეანეც კი უცნაურად გამოიყურება“.

ამის შემდეგ, რადიოკავშირი საკომანდო პუნქტსა და თვითმფრინავებს შორის მკვეთრად გაუარესდა, სავარაუდოდ, ატმოსფერული ხარვეზების გამო. რგოლის მეთაურს სავარაუდოდ არ ესმოდა ავიადისპეტჩერის ხმა, თუმცა საგუშაგო კუნძულებზე მდებარე გამაგებებებზე ავიადისპეტჩერის ხმა, თუმცა საგუშაგო კუნძულებზე მდებარე გამაგებებებზე ავიადისპეტჩერის ხმა, თუმცა საგუშაგო კუნძულებზე მდებარე გამაგებებებზე ავიადისპეტჩერის ხმა...

16 საათზე, დაზუსტებული ინფორმაციით, ლეიტენანტმა ტელიორმა რგოლის მეთაურობა სხვას გადააბარა. მიიჩნია, რომ სიტუაციას არაადეკვატურად აღიქვამდა. ახალმა მეთაურმა კურსის 180 გრადუსით მოტრიალება ბრძანა. რადიოსიგნალები შესუსტდა — თვითმფრინავები ნაპირს შორდებოდნენ. ბაზაზე მათი ხმა აღარ ისმოდა, მაგრამ რამდენიმე მოყვარულმა რადისტმა დააფიქსირა ჯგუფის ხელ-

მძღვანელის ბოლო სიტყვები: „მგონი, ჩვენ ... თურ წყალში შევდევართ, ... ვილუპებით“.

ჯგუფის მოსაძებნად გაუშვეს ორძრავიანი სამაშველო თვითმფრინავი „მარტინ მარინერი“ (ცამეტკაციანი ეკიპაჟით). იგი აღჭურვილი იყო იმ დროის ყველაზე თანამედროვე სამძებრო ტექნიკითა და დასაკავშირებელი აპარატურით. მალევე საფრენი აპარატიც უგზო-უკვლოდ გაქრა.

შემდგომ, თვითმფრინავებისა და გადარჩენილი ადამიანების მოსაძებნად გამოეშურა აშშ-ის სანაპირო ზოლის დაცვის 18 გემი, 4 ნალმზიდი, რამდენიმე წყალქვეშა ნავი და ასამდე კერძო კატერი, იახტა და ნავი. სამაშველო საქმიანობაში ჩაერთო 307 თვითმფრინავი. ოპერაციას ასევე შეუერთდა ინგლისის გემები და ავიაცია. დაათვალიერეს ატლანტის ოკეანისა და განაპირა რაიონების 380 ათასი კვადრატული მილი, მაგრამ უშედეგოდ — კატასტროფის კვალი არსად ჩანდა.

აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო სარეზერვო კომისიამ ვერ შეძლო დაედგინა 1945 წლის 5 დეკემბერს თვითმფრინავებისა და საზღვის უკვალოდ გაქრობის მიზეზი. აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო ძალების ოფიცერმა პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებს განუცხადა: „ჩვენ არ შეგვენეს იმის ძალა, მიახლოებით მაინც ვთქვათ, თუ რა მოხდა“.

ამერიკელმა ჟურნალისტმა არტ ფორდმა, რომელმაც დაწვრილებით შეისწავლა ჯგუფის გაქრობის ისტორია, ერთ-ერთ სატელევიზიო გადაცემაში განაცხადა, რომ იც-

ნობს რადიომოყვარულს, რომელმაც დააფიქსირა ჩარლზ ტელიორის რაციით გადმოცემული სიტყვები: „არ გამომყენეთ. უცხოულანტელებს გვანან, კოსმოსიდან“.

1991 წელს სამძებრო ხომალდი „დიფ სი“, რომელიც ესპანური ოქროთი დატვირთული გალვონს ექებდა, ფორტ-ლოდერდეილის ჩრდილო-აღმოსავლეთით, 250 მეტრის სიღრმეზე გვერდიგვერდ ჩამკვრივებულ ოთხ „ვენეჯერს“ წააწყდა. მეხუთე, ნომრით 28 (ზუსტად ეს ნომერი ჰქონდა ტელიორის თვითმფრინავს), დანარჩენებისგან ერთი მილის მოშორებით იპოვეს. საოცარი ის იყო, რომ

თვითმფრინავები მშობლიური ბაზიდან 10 მილში აღმოაჩინეს. მაშინ 5 დეკემბერს რატომ დაიხშო მათი ხმა? დათვალიერების შემდეგ გაირკვა, რომ ყველაფერი უცნებელი იყო, ხოლო კაბინებში, ეკიპაჟის წევრების კვალი არ ჩანდა.

დაღუპული ადგილი

„ვენეჯერების“ ტრაგედიის ადგილი — ესაა ვრცელი ტერიტორია, რომელიც ატლანტის ოკეანის დასავლეთ ნაწილში, აშშ-ის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაპირებთანაა. რაიონი შემოფარგლულია ხაზებით ფლორიდიდან ბერმუ-

დის კუნძულებამდე, შემდეგ კი პუერტო-რიკომდე და უკან, ფლორიდამდე ბაჰამის გავლით. ამ ადგილებში თურმე, კარგა ხანია, იკარგება გემები და იხოცება ხალხი.

პირველი, დოკუმენტურად დაფიქსირებული შემთხვევა დათარიღებულია 1840 წლით, როდესაც ნასაუს (ბაჰამის კუნძულების დედაქალაქის) პორტის მახლობლად აღმოაჩინეს მოდრიფე ფრანგული იალქნიანი ხომალდი „როზალი“. გემზე იალქნები აღმართული იყო, ჰქონდა ყველა საჭირო აღჭურვილობა, მაგრამ ადამიანის კვალი ვერ წააწყდნენ.

ანალოგიური შემთხვევა 1902 წლის 20 ოქტომბერს დაფიქსირდა — ატლანტის ოკეანეში გერმანულ ოთხანძიან ხომალდს „ფრეის“ წააწყდნენ, მაგრამ — ეკიპაჟის გარეშე.

მეოცე საუკუნის ცნობათი თანახმად, გერმანიის სამკუთხედში უგზო-უკვლოდ 150-მდე გემი და თვითმფრინავი, 1000-ზე მეტი მგზავარი, პილოტი და მგზავრი დაიპარბა.

ზოგი მეცნიერი მიიჩნევს, რომ ამ რაიონში დრო არათანაბრად გადის. მაგალითად, ამერიკელ მეცნიერს — აივორ სანდერსონს მოჰყავს მაგალითი: „ნეიმენალ ეარლაინსის“ სამგზავრო ავიალინიერი უახლოვდებოდა მაიამის აეროპორტის დასაჯდომ ბილიკს, სახმელეთო რადიოკონტროლი გამართულად მუშაობს. დაშვებამდე 20 წუთით ადრე პილოტებმა საათი შეამოწმეს სადისპეტჩერო სამსახურთან. უცერად ავიალინიერი რადიოლოკატორის ეკრანიდან გაქრა, ხოლო 10 წუთის მერე — გამოჩნდა.

თვითმფრინავი ნორმალურად დაეშვა, მაგრამ ათი წუთის შეყოვნებით. მფრინავები ამ ფაქტს ვერ ხსნიდნენ, რადგან მათი ავიალინიერი განრიგის მიხედვით დაფრინდა და ბორტზე მყოფთა საათებიც ერთსა და იმავე დროს აჩვენებდა.

მკვლევარი ჩარლზ ბერლიცი ფიქრობდა, რომ ამ ადგილებში დროის სივრცითი ბზარები იყო და ხანდახან თვითმფრინავები და გემები მათში იკარგებოდნენ. თავისი ჰიპოთეზის გასამყარებლად ბერ-

ლიცი აინშტაინის ფარდობითობის თეორიას იშველიებდა, რომლის თანახმადაც დედამიწის ძლიერ გრავიტაციულ ველებში დროის მსვლელობა შენელებულია.

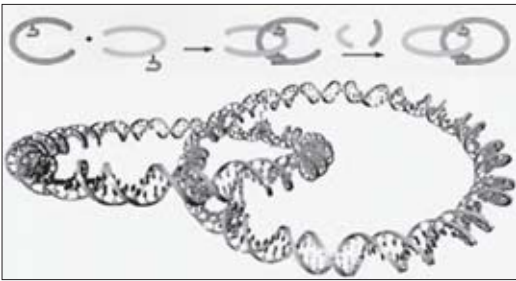
ზოგის აზრით, ყველაფრის მიზეზი წყლის გრავიტაციული შეგრძობაა. ამ მოვლენას ბევრი თვითმხილველი ჰყავს. მაგალითად, „ბოინგ-707“-ის პილოტებმა ეს სან-ხუანიდან ნიუ იორკში გადმოფრენისას, 1963 წლის 11 აპრილს ნახეს. აფრენიდან 20 წუთში, ხუთი მილის მოშორებით, მათ დაინახეს ასობით მეტრის დიამეტრის ყალყზე შემდგარი წყლის მასა. თანდათან წყალი ქვემოთ იწვედა.

ზოგიერთი ფიქრობს, რომ ადამიანების სიკვდილის მიზეზი 1-დან 11 ჰერცამდე დიპაზონის ულტრაბერეთი გამოსხივებაა, რომელიც ოკეანის ღღერისას წარმოიქმნება. ცნობილი ფაქტია, რომ 7 ჰერცის სიხშირის ინფრაბერეთის შემოქმედებამ ადამიანზე, შესაძლოა, გამოიწვიოს რეზონანსი იმ ორგანოებისა, რომლებიც აღნიშნული სიხშირის ექვივალენტურად ირხევა. გარდა ამისა, შესაძლებელია სხვადასხვა ფსიქიკური გადახრების განვითარებაც.

ინფრაბერეთის შემოქმედებისას ადამიანს შეიძლება პანიკური შეტევა და დაეპყროს, გემის კორპუსი და ანაჰიზი დაიშრება. გასაკვირი არცაა, რომ ამ ყველაფრის გამოწვევით ადამიანი ენითა და ხელებით დაეპყროს.

უნდა ითქვას, რომ ბერმუდის სამკუთხედი ერთადერთი ადგილი არაა დედამიწაზე, სადაც დაფიქსირებულია ანომალიური შემთხვევები. ასეთივე თავისებურებებით გამოირჩევა კიდეც 4 ადგილი: კუნძულ გუამის ჩრდილოეთით მდებარე ოლქი, აფრიკის სამხრეთ-აღმოსავლეთი რაიონი, სამხრეთ ამერიკის აღმოსავლეთ სანაპიროს ზონა და ავსტრალიასა და ანტარქტიდას შორის მდებარე ოლქი. არანაკლებ საშიშია „სატანის ზღვა“, რომელიც იაპონიის ნაპირებთან, ჰონსიუდან 250 მილში მდებარეობს. ოკეანის ამ ნაწილს რომბის ფორმა აქვს და იაპონიის სახელმწიფომ სამიმ ზონად გამოაცხადა. 1995 წელს იქ გაგზავნეს ხომალდი „კაიე-მარუ № 5“, სხვადასხვა ექსპერიმენტების ჩატარების მიზნით. ეკიპაჟი და ხომალდი უკან არ დაბრუნებულა.

საქორწინო ბეჭედი — დნმ-ის მოლეკულაზე

ფრანკფურტის გოეთეს უნივერსიტეტის გერმანელმა ქიმიკოსმა ალექსანდრ ჰეკელმა მომავალ მეუღლეს მისივე დნმ-ის მოლეკულებსგან შექმნილი საქორწინო ბეჭედი მიაღწია. მისი დიამეტრი სულ 18 ნანომეტრს შეადგენს და თითოეულ გაკეთებას შეუძლებელია. მეცნიერმა მოლეკულები ჯაჭვს მიამსგავსა, როგორც ორი ბედის ერთიანობის სიმბოლო. ცნობისთვის: ადამიანის თმის ლერის სისქეს რომ მიაღწიოს, 4 000 ასეთი საქორწინო ბეჭედი საჭირო.

გეოგრაფიული

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სალოვნების ყველაზე ძველი ნიშნები

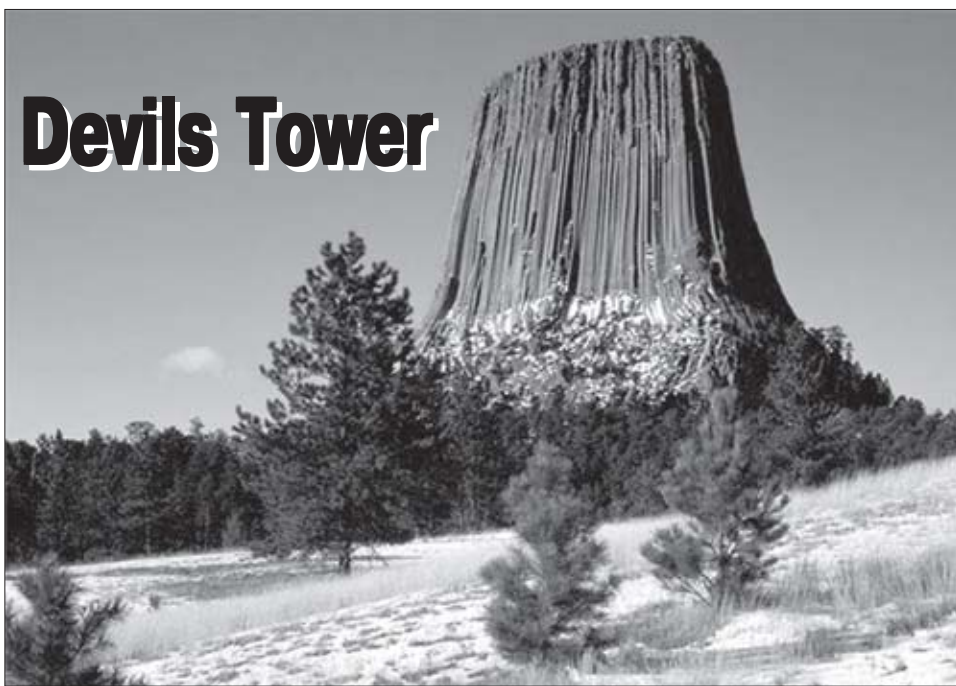

აშშ-ში, ქვეყნის ტერიტორიაზე არსებული ხელოვნების ყველაზე ძველი ნიშნები აღმოაჩინეს. მამონტის გამოსახულება, რომელიც ძვალზეა ამოკვეთილი, 13 ათასი წლის წინანდელია.

ძვლის ნატეხი მოყვარულმა არქეოლოგმა ჯეიმს კენედიმ აღმოაჩინა. ის 2006-2007 წლებში ფლორიდის შტატში გათხრებზე მუშაობდა. ამ ად-

გილს მე-20 საუკუნის დასაწყისში მეცნიერები სწავლობდნენ და გამყინვარების პერიოდის ადამიანისა და ცხოველების ძვლებსაც მიაგ-

ნეს. რამდენიმე წლის წინათ ნაპოვნი არტეფაქტი კენედის სახლში ჰქონდა შენახული. მან 2009 წელს არქეოლოგიური მასალა მტვრისგან განმინდა და იქ გამოსახულება აღმოაჩინა, რის შემდეგაც მეცნიერებს მიმართა. მკვლევარები მაშინვე დაეჭვნენ არტეფაქტის ორიგინალობაში, თუმცა ოპტიკურმა და ელექტრონულმა მიკროსკოპმა დაადასტურა, რომ გამოსახულება და დაუმუშავებელი ზედაპირი ერთ პერიოდს განეკუთვნებოდა. ამასთან, მკვლევარები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ გამოსახულება მეტალის იარაღის გამოყენების გარეშეა გაკეთებული, რამაც მისი წარმოშობა კიდევ ერთხელ დაადასტურა. ამჟამად ნაპოვნი არტეფაქტი ფლორიდის ისტორიის მუზეუმშია დაცული. აქამდე ჩრდილოეთ ამერიკის ტერიტორიაზე აღმოჩენილ ყველაზე ძველ ნახატად ტეხასის კანიონში ნაპოვნი გამოსახულებები მიიჩნეოდა. მათი ასაკი 4 000 წელია.

Devils Tower

ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი და იდუმალი ადგილი ჩვენს პლანეტაზე, რომელიც ძალიან უყვართ მოგზაურებს, კლდე Devils Tower-ია. ის ჩრდილოეთ ვაიომინგში მდებარეობს.

ძობდა, სანამ გოგონებმა Pleiades-ის ვარსკვლავების ჯგუფამდე არ მიაღწიეს. ინდიელების მითური სახელწოდებით, კლდეს Mato Tipila — დათვის ბუნაგი ჰქვია.

Devils Tower-ის, ანუ ეშმაკების გოდლის გარდა ამ ადგილს სხვა სახელწოდებებიც აქვს. ინდიელების ლეგენდის თანახმად, შვიდი გოგონა ტყეში სეირნობისას დათვის გადააწყდა. გოგონები თავის გადასარჩენად გაიქცნენ, დათვი მათ ფეხდაფეხ მისდევდა. სასონარკვეთილებში ჩაცვნილი ბავშვები უბრალო ქვაზე აძვრნენ და ლოცვა დაიწყეს — „დიდ სულს“ გადარჩენას ევედრებოდნენ.

დათვი ვერ მისწვებოდა. სამაგიეროდ, კლდეს სამუდამოდ შემორჩა გააფთრებული დათვის უზარმაზარი ბრწყინვალეების კვალი. კლდე კი ზრდას განაგრ-

მე-20 საუკუნეში ინდიელთა ლეგენდები მისტიკურმა თეორიებმა შეცვალა, ამბობდნენ, რომ ეს მთა უცხოპლანეტელების დასაჯდომი ბილიკი იყო.

ყველაზე მახინჯი ძაღლი

აშშ-ში, კალიფორნიაში, მსოფლიოში ყველაზე მახინჯი ძაღლის გამოსავლენად კონკურსი ჩატარდა. მთავარი ჯილდო ძაღლმა, მეტსახელად იოდამ, მოიპოვა. ის ჩიხუახუსა და ჩინური ჯიშის ძაღლის ნაჯვარია. იოდა 14 წლისაა და კილოგრამზე ნაკლებს იწონის. მისი მფლობელი კალიფორნიის მცხოვრები ტერი შუმბერია. მან ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ ძაღლი ქუჩაში იპოვა. თავდაპირველად მას ლეკვი ვირთხა ეგონა. იოდას გამარჯვება ალაგ-ალაგ ამოსულმა ბენჯმა, გადმოგდებულმა ენამ და მელოტმა თათებმა მოუტანა. წელს ყველაზე მახინჯი ძაღლების კონკურსი უკვე ოცდამეცამედ გაიმართა.

ყველაზე დიდი მკერდი მსოფლიოში

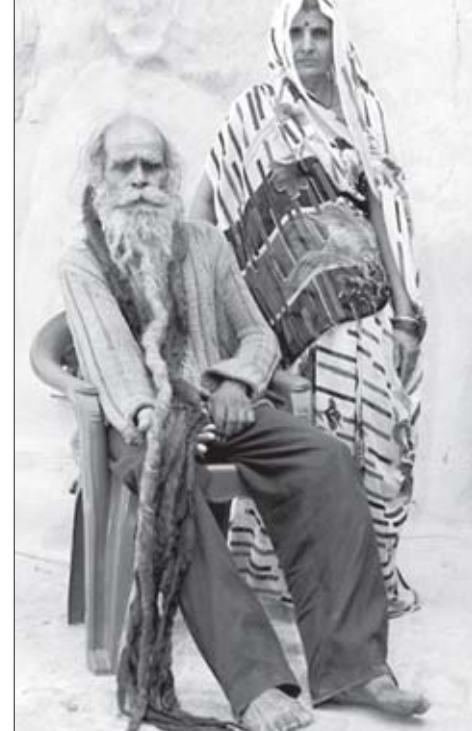
მსოფლიოში ყველაზე დიდი მკერდის მქონემ, გინესის რეკორდების წიგნში მოხსენიებულია 52 წლის ენი ჰოკინს-ტერნერმა ჟურნალისტებს გაუმხილა, რომ ბავშვობიდან დასცინოდნენ. „როდესაც სახლიდან გავდივარ, იმაზე ვფიქრობ, დღეს ვინ დამცი-

ნებს, ყოველდღე უმიზეზოდ მამცირებენ,“ — ყვება ენი. ენი ჰოკინს-ტერნერი ფულს მოდლობით შოულობს. მისი ფსევდონიმია ნორმა სტიცი. ენი იხსენებს, რომ პირველად ბიუსტჰალტერი 10 წლის ასაკში მოიხრგო. „მკერდი ფეხბურთის ბურთის ზომის მქონდა, — ამბობს იგი.

ყველაზე დაუბანელი ადამიანი

წარმოშობით ინდოელ გურუს, კაილამ სინგჰს, 37 წელია, არ უბანავია. მას გულწრფელად სჯერა, რომ დაუბანლობა ვაჟის ყოლაში დაეხმარება.

გურუს 7 ქალიშვილი ჰყავს. სინგჰს 1974 წლის შემდეგ, რაც დაქორწინდა, ერთხელაც არ უბანავია. კაილაში დღეებს ნახირის მწყემსვაში ატარებს და ყოველ საღამოს ე.წ. ცეცხლის აბანანებს იღებს, რაც დეზინფექციაში ეხმარება. ამ პროცედურას კაილაში მარიხუანის ზემოქმედების ქვეშ ყოფნისას იტარებს. რიტუალის შემდეგ ის ცეცხლის გარშემო როკავს და ინდურ ლმერთ შივას ადიდებს. „უამრავი ადამიანი დამცინის. ისინი სხვადასხვანაირები არიან, მათთვის ჩემი გადაწყვეტილება გაუგებარია, მაგრამ საქმე ისაა, რომ ეს ჩემი კი არა, უფლის არჩევანია,“ — ამბობს კაილაში. მისი მეუღლე კალავატი დევი ყვება, რომ ცდილობს, ქმარს ბანაობა აიძულოს, მაგრამ კაილაში მუდმივად ხელიდან უსხლტება. „ის მეუბნება, რომ მხოლოდ ვაჟის შეძენის შემდეგ იბანავებს, ახლა კი შხაპის მიღებას სიკვდილი ურჩევნია,“ — ამბობს დევი. ცოლი კაილას არაერთხელ დამუქრებია, რომ, თუ არ დაიბანდა, მასთან არ დანებდებოდა, მაგრამ ამოღდა.

დაპირკრახაბია ახაროქუდად ჩინოვნიკები სუქდაბიან, უბრალო ერაყელეები ნაბავსსაყრელზე იკვებებინან

ერაყელეებს ისლადარჩენიათ, რომ იოცნებონ, რათათავიანთი ქვეყნის ნავთობმოპოვების სიკეთით ცხოვრების ღირსეული პირობები თვითონაც შეიქმნან.

რა სიკეთე, რის სიკეთე! 12 წლის აბას მუჰამედის ოჯახისთვის რამდენიმე პლასტიკური ბოთლი და კონსერვის ცარიელი ქილა, რასაც ქალაქის ნაგავსაყრელზე იპოვიან და ბაზარში მეძველმანეს გრომებად მიჰყიდნიან, მთელი დღის შემოსავალია. თუ ბედმა გაუღიმა, საკვების ნარჩენებსაც ამოქეჩავენ. მათთვის მეტის მიცემა არ შეუძლია ერაყის ხელისუფლებას, რომელიც ამერიკის პოსტკოლონიური სისტემითაა ნაკვები და გამოზრდილი. ბაღდადი, რომელიც ერთ დროს მოქალაქეთა ცხოვრების დონით სანიშნო იყო, ამაჟამად მათხოვართა ქალაქად იქცა, სადაც ყოვლისმომცველი კორუფცია ბატონობს და უდაბნოს ქვიშაც ვერ ფარავს ნაგვის გროვებს, რომლებიც ქალაქს გალავნად არტყიან.

ბაღდადი, როგორც ერთ დროს მოქალაქეთა ცხოვრების დონით სანიშნო იყო, ამაჟამად მათხოვართა ქალაქად იქცა, სადაც ყოვლისმომცველი კორუფცია ბატონობს და უდაბნოს ქვიშაც ვერ ფარავს ნაგვის გროვებს, რომლებიც ქალაქს გალავნად არტყიან.

ხალხმრავალი შემოგარენია. აქ ლატაკთა კვარტალში ცხოვრობს აბასი. უამრავი ნაგავსაყრელი და ნარჩენების რამდენიმე ფარდული. დილიდანვე მოედინება აქეთკენ ადამიანების ტალღა: უმუშევარი კაცები, ქალები, ბავშვები, მოხუცები ნაგვის გროვებს მოედებოდნენ და იქეჭებოდნენ. ყროლი დგას უსამეველო. ეშვებუბათ, თუ უზარმაზარი ნაგავში დეები შემოყრან

ნარჩენების ახალ „უღუფას“. კაფანდარა აბასი, სხვა ჩამოკონკილ ბიჭებთან ერთად, თავქუდმოგლეჯილი გარბის ამ მანქანებისკენ — „განძი“ მოაქეთ აუნონავი. აბასს გაუმართლა: საკმოდ ახალი ტილოს ტომარა და ორი დაყინული რკინის ლუზა იპოვა. ტომარა ზურგზე მოიგდო და გვითხრა, რომ ნაგავსაყრელზე სამი წლიდან დადის, აგროვებს ნა-

ყარ-წყარს და ყიდის. ეს ბიჭი ერთ-ერთი მოსახლეობის იმ 25-პროცენტია, რომელიც სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს. (ჩვენებური ყოფილა ყმანეილი).

და ამ „სამუშაო სივრცეში“ იქეჭებან პატარა ბიჭები, „საქონელი“ რომ იპოვონ და შუამავლის მეშვეობით (ამ ლატაკურ „ბიზნესსაც“ ჰყავს შუამავლები) გაასაღონ. ბიჭის მამა და აბასის ერთი ძმა მეზობელ კვარტალში იმავე „საქონელი“ არიან დაკავებულნი. ოჯახი მრავალსულიანია და ზაფხულის არდადეგების დროს ბიჭები იძულებული არიან, დაეხმარონ მშობლებს. ამათ ბედმა გაუღიმა — სწავლას ახერხებენ, რადგან მათი თანატოლებების უმრავლესობას, დიდი ხანია, სწავლაზე ხელი აქვს ჩაქნული. ზუბეიდა ჰაზაალმა, აბასის დედა, გვითხრა, რომ 12 შვილი ჰყავს, ქმარი უმუშევარია, ამასთან — ინვალიდია. ბიჭების იმედზელა ცხოვრობენ, ნახევრადანგრეული ალიბის ქოხში თავმეფარებულნი.

ვინ უააფუკრთსა რეჟტორ ბულაქს?

მიდიან მისი მეხოტბენი. ან უშვებენ. ძველი რომაელები ამბობდნენ, რომ გაღიზიანებას სახელები ინვევენო, ანუ — პიროვნებები. ვითვალისწინებ მათ შინიშენას და ვიჩქარი, გაცნობით „ინტერპრესნიუსის“ გავრცელებული ჭორ-მართალი: სამხატვრო აკადემიის რექტორის შეცვლასთან დაკავშირებული ინფორმაცია შეიძლება გამართლდეს.

აკადემიის რექტორი გია ბულაქა. უს პირველი სახელი. ამ დღეებში იტალიიდან დაბრუნებულმა ბულაქამ, სადაც „სტუდენტებთან ერთად იმყოფებოდა... და დათავალირეს იქ არსებული კლასიკური ხელოვნების ნიმუშები (ასეთ პრიმიტივიზმს ყურადღებას ნუ მიაქცევთ. — ა.ს.), გამართეს მასტერკლასები და ვორკუოფები“, განაცხადა: ჭორია, მაგრამ, „თუ სახელმწიფოს ამის სურვილი აქვს, ალბათ, მოახდენს“. „მოახდენს“ ცვლილებებს სახელმწიფოში სამ უმაღლეს სასწავლებელში. მოახდენს და წინ რომელი ბულაქა ალუდგება — მამა თუ შვილი? გინდა მასტერკლასი ჰქონდეს ჩატარებული, გინდა „ვორკუოფი“, რაც კვალიფიკაციის ამაღლებას უნდა ნიშნავდეს. რასა და როგორ? თუნდაც უმაღლესი სახე-

ლოვნებო სასწავლებლის სტუდენტთა შემოქმედებით აღზრდის ნოვატორულ მეთოდს, რომელიც ურთიერთმეფურთხების სიახლეებზეა დაფუძნებული. კარავაჯოლა და ტინტორენტოს მონაფეები აფურთხებდნენ თურმე საღებავებს, უკეთ გასახსნელად. ან — არ აფურთხებდნენ, და პირველობა — ბულაქისაა. ყოველ შემთხვევაში, მის მიერ არაფორმირებულ-გადამუშავებული და სტუდენტების მხატვრული ალღოს სტიმულირების ისეთ მუხტს შეიცავს, როგორსაც ქვის სროლაში მსოფლიო რეკორდის დასამყარებლად დურუ ხუნჭუას ხუთსართულიანი დედის გინების აკრძალული დოპინგი.

არავინ უთვლის, ენერგომომსახურება არ სჭირდება და ნაგვის ფულიც არ ენერება. აკადემიის დამჯერ სტუდენტებს საჯაროდ იმდენი აფურთხებინეს ერთმანეთისთვის, იმდენჯერ აძახებინეს — ეს რა ჟუჟუნა წვიმა მოდისო, რომ წვეთ-წვეთობით ისეთი ღვარცოფი აგორდა, ყველას გაზაფხულის უამინდობა გვეგონა. ნამოვიდა და ნაფოტივით აიტაცა რექტორი, რომელიც ამ ბოლო დრომდე რაჭველი მესტერესავით შაირ-სიტყვით აქებ-ადიდებდა მიხილსააკაშვლოს. რამდენი ასეთი ალვის ხის ჩამონათალი ჩამოუტანია წყალს! სტივისის მონატონურობამ, ლექსი თუ არ შეცვალე, მობეზრება იცის. არ შეცვლი და წყალს გაგატანენ. ფუი ეშმაკს, მაგრამ, როცა მეფის მამებარნი მიდიან, ეს (კიდევ — ფუი ეშმაკს!) იმას ხომ არ ნიშნავს, რომ ერყვევა ტახტი მას ზედა მჯდომარეს. და ის დროა, ორივე ხელით ჩაეჭიდოს რბოლსაჯდომიან სიმყარეს.

დავით ბაზაქა
P.S. მე რა მენადვლება: ორივე სახელი ერთი და ძველ რომაელებთან ანგარიში გასწორებული მაქვს.

ნამოვიდა და ნაფოტივით აიტაცა რექტორი, რომელიც ამ ბოლო დრომდე რაჭველი მესტერესავით შაირ-სიტყვით აქებ-ადიდებდა მიხილსააკაშვლოს. რამდენი ასეთი ალვის ხის ჩამონათალი ჩამოუტანია წყალს! სტივისის მონატონურობამ, ლექსი თუ არ შეცვალე, მობეზრება იცის. არ შეცვლი და წყალს გაგატანენ. ფუი ეშმაკს, მაგრამ, როცა მეფის მამებარნი მიდიან, ეს (კიდევ — ფუი ეშმაკს!) იმას ხომ არ ნიშნავს, რომ ერყვევა ტახტი მას ზედა მჯდომარეს. და ის დროა, ორივე ხელით ჩაეჭიდოს რბოლსაჯდომიან სიმყარეს.

და ამ „სამუშაო სივრცეში“ იქეჭებან პატარა ბიჭები, „საქონელი“ რომ იპოვონ და შუამავლის მეშვეობით (ამ ლატაკურ „ბიზნესსაც“ ჰყავს შუამავლები) გაასაღონ. ბიჭის მამა და აბასის ერთი ძმა მეზობელ კვარტალში იმავე „საქონელი“ არიან დაკავებულნი. ოჯახი მრავალსულიანია და ზაფხულის არდადეგების დროს ბიჭები იძულებული არიან, დაეხმარონ მშობლებს. ამათ ბედმა გაუღიმა — სწავლას ახერხებენ, რადგან მათი თანატოლებების უმრავლესობას, დიდი ხანია, სწავლაზე ხელი აქვს ჩაქნული. ზუბეიდა ჰაზაალმა, აბასის დედა, გვითხრა, რომ 12 შვილი ჰყავს, ქმარი უმუშევარია, ამასთან — ინვალიდია. ბიჭების იმედზელა ცხოვრობენ, ნახევრადანგრეული ალიბის ქოხში თავმეფარებულნი.

საქონელი“ რომ იპოვონ და შუამავლის მეშვეობით (ამ ლატაკურ „ბიზნესსაც“ ჰყავს შუამავლები) გაასაღონ. ბიჭის მამა და აბასის ერთი ძმა მეზობელ კვარტალში იმავე „საქონელი“ არიან დაკავებულნი. ოჯახი მრავალსულიანია და ზაფხულის არდადეგების დროს ბიჭები იძულებული არიან, დაეხმარონ მშობლებს. ამათ ბედმა გაუღიმა — სწავლას ახერხებენ, რადგან მათი თანატოლებების უმრავლესობას, დიდი ხანია, სწავლაზე ხელი აქვს ჩაქნული. ზუბეიდა ჰაზაალმა, აბასის დედა, გვითხრა, რომ 12 შვილი ჰყავს, ქმარი უმუშევარია, ამასთან — ინვალიდია. ბიჭების იმედზელა ცხოვრობენ, ნახევრადანგრეული ალიბის ქოხში თავმეფარებულნი.

საქონელი“ რომ იპოვონ და შუამავლის მეშვეობით (ამ ლატაკურ „ბიზნესსაც“ ჰყავს შუამავლები) გაასაღონ. ბიჭის მამა და აბასის ერთი ძმა მეზობელ კვარტალში იმავე „საქონელი“ არიან დაკავებულნი. ოჯახი მრავალსულიანია და ზაფხულის არდადეგების დროს ბიჭები იძულებული არიან, დაეხმარონ მშობლებს. ამათ ბედმა გაუღიმა — სწავლას ახერხებენ, რადგან მათი თანატოლებების უმრავლესობას, დიდი ხანია, სწავლაზე ხელი აქვს ჩაქნული. ზუბეიდა ჰაზაალმა, აბასის დედა, გვითხრა, რომ 12 შვილი ჰყავს, ქმარი უმუშევარია, ამასთან — ინვალიდია. ბიჭების იმედზელა ცხოვრობენ, ნახევრადანგრეული ალიბის ქოხში თავმეფარებულნი.

საქართველო **ესტუბრეკატი ჩვენს სივრცეში**
<http://www.geworld.net>
მთავარი რედაქტორი ირაპკლი თოღუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არმაზ სანაბლიძე, გონდო მძინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანბურაშვილი
ვებრედაქტორი ბორან ხაშბაძე
რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაქაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, გაზეთის ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: info@geworld.net

WATAN, აშუ